

**Савез књижевника
у отаџбини прасејању
Нови Сад**

Сазвезжја 20

Антологија

Нови Сад, 2020.

Антологија поетског и прозног стваралаштва
чланова СКОР-а

САЗВЕЖЉА 20

Издавач

Савез књижевника у отаџбини и расејању,
Нови Сад

За издавача

Милош Б. Иветић, Футог

Уређивачки одбор

Милорад Куљић, Ст. Лединци
Милош Б. Иветић, Футог

Лектура

Душица Гак Граовац, Кула

Корице

Драгица Ждралић, Петроварадин

Тираж -150 примерака

Штампа: «ГОРАПРЕС» - Земун

ISBN-978-86-7970-176-3

ЈУБИЛАРНИ РОЂЕНДАН СКОР-а

Роди се Савез књижевника
Отаџбинских и у расејању,
Ђувегије са песникињама
Експерти рима у дугом трајању.

Нови Сад поста централа СКОР-а
Дан пети април – његов рођендан,
А шесто књижевних стваралаца
Ношени љубављу славе тај дан.

Српска Атина негује песму
Која римама богати време,
Огранци Савеза свуда по свету
Радо користе људе и време.

Новије песме сваке године
ВИјоре у нашим *Сазвежђима*,
САД а их ево у антологији
за леп јубилеј – намењених свима.

Милосав ПЕТРОВИЋ

ПРЕДГОВОР

Стиховне свећице на рођенданској торти

Сто четири свећице, песника СКОР –а је, свом звезданом делу неба, додало сјај кроз стихове и прозне каже, уткане у јубиларни, број СКОР – годишњака: „Сазвежђа“.

Песничка свесност свевремености коју, већ на почетку, Аранка Киш омерава својим виђењем безграничја, стиховима: „Ако те буду питали/ Где си ме пронашао/ Реци им да ме знаш/ Година безброј/...“

Истински песници, загледани у небо, одвајкада омеравају пространство небеског безграничја, уверени да је тамошњи, ванвременски скут, мистична тачка полазишта и исходишта.

Ту, у обитавалишту великог Творца и Свеоца целокупног постојања, свагдашња је инспирација песничких богопојања.

Песници лако лепоту у свему откривају, када происходи из творби оваплоћених бож'јом намером.

Након ове Љубави свих љубави, нижу се посвете љубавима магијских, двополних односа, из којих свет плоди множењем природе и човека, у својим цикличним обнављањима, преображајима и препородним занављањима.

Своју стиховну ватрицу, даровану овде, неки песници су распалили тек по добром думању, сздавши умнице мисаоних преплета, док се другима у стихове сплео спонтано опажај, којим га је окружење даровало: кроз цвркут птица, жубор потока, суноврат слапа, одзрцај неба у језерском огледалу и, доживљаје сличних сензација.

Има и оних којима се песма „написала сама“, простим записом доживљене животне ситуације.

Започиње ова рођенданска, антологијска књига СКОР – овог јата, како је и ред, примљењом честитком, која се са поносом истиче на почасном месту, сагласно магијском веровању, наших давних предака, да је нове циклусе ваљано доброжељем, и срећним тренем, започети да тај замајац у истом смеру, као призив среће, понесе све што надаље буде стварано.

У времену обезличења човека, његовом трансхуманистичком надградњом, којој су породица и нација реметилачки баласт, посебну драгоценост чине песме, и записи, родољубиве и патриотске садржине.

Приче и песме шаливога садржаја, у времену таме, која халапљиво оробљава човека, драгоценост су спасоносна, у очувању снаге духа, која песничким призивом сабрана, у сноп Духа општости,

свако зло може победити.

Оваквом, спасоносном јединству, позива нас песник Будимир Фрка, својим „трансформерс“ стиховима.

„Овога пута сам на комфорној удаљености закамуфлиране бодљикаве жице, која ме фатално надзире и надгања! ...“

Прича Валентине Вулић нас учи да земно пространство, природним одабиром, смирено препуштамо младима, јер то само твори равнотежу људског опстанка, на овој планети, а на њену причу се надовезује њена колегиница, по просветној струци, Драгана Младенов, сведочећи нам кружење душе и њену вечну неуништивост, тако да нам страхови од људског краја постају ирационални.

Велики наук нам открива и прича Данијеле Милосављевић, откривен кроз страховни кошмар, храњен програмерским, телевизијским сеансама, из кога се она спашава својом светлосном мандалом, која јој даје снагу за искорак из страховног програма, па у сузама своје море ослобођена, своје охрабрено срце, придружује храбрим уличним бунтовницима против затварања човека и, његовог претварања у део стада, срамном манипулацијом светског глобализма.

Дирљива је и прича Љиљане Терентић, у којој мајка опрашта сину „брзи живот“ чији исход оплакује свакодневно, преносећи сву своју љубав на унуче, у коме непрекидно тражи слику упокојеног сина.

Маријана Кунбар нам доноси животну и веома актуелну причу, емотивног стреса родитеља и деце, која су се светом расчилила, немајући овде могућност да остваре егзистенцијалне услове, достојне човека.

Угасла огњишта давнашње „камене колевке“ српства васколиког, са снажно израженом личном сетом, својом причом нам доноси Станка Ћаласан, сликајући давно опустели дом свога завичаја, дивљини и пропадању препуштен.

И ова СКОР – ова звезданица је двери свога друштва једнаких шанси широко раскрилила за све своје ствараоце иза њихова небеска стремљења, независно од њиховог различитог квалитетног дијапазона, претварајући се у храм богопоја, који свако гласкање ка Богу простире, јер је обраћање Њему упућено и није човеково да га мери.

Стари Лединци, 11.10.2020.
Милорад Мишо Куљић.

АРАНКА КИШ

Аранка Киш, рођена је 1966. године, живи и ради у Суботици. Стихове и прозу пише на српском и мађарском језику. Њене песме пронашле су своје место у многим међународним зборницима, збиркама, антологијама. Песме су јој љубавне, мисаоне, пише песме и за децу, а заступљена је у бројим домаћим и међународним зборницима и антологијама.

Објавила је збирке песама: *Ако се препознаш* (2015), *Поглед у осмех заљубљен* (2016) и 2018. двојезична збирка, на српском и мађарском језику *На крилима жеља*. Четврта збирка поезије и прозе за децу објављена је 2019. године, *Ја само вири*. Објављен јој је и превод песама Владанке Цветковић, *Фрагменти* (2017). Тренутно ради на одабиру песама за пету збирку.

Члан је и клуба песника *Орфеј*, Удружења балканских уметника и Књижевног клуба *Свети Сава*, Суботице и Хрватског књижевног друштва.

Осмех

Загрлила сам свој осмех
Док ме нежно посматра
Убрзано дише и ћути
Понекад благо у чело пољуби
Утонула му у осмех
Смешила се несташно
Привукао ме у загрљај
Уз тело снажно
Загрлила сам свој осмех
Нека се и он смеши
У том осмеху дишу
Пољупци смели

Глумци

Не умем да глумим
Нити хоћу
Ни нежност
Ни хладноћу
Или сам вулкан
Или глечер тамни
Према свима
Искрени осећаји
Не умем да глумим
Нити хоћу
Ако лаж ми нудиш
Бирам самоћу

Ако те буду питали

Ако те буду питали
Где си ме пронашао
Реци им да ме знаш
Година безброј
Да смо се сретали
Мимоилазили
Осмехом се јавјали
Руком махали
Док смо чекали
Тренутак повољан
За све жеље
Напакон довољан
И пронашли се негде
На средини пута
Док још тело жели
А душа више не би да лута
У мислима нежним
Осмех царује
Додир се смеје
А љубав те греје
Пронашли смо речи
Које се шапућу на кожи
Бисере сјајне
Венама лаву што носи
Чувам те у осмеху
Носиш ме у очима
У њима зелен бршљан
Ћилибар у мојима

Тренуци

Има тренутака који се памте
Отегну се минути, дани, ноћи
И све се надаш, да неће проћи
Када прођу, дрхтаји те грле
Уместо руке, љубе те сузе
Али осмех негде у грудима
Извире искреним душама
Насмешим се, морам тако,
Кренем даље, опрезно, полако
Знам да негде, још увек наде има
Која ме чека, својим крилима
Залепршаће, полетет ћу лако
Нежно, тихо, ипак снажно
Винути се у висине бескрајне
Међу облаке беле
Које својом лепотом, душу плене
И када се уморим, и загрљај ми
треба
Вратит ћу се са скитње испод неба
Рашириће руке и сигурност ми
дати
Да знам где да се вратим
Пољубиће очи, усне, чело
Загрлити од умора уздрхтало тело
Привити уз себе и чувати као дете
Искрена љубав у његовим очима
Душу ће да ми греје

БИЉАНА ВУКАЈЛОВИЋ РИСТИЋ

Рођена је 27. 5. 1967.г. у Невесињу. Основну и средњу школу завршила је у Невесињу. Машински факултет студирала у Мостару. Животно опредељење јој је уметност. На пољу књижевности издала је две збирке поезије: *Огледало од капи* 2015.г. и *Сенке и снови* 2018.г. Песме су јој објављене у часописима: *Вечерње новости*, *Књижевне новине*, *Свитац*, *Суштина*

поетике, *Сретања*, *Српска вила*, а осврт на њен сликарски рад објављен у *Новој зори*. Приповетке објављује у часописима: *Вечерње Новости*, *Сретања*, *Свитац*...

Са песмама је заступљена у бројним зборницима, а превођене су и на бугарски језик. О њеној поезији писали су: Перо Зубац, Сретен Вујковић, Рајко Петров Ного, Љубомир Зуковић, Матија Бећковић, Силвија Жерајић, Момчило Голијанин, Велибор Шиповац, Божидар Глоговац. Добитница је неколико запажених међународних и домаћих награда и признања. Члан је Удружења књижевника Републике Српске, Удружења књижевника Србије, удружења књижевника и умјетника „Зенит”, Подгорица, а председник је Удружења књижевника „Културни круг Невесиње”.

Писана реч и сликарство су неодојиви у њеном уметничком раду. Биљана Вукајловић Ристић је сликар, дизајнер, иконописац на камену, на дасци и у техници енкаустике. Имала је преко 50 самосталних изложби и више од 80 колективних. На Међународним изложбама МИРК (Мађарска) добитник је две Велемајсторске дипломе за сликарство, и пет пута добитник прве награде на истим изложбама.

Бави се хуманитарним радом. Оснивач је и председник Ликовне групе АлБи-арт из Новог Сада. Реализовала је пројекте за два значајна јубилеја.

-Пројекат за 140 година од Невесињске пушке *Хероји Херцеговине*, 20 портрета најзначајнијих личности Невесињске пушке 2015.г. у SECCO техници и -Пројекат 100 г. *Присаједињења, Војводина Србија - Запис на камену*, 2018.г. такође у истој техници.

Живи и ради у Новом Саду

Месечево зрење

У чаролији месечевог зрења
не дам сну да ме превари
и сваки секунд живота у жељи
хтење хтењем у бајку нека претвори.

Не дам сању да ме заведе,
звезданом небу коло да поведе
ни умљу не дам меко да заспе
нека ме зором теби доведе.

Сан је прескупа карта живота
ако на улазу нисмо заједно,
нећу да спавам ни тренутак више
док сан и јава не постану једно.

Чекам зору и прасак јутра
ти си са мном на точку среће
сан ми је сметао за ново сутра
да наше расте и буде још веће.

До краја света спавати нећу
не дам да ми се прекину нити
спирале чуда живота мога
онога што јесте и што ће бити.

Када смо брали звезде

Однекуда си слетео у снове
донео ми гроздове долина,
капљу вина низ усне што тече
срце страсти, душу од милина.

Донео си поглед непогледа
донео и искре очи да се смеју,
донео си разигране прсте
да се траже и никада не сретну.

Шапатам си слетео у осмех
и на јастук што га мами зора,
док се коса у игри још плете
као пена на обали мора.

Донео си радост сновиђења
светлост речи запаљених жаром,
донео си сећање на дане
кад` смо звезде брали над
Мостаром.

И љуби ме, љуби оним жаром
Као кад` смо звезде, брали над
Мостаром.

Ако те нема

Чак и ако ниси
Волећу те заувек.
И ако те не буде
волим те од искона.
Чак и ако не дођеш
твоја сам од богова,
и ако ме нема
за тебе сам рођена
вековима, чаролијом
временом пре времена.
Чак ако те нема
дубином у тамама
и ако те не нађем
у месецу рађања
волећу те очима
без вида у сузама.
волећу те мирисом
купина са усана
неког малог, скривеног,
чедног пољупца.
Чак и ако не будеш
у првим бехарима
и ако ми не стигнеш
у гнездо са лапастама
волећу те страшћу
молитве од инока
чистотом , белином
нерођеног детета.
волећу те јутрима
посланим од Истока.

На вратима Раја
родићу те у нама.

БЛАЖЕНКА КАЛДЕСИЋ – СПАСОЈЕВИЋ

Рођена 13.05.1956. године у Сарајеву. Завршила Филозофски факултет Универзитета у Сарајеву – Одсјек за педагогију и психологију и стекла звање професор педагогије и психологије. Радила као професор психологије у Средњошколском центру „Милорад Влачић” у Власеници. Од 1982 до 1991. радила у маркетингу хотела *Holiday Inn* у Сарајеву. Током рата радила у Општини на Грбавици, на телевизији С-канал на Палама, у гимназији у Власеници, и у ОШ у Милићима. По доласку у Нови Сад радила у више институција: Дом за децу ометену у развоју Ветерник као васпитач; Дечије село у Каменици – као васпитач; Дневни боравак за телесно-инвалидна лица при Удружењу за церебралну парализу- као васпитач и руководиоца; у ШОСО Милан Петровић – као наставник- дефектолог. У пензију отишла из Средњошколског дома при ШОСО Милан Петровић. Мајка двоје деце. Аматерски се бави сликањем, учествовала у више од двадесет колективних изложби и имала једну самосталну изложбу. Од 2020 пише приче.

С

С: „Данас је веома топло.”

М: „Ја волим и море и сунце. Поред воде ми топлота никад није непријатна као у граду, напротив, све ми прија.”

П: „Треба мислити о томе колико је сунце данас опасно и водити рачуна о УВ индексу и о томе да ултравиолетни зраци изазивају рак коже. Ах, те озонске рупе.”

К: „Зато смо под сунцобраном. Мој Р мени увијек обезбиједи сунцобран. Некад носи а некад узимамо овако на плажи. Под сунцобраном се такође црни а пуно је здравије. Не разумијем М, зашто се ти излажеш директно сунцу?”

М: „Па не сунчам се у периоду када је сунце најаче. Уживам у сунцу само у јутарњим и поподневним сатима. Волим да осјетим сунце на кожи, као да кожом осјетим и топлоту и свјетлост. Као да ме та енергија цијелу прожима...”

П: „Могла би мало да читаш и о штетности сунца.”

С: „Погледајте ону дјевојчицу! Како сједи.”

К: „Данас нико дјевојчице не учи пристојном сједењу. То је стварно страшно.”

М: „Шта је страшно у томе што дјевојчица сједи опуштено и игра се у пијеску?”

С: „Каква игра, зар је за њу игра. Види је само како изазовно сједи, више личи на жену него на дјевојчицу.”

М: „Проблем је у твојој глави. За тебе је свако женско, па чак и дјевојчица, сексуални објекат. Она је само опуштена. Можда ће кад одрасте бити вајарка.”

П: „М је увијек пуна теорија које су негдје изван реалности. Нормално је да мушкарци посматрају жене, та мала сједи крајње изазовно и нормално је да мушкарци реагују на то.”

М: „Није нормално да један мушкарац, који има старију дјецу од те дјевојчице, нема разумијевања за њену креативну игру, него само посматра како сједи.”

К: „И мени смета њен начин сједења. Родитељи су је окитили златом, и минђуше и ланчић са привјеском, само јој вјеренички прстен фали. Ја која увијек носим накит јер се осјећам као гола без накита, избјегавам га носити на плажу. Па ту си ионако разголићен. Ти родитељи могли су је и научити како да сједи када је полугола односно у купаћем костиму. Р да ли и ти сматраш да та мала сједи непристојно и да би могла да поведе рачуна о сједењу?”

Р: „Да будем искрен не бих ни примјетио шта ради, али се слажем са већином да би могла пристојније да сједи.”

С: „А ти Б, шта ти мислиш? Свашта... Он оде да плива. Живо ме интересује да ли има ишта у његовој глави. Тај човјек само ћути. Сигуран сам да он ни о чему нема своје мишљење.”

Л: „Немој да ми критикујеш мужа. Он је такав, затворен. Наравно да има своје мишљење о много чему, али га сигурно не интересује шта ко ради по плажи и посебно га не интересује како ко сједи. И мене баш брига како та дјевојчица сједи и шта ради.”

С: „А мени баш смета такво понашање једне дјевојке. Сједи као да је сама на плажи и игра се са пијеском.”

П: „Па као што сам рекла, само М има своје ванвременске и ванпросторне теорије и осјећам да ћемо ускоро слушати њен монолог.”

М: „И хоћете. Имам право на своје мишљење, а такође и право да га изнесем. Па С боље би било да си више уживао у сунцу, а мање анализирао шта ко ради на плажи, јер ћеш сад морати да одслушаш мој монолог.”

Л: „То што ћеш ти говорити не значи и да ћемо ми слушати.”

М

„Гледам дјевојчицу. Не како сједи, него њу. Њено невино лице. Лијепо, лице правилних црта са изражајним очима. Те очи су очи анђела, загладане у стваралачки рад. Сва се предала процесу стварања, прављењу куле од пијеска. Колико пута ће у животу са истим жаром

стварати нешто што ће се порушити као ова кула од пијеска? Да ли ће је више усрећити процес стварања и уложена љубав, или ће бити јача бол за порушеним, изгубљеним и несталим? Сад се то не може знати. Сад је то само игра дјевојнице са пијеском.

Да, дјевојнице. Иако је њено тијело тијело жене, хормони усковитлани и бурни, нагло су од тијела дјетета направили тијело жене. Тако изражене обрине, уствари дају само изглед тијела жене. Али мора се дати времена том тијелу да сазри. Да четири врсте хормона ускладе свој мјесечни ритам, да се устале и дозволе тијелу и психи равнотежу. Они који не знају довољно физиологију, често се зачуде како то изгледају дјевојнице на малој матури, као да су старије од пунољетних дјевојака које су матурирале. Одрасли, не само одрасли него сви, често заборављају колико је важно дати времена дјевојчицама да се њихово тијело и психа ускладе, и да са пунољетством постану дјевојке.

Некада раније, сви су бринули о дјевојкама, а посебно о дјевојчицама. Пред законом се одговарало за завођење малолетница. Знало се да их треба заштитити од проблема и дати им што више љубави и пажње да би биле добре мајке, пуне љубави. Данас су све дјевојке а често и дјевојнице ужасавајуће препуштене себи. Носе се саме са животом, још увијек недовољно зреле. Не, не желим да говорим о мушкарцима који их третирају по својим потребама, заборављајући или не знајући да женама треба сигурност а не авантуре. Да је њихова природа и тијело предодређено за материнство и породицу. Не кажем да оне нису у стању да се изнесу са свим изазовима, додуше некад по цијену здравља, некад душевног мира. Хоћу да кажем да, ако неко заслужује љубав, бригу, пажњу и подршку, онда су то дјевојнице тог узраста. Не само родитеља, јер најчешће је од родитеља и добијају, него до окружења.

Чим уђу у пубертет, и дјечаци и дјевојнице као развојну фазу осећају потребу да се одвоје од родитеља. У каквом времену ми живимо? Колико се у овом времену поштује морал, колико се ослања на друштвене норме, колико познајемо друге? Колико су важна осјећања, срећа, здравље других. Могла бих да причам о мушкарцу који се поиграо и са осјећањима и са тијелима десетак малолетних дјевојчица, и који себе сматра моралним јер он није педофил. И од кога се могу чути најужасније ствари о педофилима и силовањима и дјечака и дјевојчица... Чему такве приче?

Све што желим да кажем је да тим дјевојчицама, тим бићима између дјетета и жене треба љубав, разумијевање и подршка. Никома није потребна толико чиста људска љубав као девојчицама које више нису дјеца али још увијек нису ни жене.

БОГДАН ЈЕВТИЋ

Рођен је 21.08.1965. године у Крушевцу, где и живи, ожењен отац два сина и деда једног лепог дасе (за сада). По занимању правник, официр полиције у пензији. Члан Удружења песника Поезија СРБ из Крушевца, Српског уметничког друштва Београд, К.К. ”Душан Матић” из Ћуприје. Награђиван на песничким конкурсима. Песме објављиване у више од тридесет међународних зборника, алманасима и антологији најбољих љубавних песама. Такође су песме објављиване у часопису за поезију – Поезија СРБ, у часопису за уметност и културу *Звездани Колодвор* и листу за књижевност, уметност и културу *Помак*. Јуна 2020. године објавио збирку љубавних песама *Рајска птица*, у припреми друга збирка, духовних и родољубивих песама *Јутарња звона*.

Срце златно

Док је активно
непрекидно клатно
у поштеној души
куца срце златно.
Морална и духовна
енергија
право је блаженство
у грудима.
У свакој ситуацији
је искрено и хумано,
и када га ломе
разни ветрови и олује
позитивне мисли у њему струје.
У тешка времена
велико је до неба,
зна шта чинити треба,
У златном срцу
је енергија која спаја
вибрације племенитости
са свих страна,
да се осети лепота благостања.

Јутарња звона

Дубоку тишину буде
јутарња звона,
спокојна је душа моја.
У глави се мисли роје,
слова множе на папиру,
не прекидам мисаону идилу.
Од превише слова
формира се реч нова,
нераскидивом нити
рађају се нове речи
стихом ће се све рећи.
Неслућена мисаона супстанца
ведрину и оптимизам ствара,
све јаче одзвањају звона,
стих има своју снагу,
оштрину и романтику благу.
Инспирација стихове пише,
ствара се лепша димензија
да се искажу осећања,
рима их чува од заборавља.

Љубав

Речи које ћутим
она разуме,
поклања ми осмех
и ја разумем.

Вибрације разумевања
вредне су дивљења.
Љубав је блаженство
свако је за неког савршенство.

Пољубац није прави
ако нема љубави,
смисао живота је
љубити у љубави.

Љубав се грли
душом целом,
актуелна је увек и сада,
љубав је снага.

Љубав права
увек је постојана,
одолева искушењу
у сваком времену.

Лепо је знати
да си вољен
и да неког волиш,
зато се рађаш и постојиш.

БОРКА ДРАГОЉЕВИЋ

Рођена је 1949. године у Доњем Раткову, Општина Кључ, БиХ. Завршила је средњу економску школу у Новом Саду, уписала вишу економску, али је није завршила. радила је и дочекала пензију у хемијској индустрији *Албус* Нови Сад.

Објављена књижевна дела: збирке поезије *Писмо за Крајину* (2009) и *На пређеном путу изгинусмо* (2010). Учествовала је својим песмама у 21 зборнику, а неке од тих песама су ипохваљене.

Члан је и Удружења за одбрану ћирилице и ћириличног писма, огранак у Новом Саду. Добитница је Јубиларне сребрне плакете СКОР-а.

Живи у Новом Саду.

Опрости нам, омладина

Опрости нам, омладино
Једино се вама дивим.
Што вам тешко време дође,
Ја, помало, и нас кривим.

Годинама ћутали смо,
Ал је рећи и то важно:
Певали смо лажне појке,
А учили што је лажно.

Опрости нам, омладино,
Ради мало лажног сјаја.
До руба вас доведосмо,
А не знам до којег краја.

Опрости нам, омладино,
Имали смо лоше знање,
Нико снаге, нити моћи
Да пресече такво стање.

Опрости нам, омладино,
Ћутао је ко је знао,
А истину ко је рек'o
На Оток је отишао.

Опрости нам, омладина,
Ви и нисте могли знати.
Ал' истину потражите,
Мора вам је неко дати!

Јато голубова

Ако се упоредимо са птичијим светом
ми припадамо јату голубова,
по целом смо свету расељени
где су јата настала изнова.

Не волимо нигде да се селимо,
везани смо за гнездо и место,
ал' бивамо често приморани
да пред силом селимо се често.

Иако су голубови верне птице
у свакоме јату постоје изроди,
ни са ким се у гнезду не слаже.
Па из туђег јата себи друга воли.

У гнезду настају многи голубићи
врло лепо, мало мутирани,
мало голубови, а мало су ласте,
мало јастребови, а мало гаврани.

Као голубови лепо изгледају.
Као ласте желе на југ стари.
Као гавран црн поглед имају.
А мало су као јастреб–лешинари.

Тад у јату настају немири,
не слажу се измешане расе.
За мало се места отимају
и на крају гнездо разара се.

БРАНКАДАЧЕВИЋ

Рођена је 1961. године у Осијеку. Од 1991. живи у Новом Саду, где завршава Алтернативне женске студије „Милева Марић Ајнштајн”. По занимању је медицинска сестра- козметолог. Иако је писала поезију од младих дана, почела је објављивати песме 2009. године, и то у заједничким збиркама, на српском и хрватском језику. Углавном су то били разни конкурси у нашој земљи, а и ван ње. Уз поезију пише и прозу, а за своје децје позориштанце *Боле* пише сама играчке и ради драматизацију. Децје представе је изводила искључиво у хуманитарне сврхе, и за то је добила захвалнице и признања. Играказ *Распевани вуј* је извођен у „Позоришту младих”, а приказиван је и на једној локалној телевизији Нови Сад.

Своју прву самосталну збирку песама објављује 2017. године у *Едицији Станислав Препрекиз* Новог Сада, под називом *Гђе је мој до`*. Те исте године осваја друго место на конкурс за кратку причу на хрватском језику које је расписало ХКУПД *Станислав Препрек* из Новог Сада, у оквиру манифестације *Препрекова јесен*, под називом *Бомбони са земље*.

Лимунтус

Лето 1968. године било је суво и врело, младо, тек посађено дрвеће је обесило своје гране, птице које су иначе из суседних башти весело цвркулале, сада су ћутале, сакривене у дубокој крошњи. Али нама деци испред зграде где је већ у једанаест часова била хладовина, то није сметало. Нас двадесетак од шест до тринаест година изнели смо лаворе, корита, напунили их водом из подрумске просторије која је била намењена прању веша, и уживали у игри. Своје порције сладоледа смо већ одавно појели, јер родитељи који су били на послу дали су новац за само један сладолед и то јефтинији.

Имали смо ми и надзор, то су биле маме које нису радиле, једна је била *мадам*, друга је имала шесторо деце, а ту је била и омржена *стара девојка* која је стално викала на нас, те жена председника кућног савета, иначе страх и трепет свих станара. Председник је био војни ратни инвалид који је био без деце јер му је у рату *нешто* страдало. То су родитељи шапатом причали, тако да ми деца никад нисмо могли чути шта је то са њим било. Нас додуше и нису занимале те приче, желели смо се само играти од јутра до мрака. Цика и вриска се чула по цео дан, осим зна се, од два до пет кад је по правилу морала да буде тишина. Тада су и родитељи долазили са посла, ручало се и одмарало.

И такав један врео летњи дан ћу памтити цео живот, као и још неке дане који су се урезали у моје сећање. Наша зграда је била поред велике саобраћајнице, насупрот једне ливаде која је баш те године

пала за напредак и просперитет земље, нашег града. Градила се бензинска пумпа, која ће увелико олакшати снабдевање лож уља за околно становништво. Многи су тада, па тако и у нашој згради прешли на тај вид грејања и избацили дрва и угаљ. Ми деца смо са жаљењем гледали како наш мали рај нестаје и издиже се неко чудо од бетона. Било је ту присутно много радника који су копали, зидали уз много псовки, чула се понекад и песма, углавном револуционарна. Моја добра другарица и ја, иначе смо заједно седеле у истој клупи у школи, покушале смо побећи тог јутра од дечака који је носио кантицу пуну воде и трудио се да нас полије. Не гледајући где трчимо, замало да налетимо на једног од радника, високог и ружно изобразаног по лицу, са огромним рукама.

-Станите, где сте се тако затрчале, могле сте ме срушити.`` покушао је бити духовит. Ми смо стале и само гледале у њега. Радник је тада поново проговорио:

-Молим вас, можете ли ми донети воде, жедан сам, а заборавио сам понети флашу воде.

-Можемо!- рече моја другарица и пре него што сам успела било шта рећи. Иначе је била брза, брбљива и несташна, спремна на изазове, и зато сам ју највероватније вољела. Повукла ме за руку да кренемо

-Дај да му донесемо воду.- рече она и ми отрчасмо код мене, јер сам живела у приземљу, а она на другом спрату, и било је сасвим логично да се то обави код мене. Узела сам празну флашу од минералне воде и почела ју пунити водом.

-Да ли имаш лимунтус?- питала ме је другарица.

-Имам, а зашто?- у чуду сам је погледала.

-Да му направимо лимунаду.-рече она и поче да сипа маленом кашичицом лимунтус у флашу.

Тада су то била паковања у малим кутијицама, са веома малим , минијатурним кашикицама. Ни она ни ја се нисмо сетиле да треба ставити у ту лимунаду и шећера. Биле смо веома поносне на направљену лимунаду. У сваком случају наше намере су биле добре. Истрчале смо напоље, ја никад таквом брзином нисам закључала врата стана са кључем који је висио око врата. У то време већина деце је носило кључ везан неком врпцом око врата како се не би изгубио. Радник је зграбио флашу коју смо му дали, прислонио на уста и отпио велики гутљај. У трену су му се очи стиснуле, спустио је флашу и почео пљувати уз псовке да нам сунце жарко и слично. Лице му је имало такву гримасу да би се нас две у нормалним околностима смејале док нас стомак не заболи, али ово је била озбиљна ситуација и ми смо урдиле оно што смо једино могле, а то је да побегнемо што

даље. Док смо трчале кроз главу ми је пролетела мисао како ће мама бити љута због стаклене флаше, јер ће морати да купи нову.

Сакриле смо се у улаз зграде док су нас псовке пратиле. Ускоро је улаз био пун деце која су хтела да чују што се догодило. Док смо причале почеле смо се смејати, а са нама и деца, правећи *скисељено* лице. И дан данас жалим што је тако прошло, и што раднику нисмо дали обичну воду, али се и насмејем када се сетим израза лица тог несретника. Понекад, за јако врућих дана када је чак и цврчцима претопло да цврче, ја чујем дечју грају, смех, и видим ону кутијицу са црвеним поклопцем на којој пише *Лимунтус*.

Стопе

Ишла сам пешчаном долином,
И стопе моје избрисао је ветар.
Ишла сам и морским жалом,
а стопе моје однело је море.
Затим сам пошла ливадом,
стопе моје покрила је трава.
И по снегу сам ишла,
ал` истопиле се моје стопе.
По камену тврдом ишла сам,
али откотрљале се стопе моје.

По чему да газим, да остане траг?
Желим да их прати неко мени драг.

БРАНКА ТИРНАНИЋ

Рођена је 27. марта 1957. године у селу Лугавчина код Смедерева где је завршила и основну школу. Данас живи и ради у Крњеву код Велике Плана. Поезијом се бави од раног детињства. Школске песме су јој објављиване у: *Кекецу*, *Глас Смедерева* и *Дечје новине*. Активан је члан у вишекултурно уметничких друштава и клубова. Више пута је освајала награде на међународним и локалним саборима поезије.

До сада је објавила збирке песама : *Жубор потока* (1997), *Жубор љубави* (2003) и *Жубор живота* (2005). Писала је и за новине на разне одређене теме поводом многих друштвених догађаја. За своје песме добијала је награде, захвалнице и признања. Заступљена је у медијима, државне и локалне телевизије.

Никола Тесла -Успомене детињства-

Тог дивног имена Тесла
Сећам се од давних дечијих дана,
Док је мајка с' фењером на разбоју,
Најлепшу шару ћилиму уткала.

На зиду лампа, фитиљ трепери
Отац са дедом петролеј мери,
За школу домаћи треба писати,
Мамине и татине четири кћери.

Једна црта, друга гумицом брише
Трећа уфлагом перо мастилом кваси,
Четврта ЈА пуцам од беса,
Лампа када ће нестати више...

Ујутро чујемо старог добошара
Крај записа гласно саопштава,
Утулите фењере, лампе, погасите свеће,
Стиже нам Теслино, животно умеће...

Обавест сељанима свима
Лепе вести за све њих има,
Ашове у руке, рупе копајте,
Дрвене бандере у њих стављајте.

Сутра се њима жице спроводе
Нову нам светлост доводе.
Уместо фитиља сјаће сијалица,
Стигла нам Теслина нова изумица.

Зачу се граја дечије среће
За тако једно радосно умеће.
По кућама музика, радио свира,
Уместо фруле младих пастира.

А сада само на једно дугме
Укључујемо апарате и машине,
Не бојећи се више помрачине,
Од те умне промисли Теслине!

Душа Косова

Цветају косовски божури
На грумену црвене земље,
Капима јуначке крви заливене,
Хумкама, синова браће вољене.

У крвавом боју, јуришном строју
Посечене турске, српске главе
Српска царска круна паде,
Мученика Лазара, вечне славе.

Светиње злате православље
Иконе мироточне свете
У молитви Свевишњег
Да нам сачува род и свако дете.

За душу воштанице се пале
На сваку жртву срцем пазе,
У небеском почивају царству
Божуре више да не газе...

Одјеком манастирских звона
У трајању молитвених бдења,
Смилуј се наш оче Свевишњи,
Косовској земљи подари спасење.

Вековима божури уплећу венце
За све жртве за слободу пале,
Крв њихова кроз вене наше тече,
Косово је било и наше остаће!

БУДИМИР РАКИЋ

БУДИМИР РАКИЋ (Михајловац код Смедерева, 20. 04. 1943.г.). Завршио Војну академију КоВ, Школу страних језика ЈНА, Командно-штабну академију КоВ, Постдипломске студије – смер Тактика и Школу националне одбране. Све школе је завршио са одличним успехом, а последње четири кô први у рангу. Као официр био је на свимкомандним дужностима од командира вода до команданта корпуса КоВ СРЈ. Радио је и као професор на Војној академији и Командно-штабној академији КоВ. За постигнуте успехе у раду више десетина пута је похваљиван, награђиван, одликован и двапут превремено унапређиван у виши чин. Носилац је више медаља и ордена (Орден за војне заслуге са сребрним и Орден са златним мачевима, Орден народне армије са сребрном и Орден са златном звездом, Орден рада са златним венцем). Једна од највреднијих награда је путовање бродопм *Галеб* у Сирију и Грчку, те посета лукама Латакија и Пиреј.

Био је активни спортиста више од двадесет година. Активно је играо фудбалза више клубова Српске, Македонске и Друге савезне лиге.

Књижевним радом интензивније се бави од 2001.г. Пише поезију, а песме су објављиване у више часописа, више од седамдесет штампаних и електронских зборника, три алманахаи пет антологија. На књижевним манифестацијама и конкурсима похваљиван је и награђиван више од тридесет пута.

Члан је и Удружења српских књижевника у отаџбини и расејању (УСКОР), Удружења писаца Србије (УПС), Друштва књижевника Крајине (ДКК) и Књижевног друштва *Сунчани брег*.

Објавио је девет збирки песама:*Рајски таласи*, *Ти си све што желим*, *Бесмртна љубав*, *Ти си моје све*, *Куд лутате*, *мисли моје*, *Све што имам то си ти*, *Поезија и музика*, *Звуци Отаџбине* и *Ти си...*

Живи и пише у Београду.

Понекад, мила...

Понекад, мила, у моју душу сврати,
Са лепетом крила залутале птице,
Тајноходе наших лета, донеси ми,
Када ти љубих, душо, прелепо лице.

Кадикад, срећо, сврати у снове моје,
Када си сва месечином обасјана,
Кад су ти јабуке зреле наједриле,
Да их страсно љубим, једина драгана.

Кадгод, лепото, сврати у моје риме,
Кад, љубави моја, сијаш кô Богиња,
Са напуњеним чашама медовине
Да страсну жеђ утолим, моја једина.

На врелу мајске ноћи љубав наточи,
Слатки анђеле, мој мили непомире,
Покаткада у души мојој заноћи,
Заборави зов, због ког љубав умире.

Каткад, душо моја, сврати да видим те,
Мој лепи сафире, као некада пре,
Зов савести пречуј, да љубав не замре,
И сунца имај у оку твојом за мене.

Ех, да сам ветар

Да сам небо плаво,
Промишљао бих златну благод,
Краљице моја, за тебе – сунце
пролећно,
И траву влатну и
Ведру ти раздраганост.
Промишљао бих само зоре
Које би срећу да ти створе.

Да сам камен, мали облук,
Измислио бих заклоњени кутак
И скупио бих у беоњаче
Беле облаке који зраче.
И све звезде које постоје,
Па да осветлим путеве твоје.

Има нешто...

Има нешто што ме теби привлачи,
Те сваког трена мислим на тебе,
Твој поглед и осмех од мене су јачи,
Зато те, мила, волим више него себе.

Твој осмех кô сунце чист, мила,
Душу ми маме и опија,
Запљускује ме лепота твоја блистава,
Зато си срцу моме најмилија.

Опијен жудњом за тобом,
Сав омамљен шапућем твоје име,
Од усхићености не могу да владам
собом,
Зато ти желим саткати најлепше риме.

Да сам ветар... Да сам ветар...
Жео бих топлим дланом даљине
За сваком птицом која се вине!
Ех, да сам ветар, да сам ветар!
Не би ми била далеко, мила!
Ма на којем крају света да си,
Твоје бих љубио власи...

А да сам, на тренутак само,
Згуснута модрина океана,
Па да те галебом својим нађем!
Моја би душа била тамо
Где си ти, сваког дана,
Чувала твој сан и твоје лађе.
И увек бих био добра плима
Под твојим прозорима...

Хоћу док живим да те љубим,
Хоћу да вечно слушам твој мио глас,
Хоћу да ме волиш, не желим да те
изгубим,
Јер ти си мој једини мелем – мој спас.

Моја душа воли те и ћути
Све твоје ћуди и врлине,
Желим твој глас стално слушати, чути,
Зато, душо, никад не заборави ме!

Хоћу да и кад живот згасне и горе
отпутује,
Горе небесима, где нема зиме,
Хоћу и тада да се громогласно чује
Да у твојем срцу станује моје име.

БУДИМИР ФРКА

Будимир Фрка је рођен у Љубљани 1948. године.

Члан је Друштва књижевника Војводине и Савеза књижевника у отаџбини и расејању, који му за дугогодишњи успешан рад 2018.год. додељује признање: ЗЛАТНА ПОВЕЉА, а 2020. год. додељује награду: ЈУБИЛАРНУ ЗЛАТНУ ПЛАКЕТУ. До сада му је из штампе изашло 17.самосталних књига и 53. зборника и антологија. Осим писања књига, пише и рецензије.

Сизифова предизборна фантазмагорија

Овога пута сам на комфорној
удаљеностиод закамуфлиране
бодљикаве жице, која ме
фатално надзире и надгања!
Ево, надходавам експлоатисану
периферну нараву,
не би ли предухитрио церемонију
вансеријских уређаја, при јутрењу.
Надамном ватрени облаци репродукују
Сизифову предизборну фантазмагорију,
закрамповано затрту,
умотворним дуборезним инсталацијама.
Лебдећи над уникатним ваздушним јармом,
сакупио сампрегршт егзотичног зрневља
из ратоборних кљунова огарављених птица,
које су изумотвориле молитвено бдење
при кривотвореном погибелном насртају!

Тржишна конструкција

Крадомице се провлачим
између упозоравајућих заштитника
црвених линија,
оберучке расипавајући издемодирану прашину
по расламљеним гнездиштима
птица неселица.
Око мене безоблачна затамљена светлост
исцурела из свемира,
оцртава тржишну конструкцију,
препуну вашарских облепница
и скандалозних проницљивих упуштава.

ВАЛЕНТИНА ВУЛИЋ

Рођена 2.12.1969. године у Врбасу.

Пише поезију и краћу прозу од основне школе. Тада су јој песме и краће приче објављиване у часописима и награђиване

На Филозофском факултету у Новом Саду је дипломирала на смеру југословенска књижевност и српскохрватски језик, а претходно је завршила Карловачку гимназију, смер књижничар. Ради у Основној школи „Иса Бајић” у Кули, где предаје српски језик.

Објавила је збирку песама *Верујем у црвене реке* (2008), реиздање 2018., и збирку поезије *Дулсинејина песма* (2018). Члан је „Креативне радионице Балкан”, од 2019. године члан Друштва књижевника Војводине.

Песме су јој објављиване у више зборника поезије, као и у часописима (- Звездани колодвор- е- часопис за уметност и културу бр. 6-7.; у књижевним новинама. *Свита* 2007. и 2018.), у антологији песника *Снови ињем посути* у част Јесењину, издање 2015. У књижевном алманаху *Врлине речи*, Књижевни салон Поезија Стенка, Београд, 2016. год. заступљена је прозним радовима. У часопису за књижевност, умјетност и културу *Сретања Бања Лука*, број 7-8, 2020. године, објављен јој је књижевни приказ *Песникињин поклон оцу*). Осим поезије, лирске прозе и есеја, пише приказе књига и рецензије, бави се лекторисањем.

Дочек

Нема једне корпице са цвећем. Подрумска врата су отворена. Црвена, пластична посуда за воду је преврнута и тужно залепљена за бетон... Неко је био.

Да ли је неки непознати посетилац долазио док сам била у собама у другом делу куће. Наравно да га не могу чути, ни једног дана га не могу чути, ако долази, увек може доћи. Можда је био ноћас? Због чега тихи посетиоци воле да нас походе ноћу.

Стресла сам се. Није било први пут да ми у суморним приликама дођу сличне мисли, кулминира страх са танком линијом свести испод потиљка која каже да нисам у праву, и да као и много пута раније, само халуцинирам.

И даје ми знак да сам свесна да све буде и прође, буде и прође...

Дворишни стан у центру града. Више студентска соба, са купатилом и нишом. Прозор који гледа у двориште и у још неколико сличних, ниско грађених кућерака са својим многобројним станарима. Испод прозора руже. А са улице лепа швапска кућа. Позната још као војвођанска, али без гонга. Капија амфор, велика тамна врата која шкрипе.

И кључ велики, од гвозђа, са угравираним шаром. Тежак. Мисли се заплићу, у концентричним круговима налећу једне на друге, и од танког додира одбацују хватајући путање попут спиралне жице. Старац је волео руже. Сређивао би их, секао гранчице, скидао прецвале латице и правио простора за нове. Заливао би руже испод мог прозора и дивио се њиховој лепоти. Уживао када би видео крупне главице руже, са много латица смештених унутар ње. Стопљених у целину. Волео је свеж и опојан њихов мирис. Увек би уз њега била и његова жена, старица која му је, чинило се, помагала у свему што је радио, а у ствари је само била ту. Увек ту, пред њега.

Зар су морали доћи увек када бих отворила прозор? Имала друштво.

О нечему би разговарали док су сређивали руже.

Трчала сам према великој капији. Према познатим ми вратима кроз која је требало проћи. Да би закорачио у безбеднији свет. Требало је трчати, прећи ту кратку улицу, сам, у бездну ноћи, под претњама. У руци сам имала кључ. Велики, огроман, онај тешки, ковани кључ за који сам знала да је прави. А који се није уклапао у време у којем сам била, које сам живела. Стискала сам га у шасти док ме не би заболела и онда сам знала да сам близу. Још само да погодим браву, да га хитро окренем и свом снагом гурнем врата. Чујем шкрипање опруга, и затварам их за собом. Једва долазим до даха. Опет сам успела, та моја игра са утрчавањем и затварањем постајала је ритуал, постајући део мојих корака. Само, плашила сам се тренутка када стајем, нагло се заустављам и треба да употребим кључ. Хоћу ли погодити право у кључаоницу, хоћу ли бити вешта? Ту би ми се приближавала утвара у црном, осетила бих је тачно иза повијеног врата и нисам смела дозволити да ме узнемири, сваки и најмањи дрхтај могао би бити погубан и рука би испустила кључ... или за милиметар промашила кључаоницу, или се зауставила у окретању... Мисли су ми, као увек, надлазиле брзо и без престанка, а онда олакшање. Сабласна црна прилика остајала би са друге стране велике старе капије, а ја, ја сам утрчала унутра.

Било је то време када се још нисмо служили мобилним телефонима, па сам, понекад, замолила деду да телефонирам својима. Само бих тада улазила у ходник куће са високим плафонима, уредне и с љубављу намештене, топле. „Недостаје ми та топлина дома”, помислила сам, док је старац нешто говорио. Био је љубазан. „Вероватно је од рођења имао лепу природу”, схватих да опет причам са својим унутрашњим гласовима, а старац климну главом и, сигурно желећи да потврди речено, понови.

„Ви млади треба да живите. Сада смо ми на реду. Ваља

направити места за вас младе.”

Нагласивши реч млади, старац се благо осмехиваше.

Наравно да сам била затечена. И да ништа нисам разумела. Како то мисли да за све људе нема места? И зашто нама не би било довољно места, ако су са нама наше баке и деде... стари? Зар он то говори о свом умирању, о одласку, тако објективно, сталожено. Мудро?

„Није тако”, успротивила сам се истог тренутка, стварно изненађена и још под јаким утиском због старчевих речи „не можете тако размишљати, овде има места за наше старе.” „Како би уопште могли да нам сметате”, промрмљала сам на крају, а у брзини, и потпуном неслагању, нисам изговорила да нисмо исти без њих.

Старац је само мирно поновио, без имало сумње да је у праву, да је сада дошао његов ред, а осмехом као да ми је пожелео срећу. Уступајући ми сопствено место. У постојању?

Време запечатило јуришања. Али, танке нити сећања заузеле су своје место, испреплетене у некој драгој успомени. Опростила сам му руже испод мог прозора, па и поглед је био лепши. Мирис пролећа заувек остао у грудима. Скидао је латицу по латицу увеле, правећи места... Да крене пупољак.

Да ли је то природно устројство света?

Прихватити одласке!

Седим иза затворених врата у дворишту своје куће. Не утрчавам више. Велики тешки кључ још чувам од рђе. На сигурном сам, протрчала, стигла...

Ко ли је то уходио цвеће испод мог прозора? Зашто једна корпица фали?

Ко је преврнуо посуду за воду?

Јесу ли то врата мог подрума отворена.

Мада још увек мислим, и дубоко сам убеђена да има места за све, ако сам ја на реду, спремна сам.

Остављам место младости.

ВЕРА АЛЕКСАНДРИЋ

Рођена је 1931. године у Обреновцу. Песме пише преко 40 година, а пише још и прозу, хаику поезију, песме за компоновање и рецензије.

Члан је књижевног клуба *Мирослав Мика Антић*, Инђија, УКС и СКОР-а (оснивач и почасни председник) и почасни члан бројних књижевних клубова.

До сада је објавила 39 самостални књига, у земљи и иностранству. Превођена је на енглески, немачки, јапански, словеначки и македонски језик и заступљена у бројним зборницима, часописима и антологијама. Добитница је Златне значке и Повеље за ширење наше културе од Културне заједнице Србије. Добитница је преко 60 разних признања за свој књижевни рад, као и златну значку и повељу од Културне просветне заједнице Србије за дугогодишњи рад и стваралачки допринос у ширењу културе, те Златне повеље СКОР-а за дугогодишњи допринос у раду Савеза, као и Јубиларне златне плакете.

Живи у Новом Саду.

Кућо моја

Кућо моја, тужна ли си.
Тужно лежиш на две стране,
Свет с којим си окружена,
задаје ти болне ране.

До јуче су орах тресли
комшије и пролазници.
Дивили се твојој башти
и соколу твојој птици.

Шта си коме учинила?
Што баш тебе увек муче?
Од толиких камењара,
гром у тебе увек туче.

Дрво сам ја пресечено,
кажу да сам с пуно боја.
Шта сам коме учинила?
Кућо лепа, снаго моја...

За тобом ме душа боли.
Ти си пуна мојих снова
саграђена на темељу,
крви мојих прадедова.

У теби сам се родила.
Где ћу сад по старе дане?
Нисам могла ни сањати
За бол и страх вечне ране.

Човек у туђини

Без радости у самоћи,
сироче је самом себи.
Најгоре послове ради,
што у својој земљи не би.

Понос му пуца од бола,
неправда га стално љути.
Често сања њиве своје,
њиве и сунцокрет жути...

Ставио је своју младост
на жртвеник индустрије,
за будућност своје деце,
за старост, ако истраје.

Корак се не миче с места.
Пун је горчине и јада.
Да се врати без ичега
срамота га, понос не да.

Сунце туђе себично је.
Неће сваког да угреје,
само оног ко се клања.
Туга се широко сеје.

Земља туђа нема срца
за некога из далека.
Она није ко Србија,
Да се брине за човека.

Завичају

Богатство си земље моје
и јутарња звезда неба,
са вратима отвореним
и мирисом топлог неба.

Најлепши си цветак мира
уземаљској црној коси.
Зеница си мојих снова,
што ме стално теби носи.

Сваке ноћи ја те сањам,
грлим љубим и уздишем.
А дању сам тужна сама,
завичајне песме пишем.

И стално се теби селим,
испод твога сунцокрета,
да одморим душу своју,
од незгодног туђег света.

Измуче ме снови моји,
као тешка сламка трава,
као ветар суви листић
са којим се поиграва.

Нека, нека сузе очи,
неће дуго то да траје,
највећи си сан љубави...
Свет још тебе не познаје!

ВЕСНА КРНИЋ

Рођена је 23. децембра 1961. у Новом Саду, где се и школовала. Објављивала је своје песме као основац, у Основној школи „Доситеј Обрадовић” Нови Сад, у школском часопису.

Учествовала на бројним књижевним манифестацијама, уметничким колонијама и заступљена у зборницима поезије.

Објавила књиге поезије: *Завет лишћу златне боје* (2017) и *Златна месечева сена* (2019).

Живи и ради у Новом Саду.

Ограда од подивљалих ружа

Кућо моја,
зидови су твоји хладни.
Нема више прозора,
нити дрвених врата.
Оцаци су твоји празни,
кроз тебе дувају ветрови разни.

У теби се родио
мој деда и мој тата.
Рођење моје ту је било.
Око тебе на плодној њиви
златно жито је зрило.

Због неких злих душа
Кућа постаде напуштена и пуста.
Окружује је ограда
од подивљалих ружа.
Кроз њиву сада коров се пружа.

Воће мора да ореже

(Оцу)

Мој отац лежи у кревету
Са руком на челу
Неким чудним грчем
У његовом старом, болесном телу
Гледам у моју и његову руку
Прсти нам дугачки, танки
Очи дубоке, ситне
Указују поверење свакој причи

Којом је год стазом пролазио
За собом је нешто оставио
Очекује време топлије и блаже
Воће мора да ореже он каже

Можда из кревета устати неће
Волела бих да поживи још годину коју
Да старост дочека своју
Мој отац отвара очи
Многе су иза њега
Мучне, непроспаване ноћи
Осмех ми нежан даје и тиху реч:
“Веле, моја!”
Која у срцу заувек остаје

ВЛАДИСЛАВА МИЛИЋЕВИЋ-БЕЛИН

Рођена је 1961.године у Београду, где и живи.
Пише поезију и прозу. Објављује у различитим
књижевним часописима и зборницима.

Очи срећника

Све је оправдано и није
живот живих и смрт умрлих.

Пут увек негде води
напред или назад.

Опет је усуд разбацао
насумице пропуснице за рај.

Сада се на улици
очи срећника
препознају по сјају.

На путу за рај

Изгубих се у сновиђењу
Над мноме зло неко.
Немам куда.

Висим на твом уху
као лептир скривен
у некој удолини завесе.

Не бежи од мене.
Хоћу да те пратим
на твом путу за рај.

Моји снови бели галебови

Записујем снове
има година једна

Моји снови
бели галебови

Ту ми мати
често дође

Тиха, лепа, млада
некад мртва, некад жива

Радосно се будим тада

Клуб изгубљених душа

Ограђен простор.
Некакве греде између нас.
Греде страха.

Свака улога коју одиграмо
учлани нас поново
у клуб изгубљених душа.

Ту сам и ја.
Врата су затворена
смолом од чемера.

Тишина осуђујућа.
Ужас непокајања наших
разапне ме.

И на коцкара личим
што изгубио је
задњи свој улог.

Ратник

Док намиче оклоп и ове ноћи
у себи ратник опроштај проси

На путу пустом - коњу глумом
јаше са заставом црном

Са њим иду немоћ и моћ
у тишини злокобној

Ратник - вечни човек
оштром сабљом децу коси

На крилима зла долази
даровницу смрти доноси

У пустињи без Бога
луга душа његова

Ждребе

Ноћас у сну
хранила сам ждребе

Мало, малено
бело, бојажљиво

Из руке ми је јело
поверљиво, умиљато

Мати га је пратила
као сена, као вила

Кобила бела
лаконога, брзокрила

Ноћас у сну
хранила сам ждребе

ВЛАДО СПИРОСКИ

Рођен 1960. године у Охриду, Македонија, где је завршио основну школу и Гимназију, а Медицински факултет, специјализацију и субспецијализацију у Београду. Живи у Јагодини и ради као специјалиста оториноларингологије и субспецијалиста аудиологије у Општој болници у Јагодини. Од ране младости пише поезију.

Члан је и књижевног клуба *Ђура Јакшић* - Јагодина, Књижевне заједнице Југославије и Удржења књижевника Србије.

Молим се за људе

Молим Тебе Боже,
пошаљи нам анђела наде,
анђела спаса.
Опрости нам похлепу, себичност и
незаситост...
Исцели наше умове,
стави иза решетака нашу глупост.
Молим Те,
охрабри сва отворена уста,
дечија, старачка, жута,
бела, црна.
Пошаљи нам мач здравља,
охрабри беле, плаве - све мантиле,
молим Те,
дај нам Сунца.

Рађање

Жељни висина
заливали се знањем,
гутали науку, исправљали путеве.
Тражили смо пролазе,
у потрази за пролазима
горела је душа.
У борби да ухватимо мисао,
ломили смо ограде.
Чупајући решетке и ланце,
ломили смо руке и мозгове.
Имали смо визију, хтели смо
рађање.
Рађање се изјалови, мисао стаде.
На путевима коров цвета,
стаклене душе певају.
Ми
и даље чекамо рађање

Шта је љубав

Љубав је,
талас који милује обалу,
ветар који уљуљкије душу,
зрак сунца који лепрша.
Љубав је и страст,
нада и жеља,
кап која окрепљује,
нектар.
Зар није љубав и
дечије руке око врата,
куцине окице, репић,
умазана дечија гуза,
и упишане панталонице.
Љубав је ту –
пружи руку.

ГОРДАНА МАРКОВИЋ

Рођена је у Кикинди. По занимању пензионер, а радни век је провела у Медицинској школи у Ћуприји, где су, како каже, њени ученици били њена деца, а колектив њена породица. Добитница је бројних награда и признања, у настави - *Светосавске повеље, Јухорско око, тако и у друштвено-политичком раду.*

За своје радове награђивана је у: Сокобањи, Смедеревској Паланци, Лапову, Ћуприји, а добитница је специјалне награде у Италији и плакете СКОР-а за изузетан допринос књижевности за 2019. годину, итд. Ауторски радови објављени су јој у многим зборницима радова.

Мајка је сина Драгана и на небу ћерке Александре-Сање. Бака је дивне унке Анђеле.

Члан је Књижевног клуба *Душан Матић, Ћуприја, Књижевне заједнице Југославије.*

Објавила је збирке песама: *Души моје душе, 2016. и Додир лептира 2019, Херој мог живота, 2020.*

Живи и ствара у Ћуприји.

Дрво живота

Ниси ме нашао, ни жедну напојио. Ни камен под главу ниси ми ставио... Застао си одавно, водио испразне разговоре, у јефтиним забавама уживао, измишљао страхове и препреке и утеху успут сакупио код оних што им коса уместо хаљина тело обавија.

Нека. Воду, извор живота у пустињи сам тражила. Није ми било све једно. Имала сам и ја страхове своје, понекад сумње и тугу усамљене жене.

Звезде су ми пут показале. Суве усне дах са молитвом Небу молитву слале. Колена и дланови остављали крвав траг...

Нека, без тебе нађох своју оазу, бистра је вода, излечи ме од свих боли, сем једне, ... њу чувам, она је крв моје крви, душа моје душе, кроз мене наставља да живи...

Бистар је мој извор, у њему се огледају звезде,

у води као да плешу и месец враголасто заводе... Имам и своје Дрво Живота, Извор Живота ми га дарива... јер у пустињи га нађох љубављу и вером вођена.

Одговора нема

У мом срцу срце куца твоје- под мојим је некада куцало, твоје очи кроз моје гледају и дишем за тебе, чедо моје мило!

Брисала бих живот ал` чувам сећања,

твој глас када певаш,

прсте док играју диркама клавира,

у плесу сва лебдиш, ведра, насмејана, чила, локне ти скакућу, осмех срце дира

То си ти, ти моја мила...

У ком си сазвежђу звездо засјала?

У ком делу свемира си се задржала? Да л` ти душа пати питање што лебди: А како ће моја мати ...а како ће мати?...

Туга ова ни са ким се не дели,

нит је суза носи, нити душу блажи, ништа није исто, живот је ко казна; одговора нема, питања остају...

Оаза

Пронађи ме крај неког кладенца, уморну и прашњаву од пустињског песка,

усана испуцалих од суше и зуба заривених у месо, очију мутних од гледања у даљину и тражења оазе, косе побелеле од губитака и пешчаних олуја. Можда нећу имати снаге да се умијем, длановима воду по лицу да разлијем...

Сети се, извор сам била, и водопад, и река, и твојом се звала и питала: ...у дланове би ли ме узео, жедан мене да л` би ме попио? Узми воду у дланове, умиј ме... из дланова твојих напој ме...

Ко зна јеси ли мој жубор икада чуо! Моју свежину ниси осетио, ни дах ми упио...

Потражи ме, крај неког кладенца где те нико сем мене не очекује и нико не зна да сам тамо на крај света тражећи те отишла, када сам престала да се надам обичном сусрету и почела да верујем у чуда.

Тело ми није исто, ни коса, ни кожа, душа ми је узрасла, очи имају сјај најсветлије звезде, глас се сједињује са звуковима ноћи и грли све

путнике који су кренули да траже алхемију љубави. Мирно спавају, мој глас их смирује, верују јер ја верујем.

Камен сам желела да постанем, када се умориш, да се на мене ослониш... Камен крај извора нађи, под главу ми стави, лакше ћу моћи да те гледам ...

Чула сам да ме тражиш, заборавио си да мене можеш наћи на путевима којима се ређе иде, да су избор и загонетке живота, често без путоказа, али једна олуја мења пејзаж и увек је нов изазов. Предуго сам те чекала и тражила, надајући се да си ... ту негде...

Тамо ни трава више не ниче... Зато пустињом ходам и тражим те.

Кажу, долази период киша, онда пустиња озелени, процвета.

Стићи ћеш тада ако будеш оно што мислим да јеси. Пронађи ме крај кладенца у оази где је моје последње уточиште, а ја ћу, чекајући те веровати фатаморганама.

ГОРДАНА ОПАЛИЋ

Рођена у Марибору, Словенија. Основну школу, гимназију и Универзитет завршила у Новом Саду. Радила као новинар и професор српског језика и књижевности. Живи и ради у Новом Саду.

До сада објавила више књига, прозе и поезије.

Члан је и Удружења књижевника Црне Горе
Зенит.

Сан

На ивичњаку срца нешто ми каже да нећу пасти. Продужила сам давећи стварност у грлу.

Пита ме ум, колико дуго си заточена у сновима? Удавила сам одмах ту помисао. Шта он зна о оку што је душу пробудила.

Трепере снови као лишће брезе са очима свевидећим. Шапнула ми да сан досађам... да време не стоји на пенџеру где докони посматрају живот који им испред очију пролази... у неповрат. Зграби сан за мишицу и иди ивицом срца, без страха да ће да заболи.

Ужаснута својом смелошћу полазим да остварим своје снове... ту су се негде затурили. Без лампе и путоказа идем... лутања... размичем завесе страха, ходам брзо, бреза ми рекла да време не стоји.

Ех, кад би знао шта ти у прегрштима носим, дарове који дуго скривени чекају. Све сто сам мислила да волиш стављала сам у кесицу живота. Што се чудите? То је љубав, она дарива, она сања, она се даје, она се не продаје...

Тако сам залутала и ноћ је пала.

Села сам са нарамком суза где никог нема.

Ех, чежњо моја свануће насмејан дан, једини вредан чекања. Спустаћу ти на длан један по један дар...

Шта ви о томе знате, који никог не даривате?

У свануће за рукав ме повуче сунчев зрак. Скочих! Продужих... живот не стоји... рекла је бреза...

Он те чека, чека, ако не идеш никада нећес знати да је то истина. Загриће те нежно, најнежније што зна. Он зна све твоје тајне, све сто души треба, ништа не мора да му се каже, само да пожурим, па ваљда нећу на пенџеру гледати како ми живот испред очију пролази? Тако лутајући без чаробне чизме, лептир ми на длан слетео. Знак!

Тако заточена, цврсто сам пригрлила сан. Носим ти нармак неостварених жеља на дар, путеве ћу ти отворити...

Добро... понекад си ме обишао... погледом ободрио, додиром кроз решетке тренутке овековечио... једном си ми донео простирку од срме изаткану, на којој ћешме миловати само како ти то знаш...

И свану тај дан... све сам ти снове просула одједном... љубим ти врат... милујем прамен који штрчи. Влажан пољубац на уснама... читам на зиду: "...играо сам са тобом на балкону живота, нико не може да испуни моју душу, ја сам магија..."

Могла сам да изручим нарамак суза?

Чула сам брезу... доврши свој сан... љубила сам те до бесвести "на балкону живота".

Магија још траје.

ДАНА РАДУЛОВИЋ

Рођена је испод врхова Дурмитора и Светог извора Савине воде, на Видовдан, 28. јуна 1955. године. Завршила је гимназију у Ужицу и Правни факултет у Новом Саду.

Пише поезију и прозу. Прву збирку песама под називом *Зов из даљине* објавила је 2014. године, 2016. године другу збирку песама под називом *Венац од снова* и трећу збирку песама *Рођена у погрешно време* објавила је 2020. године.

Песме су јој објављиване у антологијама и зборницима и у књижевним делима других аутора.

Песме и прозне текстове објављујем већ 20 година у Листу „Платан”, чији је издавач Дечје село. У једном периоду била је и члан уређивачког одбора овог листа.

Пише књижевне приказе за друге ауторе.

Члан је Друштва књижевника Војводине и Савеза књижевника у отаџбини и расејању, где је изабрана за потпредседника.

Живот јој је био и леп и суров. Те две супротности налазиле су помирење у крајњем исходу и реализацији њених идеја, поступака и дела. Тако зна да ништа од доживљеног и учињеног није било узалуд.

Живи у Новом Саду.

Небо и ја на хоризонту помирења

Не могу да те додирнем, али очима душе видим твој лик. Стојиш, са осмјехом на лицу. Испријаш вињак као и ја. Ти за опроштај, а ја да убијем бол. Водим монолог у тишини са тобом, са собом, са небом... Нико ником не одговара... Дан као и ноћ. Све је исто. Нема разлике. Само тишина и бол. Бол који режи. Нема ни сјећања. Како је све почело и зашто се догодило? Нема одговора. Не да му бол да изрони...

Мирис тамјана и хук планине... Поиграва се са животом, поиграва се са распуклим срцем, са мислима које боле, са даном дужим од вијека... Мећава, а онда сунце, горе изнад врхова Дурмитора, сунце које разбија облаке и руши свако поимање да смо сами овдје на овом комаду земље. Све живи, све подсјећа на тебе... на твој одлазак... Све је и даље ту. Само, Тебе нема...

Небо тупо ћути. Ћутим и ја. Нашли смо обоје разлог ћутања, у помирењу, у мирењу са судбином. Небо се радује, а ја болујем. Небо, тај ниједи посматрач, који ћути и све посматра од горе, на сигурном одстојању, и ја - сакупљач земаљске туге и бола. Нашли смо се небо и ја у помирењу. Благосиљам га да чува тебе, а оно ћути и даје ми мир, неки необичан мир.

....

Одлазим у цркву да се помолим, да ти нови путеви буду лакши од ових земаљских. Кораци преко средине улице, псовке возача и брујање сирена. Мој троми корак и бол заједно ходају, док ми над главом лебди твој лик и води ме до тротоара... И не замјерам себи, ни возачима. Не видим опасност. Мој фокус је само твој лик над мојом главом... Не извињавам се. Немам осјећај за то. Дан не постоји. Пута нема. Ја сам само сјенка, која пружа корак, без циља... О, само... само је стваран твој лик над мојом главом. Овог пута ти. Ти си ту. Мој анђеол чувар. Анђеол, који ме води као марионету без мисли и осјећања постојања, све до кућног прага. На сигурно. Мој кратак смирај... А онда... твој лик нестаје, а бол стеже...

Вријеме пролази, а у мени још одзвањају тупи кораци, које сам невољно слагала при повратку, напуштајући твоју вјечну кућу. Осјећај празнине и пролазности. Одговори ћутањем на сва постављена питања. Ћутим ја. Ћути небо. Нико ником не одговара. Налазимо се на хоризонту помирења. Ја - у вјери у твој вјечни живот, а небо утапањем окружења у моју тугу, у руину бола на мојој души. Пребира остатке раскомадане љубави, оне братске и сестринске. Оне исконске. Оне, само за тебе. За мог брата, што бијаше мој понос, мој штит и радост, моја милост и жеља гоњена даљинама... Раздвојеним животом... Раскомаданом љубави, која у даху постаје прах. Неизмеран бол живи и подсјећа. Опомиње и каје се, што није знао и није могао да одклони усуд, па му је једино остало помирење са небом. А небо и даље срамно ћути... Нема одговоре за питања душе и бола... Нема одговоре за хук наше планине и мој вапај, за твој мирис у латици мајчине душице, што цвјета на нашој планини...

Сударам се са животом и ништа није исто послјије твог одласка. Да одустанем? Немам право. Покреће ме она љубав, коју сам у срцу чувала за тебе, сада раскомадана на дјелове и још је сакупљам на стазама куд'; си пролазио, по јутрима која су некад свитала... Немам снаге да је покупим. Чини ми се да ћу нарушити твој мир, уточиште за твоју душу и онај аманет, који си ми несвјесно оставио као изасланику неба, да наставим... да нађем излаз, да одгонетнем ноћ и усуд над твојом главом.

И сада чујем твоју боју гласа, која још одзвања у мојим ушима... „Пријете ми због политике?"; - Који? Јесу ли то они, што на јединог Бога устају, што им ништа није свето..., они што ти се поклонеше, а онда се сакрише у своју јазбину... Ко су ОНИ?

Моје чуђење и невјерица. Моје уздање у Бога и твоју снагу и савјест, та пуста сапутница, која се подмеће на сваком путу кд зла коб, које не могу да се ослободим, јер ми није било дато да будем твој штит, твој анђеол чувар. Утапање туге у валовима Дунава и на дугим стазама Дурмитора и Језерског поља... Твоја хумка, која нијемо ћути... А ја тражим одговор у расутих мирисима нарциса и мајчине душице, бијелих петровца, ивањских цвјетова

и плавих љубичица, који цвјетају на нашој планини. Пламен свијеће, који се вјетром разгоријева...

Та ватра тиња и не гаси се. И кад је сузе загуше из пепела поново ниче...

Душа болује и тражи своје уточиште, па се попут морских таласа њише између земље и неба, тражећи излаз и наду да поново узлети... Док нека тиха нада оживљава себе, душа сањари и вјерује, да тамо даље, иза плавог хоризонта, постоји љепши живот од овог земаљског, иако су јој сви свјетови похарани...

Понекад, тамо на хоризонту, гдје се плаветнило топи у сунчевој свјетлости, чујем звуке гусала и пјесму неба и видим твој лик... Тамо, кроз даљине гдје душа тражи своје извориште, миришу модре плаве пучине, али разнобојни корали у мојим очима и даље умиру...

Не дувај, вјетре, с планине

Брату Бећу Радуловићу

Не дувај, вјетре, јако
Не буди планину и горе...
Остави горе да говоре
И нека лишћем шуморе
И нека воде роморе...
Пусти! да спава злато моје...
Не дувај вјетре с планине,
Не крећи облак с висине,
Не роси кише суморне,
Не буди наде туробне,
Јер душа брата мога, вјетре...
Можда је у цвијету нашла мир,
Или у гори, или у води
Или обилази цио свемир.
Зато, вјетре, утишај жељу,
Да горе крећеш јауком својим.
И немој облаке сиве носити,
Тамо, гдје душа мог Брата почива.
Немој! Јер, рана за њим,
Тугу, дубоко по души разлива
И сузу скрива у сјетном осмијеху...
Немој!
Јер, душа је његова вјечно жива...

ДАНИЈЕЛА МИЛОСАВЉЕВИЋ

Рођена је 1965. године у Зрењанину. Средње образовање стекла је у музичкој школи „Јосиф Маринковић” – инструментални одсек виолина, а потом, своје формално образовање заокружује на Техничком факултету „Михајло Пупин”. Данас, живи и ради у Новом Саду, као систем аналитичар и пројектант информационих система.

Иако јој је форма кратке приче основно опредељење, пише и књижевне критике, а понекад прави излет и у комбиноване форме. Приче су јој заступљене у зборницима радова, електронским и књижевним часописима у земљи и иностранству.

Објављена ауторска дела, књига кратких прича, *Дреаминг* (2017).

Нестереотипне приче које пише имају за циљ да оставе дубок траг у уму и души читаоца, да покрену емоцију и потакну на размишљање. Занимљив избор тема и безгранична машта, предуслов су дугом остајању у сећању. Развијајући емпатију према главним ликовима, сваку причу лично проживљава, зато их и назива „приче из душе”.

Мандала

У глави јој је брујао исконски звук ОМ, испуњавајући њену унутрашњост концентричним круговима. Лагано подрхтавајући, кругови су се пунили квадратима, а ови троугластим структурама. Урезивала је мандалу негде по унутрашњости своје лобање, призивајући универзум да се усели у њу. Покушавала је да ублажи надолзаћу панику. Најсмешнији вирус на свету спречавао ју је да дише. Не због болести, већ од страха.

Гурала је страх од себе плаво-сивим маглинама у дубини језгра мандале.

Призивала јеуспомене насмејаних младих људи и мајки које гурају колицадуж шеталишта. Да ли ћемо доживети италијански сценарио? Колико ће тих младих осмеха и познатих лица у њеној околини замрети? Да ли ће се она угасити? Колико ће нас преостати да се загрлимо, чврсто стиснемо и означимо крај? Или ће то на крају бити само наша неиспуњена жеља тамо где већ будемо били. Ми у доба короне. Питања суодаслата у етар непознатом слушаоцу.

Ритмично је низала жуте полулукове изнад језгра и уплитала их у жељу за разумевањем.

Питала се како се нашла као актер у овом нестварном филму. Ређале су се сцене пред очима. Капела са нанизаним ковчезима у непрегледном низу. Хладноћа, мемла и потмули одједи који их грле у

њиховој усамљености. Гомиле лешева које виљушкари утоварују у камионе. Масовне гробнице, гротла која бљују немоћ човечанства пред невидљивим непријатељем. Лица погребника и лекара уморних од неспавања, уморних од бола који им се простире под ногама, од смрти која им пркоси. А Смрт лелуја и тумара затрпаним ходницима болнице и виче: Један нула за мене! Сто двадесет нула за мене! Девет хиљада нула за мене!

Црном бојом исцртавала је палмете изнад жутих полулукова, саплитала је и расплитала линије живота и смрти.

Стресла се од помисли на гавране, изасланике исте те Смрти. Они криче и подмукло се врзмају око ње. Питала се како их раније није примећивала. Сада их види на сваком кораку. Они чекају њено месо, крхко и незаштићено. Док пролази крај њих осећа како се њихово покретно око зарива у њу, пркосно и осорно.

Бежала је кроз ходнике лавиринта боје лаванде. Размазивала је љубичасту по шаблонима, унапред зацртаним да је бране од злих утицаја.

Ходала је мислима кроз нутрину свога бића, послушкјући назнаку првих симптома болести. Чује кроз телефон кашаљ свог детета. Кроз мозак јој пролазе титраји страха, а душа са сваким удахом затрепери. Бори се да не поклекне. Посматра оно двоје старца код куће. Некако су брзо остарили, скупили се и кожа им је постала већа. Виси. Храбри су, ћуте и трпе изнутра. Утроба им се згрчила, зато су за број мањи од своје коже. Заборавила је лице свога мужа. Памти само два ока изнад веселе маске која јој доноси сигурност и спокој.

Белином је стапала димензије, молећи чувара да јој не одузме драге душе.

Преслишавала је себе како се правилно перу руке, на који начин се носи маска, у ком проценту се разблажују дезинфекциона средства, како се користе мртвачки ковчези. Она ради, људи уживају на сунцу, кучићи имају своје време за шетање, вирус нас грли. Војнички кревети на сајму књига. У позадини као да чује тиху песму „Један-два, један-два, сваки кревет чека свога власника”.

Црвеном бојом увртала је спирале, спирале у калеме. Горе-доле, пунила је енергетско биће, плус, минус, један-два...

Гледала је снимак града без људи. Као уклету град по коме ходају утваре. Празнина његове утробе одјекивала је ехом. Био јој је некако леп у тој својој напуштености и окупан сунцем, али знала је да би

временом његове грађевине постале само нагрижени артефакти. Кроз мисли јој пролазе визије ње у огромном провидном балону који се котрља улицама града. Трчи унутар њега као хрчак и покушава грчевито да се ослободи. Руке, ноге и црна шупљина разјапљених уста оцртвају јој се по ивицама, које миришу на пластику. Миришу и пластични зидови за дистанцирање заражених. Гласа нема, ваздуха нема. Апокалипса. Паника је нежно узима у наручје. Дистанца, паника, пластика, живот и смрт сместили су се у минијатурне коцке које јој се врте око главе по замишљеним орбитама.

Савијала је линије, ломила их, ублажавала, испуњавала је шупљине сивилом и ширила спољашњост мандале у стремљењу ка очувању јединства своје личности.

Са малих екрана поручују: реке су постале бистре, а индекс загађења ваздуха је поново ушао у зелено. Природа се опорављала сапетошћу загађивача, и од среће труп ка ногама и тресе земљу док игле сеизмографа поскакују. Весели се у колу ватреног вртлога, сеје пламичке по шумама и ливадама. Подивљали људи затворени у кућама, дивље животиње на улицама. Точак живота се окреће, а ми сад плаћамо кармичке дугове природи. Изумрећемо као диносауруси, који нису схватили своју сврху постојања на земљи. Снег је пао у пролеће. Расцветале гране пуне белих цветова прекривене снегом. Пада снег, а падају и беле латице. Струка каже да се јавља светло на крају тунела и она га упорно тражи. На памет јој пада француска реч за љубав - *амор*. Кажу да *ам* значи душа а *оур* светлост, душа која тражи светлост. Можда је љубав то за чим трага, спас од овог лудила.

ОМ је брујао исцељујућом фреквенцијом. Ширила је шарену мандалалу над собом и трагала за светлошћу која ће јој донети целовитости спољашњег и унутрашњег бића.

Угасила је телевизор и изашла на терасу. Тапшала је и длановима стварала ритмичну музику подршке најхрабријима. Очи су јој се пуниле сузама, а врисак се ослобађао из њених плућа, прочишћавајући њено биће. Катарза.

ДАРИНКА Бела ТОМИЋ

Даринка Бела Томић (Аксентијевић), рођена је у Бајиној Башти, 09.06.1959.године. Основну школу је завршила у Бајиној Башти, средњу у Београду где је студирала на филозофском факултету, група -историја.

Поезију пише још од раног детињства. Песме су јој објављиване у дечијем часопису “Тик - Так” Горњи Милановац. Објавила је две самосталне збирке поезије *У паузама удисаја* 2013. и збирку поезије за децу *Што не роди на дрвету* 2018 године.

Члан је и Удружења књижевника Србије, активан је члан К.Д. *Раковица*, као и многих књижевних друштава у Београду, а и шире. За своју поезију је награђивана и похваљивана.

Љубав поезије

Стихом ћу те наћи уз јутарње росе
због тешке ми сузе што никад не кану
Такве се љубави у саћути носе
из тишине ноћи у још тишем дану

Преplави не чежња у сред песме неке
њоме ме милујеш и тешиш утешно
Јаке су и блиске љубави далеке
искрено се дају не чине се грешно

Испуњена жељом утонем у срећу
дружим се са песмом почех да их стварам
Уздаси су слова што ка теби крећу

с тобом и са песмом ево ноћ'ма згарам
Стихом ћу те наћи љубав кад се свије
ми песма у песми - љубав поезије

Последњи часи

Којом то шаком одмераваш
Зар истом којом и крст сениш
Колику мржњу упражњаваш
Чему се у тами, бедан веселиш

Подлости несносна у мраку скрита,
Безумно ништиш све што вреди
Левицом дајеш свакаква мита
Од којих и Бог, по теби, бледи

Не можеш бити никада песник
Скривајућ' себе и дела своја
Песник је љубав Бога, и весник
Слављеник добра и спокоја

Клија ти мржња, таква ти сетва
Зато у љубави песник ниче
Не пева кртица, птица пева,
Песмом се излеже на сунцу птиче

Последња Божија стиже жетва
И не да Сунце, бранећи наду
Пали се огањ, сустиже клетва
Живи на земљи, а већ у аду

Последње часе казалька врти,
Вернима живот - нема смрти!

ДЕЈАН ЦРНОМАРКОВИЋ

Рођен је у Смедеревској Паланци, у Југославији, 28. новембра 1961. године. Живи у Бангкоку, на Тајланду.

До сада је објавио књиге: *Део немира* (1989), *Игре руком* (1990), *О изгубљеним Данима* (2005), *Део немира – друго издање* (2015) и *Για τις χαμένες μέρες* (2015).

ПесмесумуобјављенеуАнтологији „Бруј Шумадије 1804-2004.“, зборницима и часописима, а кратка проза у књизи „Откуцаји пешчаног сата“.

Један је од оснивача алтернативне уметничке групе „5 ум“ са још четворицом академских сликара из Србије и аутор пројекта „Бунар поезије“. Добитник је књижевних и новинарских награда, а његове књиге, на српском и грчком језику налазе се у Библиотеци Канадске интернационалне школе у Хефеју и фонду Националне библиотеке кинеске Провинције Анхуи. Издавач је и уредни кмагазина „Независне варошке новине“ и портала „Шумадијске вести“. Члан је и International federation of journalist, Удружења новинара Србије.

Понекад...

Понекад побегнем у кап
сакријем се у кишу
и посматрам.

Понекад заиграм у твом оку
па ме пустиш
низ образ.

Пут свиле
Ходао сам по Пугу свиле,
по камену који памти векове.
Око мене,
вриштале су сенке бивших
људи.

Прошлост је тражила
поштовање.

Тек си кренуо

Одеш далеко
и помислиш да је то крај пута.

Пробудиш се у загрљају
тишине
и заљубиш у самоћу.

А то је тек почетак.

Тек си кренуо.

Одлучио сам

Одлучио сам да ћутим два месеца.
Шездесет дана и још један.

Дуже него што је ћутао глумац
када је остао без текста.

Привиђају ми се диносауруси.
Ударају безгласни ветрови.
Неки мали, ружни људи ми узимају време.

Скачу ми по ушима
док дрхтим.

Беже у зенице.
Гребу, као сурово сазнање да сам преживео још једну невољу.

То је мој рат са сопственом лепотом.

И привиђа ми се неизвесност.
Капље испред корака.

Волим прашину на леђима.
Она подсећа да путујем.
И баш ме брига за залутале у незнање.

Постао сам суров према свакодневној глупости.
Опијен сам обичношћу.

Одлучио сам да ћутим два месеца.
Шездесет дана и још један.

Дуже него што је ћутао глумац
када је остао без текста.

Јер, мора да сам узео нешто туђе
док сам ходао беспућем.

Нешто што ми не припада
и није нормално да имам.

ДРАГАН САВИЋ

Рођен у Београду 1958.године. Написао романе: *Туђ*, његово прво дело, ауторско издање, које је издато крајем 2017. године и доживело друго издање, као и нови роман *Кад ђурђевак замирише* (2020).године.

Пише приче и песме које су му објављене у многим зборницима.

Један је од оснивача и председник удружења Књижевни уметнички клуб „Перо аматера” Бечеј.

Живи у Бечеју.

Подвиг

Топао јулски дан, врелина избија из сваке пукотине у земљи коју је направила суша, тога лета. Високе летње температуре стварају спарину унутар парцеле семенског кукуруза, што проузрокује повећано знојење тела. На таква мокра тела налепи се прашина, а оштри листови кукуруза стварају огреботине на кожи које пеку. Многима је први пут у животу да раде у таквим условима. Млада тела већ поцрнела од вишедневне изложености сунцу, мокра од зноја и улепљена од прашине, вапила су за купањем. То је Марка и Светислава навело до оближњег Великог Бачког канала, да пруже угођај телу и души. Обојица су из истог села, вршњаци, али се до сада нису дружили, јер су их друштво и прилике увек водиле различитим путевима. Но сад су се нашли заједно на истом месту, са истим циљем. Светислав је одмах наговестио Марку, да није баш најбољи пливач и не зна како ће пренети одећу и патике преко, а да их не укваси. Марко је био сигуран у своју пливачку вештину, па му је понудио да пренесе одећу и обућу. Још му је нагласио да добро процени да ли може препливати преко, или не. Само ако је сигуран да може, нека полако крене за њим. У противном боље да обојица не крећу. Тада би ишли дужим путем, околу насипом до моста, па тек онда на главну цесту. Светислав се ипак одлучио да пливају преко. Мирна и топла каналска вода намамила га је да заплива. Марко је зграбио онај смотуљак одеће и обуће у једну руку, коју је држао изнад воде, сво време леђног пливања ка другој обали. Светислава тек то охрабри и после дужег прилагођавања у води, крену пливати за њим.

Тек што је Марко изашао пар корака на обалу, тражећи погодно место да одложи пакет, који је с' тешком муком, успео пренети сув,

зачу се очајнички узвик: *Упомоћ давим се!* Хитро се Марко окренуо у правцу гласа - нема Светислава! Само су се видели таласи проузроковани његовим тоњењем и неконтролисаним покретима. Без размишљања и оклевања сјурио се са обале у воду и запливао што је брже могао у том правцу. Брже је замахвао рукама но што је стизао узимати ваздуха, па је том приликом прогутао доста воде, док је стигао до Светислава. Као да је само то чекао, да Марко стигне, Светислав тог момента, изрони из воде. Помодрео, скоро црн, лице покрио обема шакама. Некако осетивши Марково присуство, у исти мах зграби га обема рукама за врат. Кажу људи: „Дављеник се и за сламку хвата”, тако је Светислав, у својој очајничкој борби за живот, почео гушити Марка и потонуше заједно. Не спреман, не упућен у овакве ситуације, очајнички се Марко трзао и ритао у води, трудећи се отргнути из Светиславових руку, које су само још чврће стезале његов врат. Уплашила га је помисао да ће се обојица утопити, ту на сред Великог Бачког канала. Оставши без ваздуха, паника захвати и спасиоца, страх га обузео за сопствени живот.

Постоји једна мудра изрека: „Нема Безбожних људи, јер сви се сете Бога када загусти!” Из дубине душе, брзином муње, завапио је Марко Богу: *Спаси нас Боже!* А Бог, не би био Бог, када би се оглушио о очајне вапаје упућене Њему. Одагна Бог панику која је Марка спутавала, те је почео примењивати све што му је пало на памет у том трену, како би се обојица спасла! Замахну он снажно десном руком и упути, онако боксерски, један директан ударац Светислава у нос. Овај га у исти мах пусти хватајући се за свој разбијени нос. Искористивши ту прилику, Марко га чврсто ухвати за косу. Брзо га окрене, прислони његова леђа на своја прса и загрли левом руком око врата, а десном замахујући кроз воду, тешком муком започне га вући ка обали. Светислав је сада био миран, није се отимао нити отежавао спасавање. Последњим атомима снаге, Марко га је извукао на обалу, клизајући по блату обале. Трска и дрезга су му саплитале ноге и отежавале спашавање. Једва дишући, црпео је последње атоме снаге. Дрхти од узбуђења и умора, а ноге не слушају. Таман је помислио: готово је, успели смо, а Светислав почне да му клизи из руку назад у воду. Хитро га онако с' леђа зграби обема рукама у пределу стомака и чврсто стегне да га не испусти. У тај мах из његових уста бључну вода које се нагутао док се давио на средини канала. Од силине стиска за његов стомак, он се сагну и својом тежином крену му глава ка води. Брже боље, спасиоц, попусти стисак да би га потом ухватио под пазухе и повукао назад, трудећи се да направи још који корак ка вишем и безбеднијем месту на насипу. Из уста Светислава зачуло се

шиштање ваздуха који је улазио у његова отворена и испражњена плућа. Поновило се то још неколико пута док га је тешком муком вукао уз стрмину насипа, клизећи и падајући, заједно са њим у наручју. Тек тада је Светислав почео да самостално и синхронизовано дише, кашљући и испљувавајући последње остатке воде из његових плућа. Убрзо се и боја Светиславовог тела повратила у нормалну, али дрхтавица њихових тела, што од страха, што од умора, трајала је још доста дуго. Седели су тако на врху насипа, одмарали и сушили на врелом сунцу. Марко се у мислима враћао у натраг и дуго у страху преиспитивао: шта се све могло догодити и да ли је то морало да се деси?

Овај догађај је за обојицу оставио неизбридив траг. Обијица су за не пуних сат времена, од незрелих дечкића, постали зрели људи и изградили своје карактере. Стечено искуство их је натерало на то. Нема лепшег ни узвишенијег чина од пожртвованости и борбе за спашавање нечијег живота. Бог је тај који даје живот и Он једини има право, у своје време, узети га назад. Али кад неко, не штедећи себе, сачува Његову творевину, Бог то веома цени!”

Један немио догађај и ружно искуство, заувек је учврстило њихово пријатељство, чак побратимство, до данашњих дана. Ипак постоје срећни завршеци!

ДРАГАНА ДЕСПОТОВИЋ

По занимању је дипломирани правник.
Издала је збирке песама: *Фреске са
Врачара, Калемаре и Перивој.*

Ради у издавачкој кући Галија издаваштво.
Живи и ствара у Нишу.

ЈАСЕН

Бистро небо заклања
душу младог јасена
Јеца
у ступици између земље и неба
Две крошње
ко две мисли се брсте
Жилице би
тамне сокове да бране и гране
да се око роја пчела краду.
Ко земљу
гнојним жилицама дуби
на потиљку му заседају таме
и вечера исту студен с ручка.
Ко би звезде
гранама да бере
и ноћ висином да клија
ко биље од слане сакрива
често вапи гладан.
И тако јеца
у ступици
између неба и земље
и јасен и човек и човек и јасен.

СТОПАЛО

Боже кад створиш мог сина
Немој му дати да на земљи
божанским ходом мери
трајање мрва и дрозда и сове
хладовину бреста и храста и зове.

Не куни га, Боже
да ко киша јесења
уђе у сваке очи
да ко немушт друм
сваку душу прође.
Не суди му Боже
свако дрво он да развигори
сваку воду он да заизвори
понорницу он да припитоми.
Немој Боже
поносница перјаницима да буде
надалица грубим испуцалим шакама
жар-птица поглед сваки пером да задене.
И, немој га волети превише, Боже
Јер ће се китити клеком
и јова тад имати бодље.
Немој му дати претесан пут
за његово стопало.

УРАНАК

Кишо моја на голим јасикама
дремају дренови и багремови
над мрзлим брвнима.
Не треба ми рука па да легнем
у нарамке зечијих трагова.
Погледом једним могу да приберем
застанке речи и сузе уранка
жена сам па тражим језике спајања.

Кишо моја на босим глоговима
папрати се повиле и хрстови
са бурјанима и буквама.
Треба ми грумен сена и соли
па да банем у лежиште зверова
жена сам па тражим језик разговора.

Кишо моја на модрим грабовима
измождени жбунови и оскоруше
јече под вранама.
Треба ми ватра чела и душе
па да исушим бreme на гранама
жена сам па тражим језик одржања.

ДРАГАНА МИЉКОВИЋ

Драгана Миљковић, књижевница и песникиња, рођена је у јесен 1981. год у Лесковцу. Љубав према поезији и писању гаји још од раних школских дана. Председница је СКОР-а (Савеза књижевника у отаџбини и расејању), за огранак у Лесковцу, и чланица Клуба Поезија 016.

Добитница је бројних похвала и признања широм Србије, и учесница бројних књижевних манифестација. Њене радове, песме и приче објавило је више од 30-ак зборника у земљи и региону, међу којима су: *Мозаик лирике, Купидонова стрела, Змајјовање, Поезија СРБ, Остајте овде, Сазвежђа, Звездани Колодвор, Пут љубави, Приче наших снова, Поезофија, Јасика на ветру, Благовесник, ...*

У фебруару 2017. год. објавила је прву самосталну књигу поезије под називом *Срце које се заљубљује лако*, а у септембру исте године и другу под називом *Мелодије тишине*. Јула 2019. год. светлост дана је угледала и њена прва књига за децу под називом *30 прича за лаку ноћ*.

Дуги низ година живи на релацији Србија - Америка. Воли природу, децу, путовања, животиње, уметност и лепоту и посвећује им се несебично. Велика јој је жеља да оде у Јерусалим и посети Хришћанске светиње у њему.

Несрећни чаробњак Борко

Некада давно у једном лепом и дивном краљевству спремала се велика забава. Млади и згодни плавокоси принц Лука је женио прекрасну принцезу дуге црне косе и зелених очију, Иву и сви су се радовали. Била је то љубав права, чиста и искрена. Но, то јако засмета једном злом, пегавом и риђем чаробњаку, Борку који је имао велике моћи, а био је јако несрећан у животу. Несрећан је био Борко, зато што му је безобразни комарац упао у око, а он то није знао. А кад имаш комарца у оку, ништа ти не иде у животу. Борко је био тајно заљубљен у принцезу Иву. И тада је искористио прилику да подметне принцу Луки другу девојку која је личила на принцезу Иву, и била заљубљена у принца, а он украде принцезу и одведе је далеко у свој зачарани дворцац. Он је још својом магијом избрисао сећања принцу и принцези да се не би сетили једно друго и да би принцеза Ива поверовала да је она чаробњакова невеста. И тако све би и нико ништа не посумња и не примети. Време је пролазило, а принцеза Ива је дубоко у свом срцу била несрећна. Срцу се памћење није могло избрисати. Оно је шапутало принцези да негде далеко постоји неки принц којег она воли и који ће доћи једног дана да је спаси. Говорило јој је и то, да и ако је окружена злом, ако се она промени и изгуби своју доброту, принц је неће препознати и она ће заувек бити заробљена у зачараном дворцу

злог чаробњака Борка. Она је тако са тајном свог срца живела и свог прица стрпљиво чекала. И о њему маштала док је шетала у врту и тужне песме певала. Са друге стране исто тако зачарани принц Лука имао је у животу све, али не и мир у души. Нешто га је гонило и говорило му кроз снове да постоји негде далеко неки зли чаробњак кога мора уништити, а није знао зашто. Само је знао да је то врло битно и да мора тако поступити. Тако је он провео године и године спремајући се за ту тајну битку и обилазећи шуме у потрази за тим дворцем из свог сна. Принцезин живот упркос великом чаробњаковом труду да јој у свему угоди био је тежак и несрећан. Али она није чаробњака Борка мрзела због тога. Она га је желела, јер је видела колико је он тужан и несрећан у животу.

Тако једног дана је принц наишао на чаробну веверицу која га је одвела до замка и рекла му тајну како да неопажено уђе. Када се он у замку нашао, свој је мач извадио и на неспремног чаробњака насрнуо. Принцеза Ива, када то угледа она од радости поскочи и скоро принца Луку загрли. Но, он је не препознаде и само је одгурну рекавши: “Склоните се лепа госпо, да завршим свој посао.” И замахну сребрним мачем. Принцеза Ива врисну: “Не!” И гурну чаробњака Борка даље од мача, а затим се прицу обрати: “Стани, не чини то! Ако га убијеш исти као и он и ти постаћеш! Зло се не уништава зломом већ само добротом, тамо где има наде. Он је мене отео, али било је то из његове велике љубави. И трудио се да ме усрећи. Само не постоји магија довољно снажна која може срце као ум да замрачи и да оно заборави кога воли. Увек сам знала и веровала да ћеш доћи да ме спасиш.” Принц Лука на ове речи застаде. И сва сећања му се поврате, њена доброта га је подсетила зашто је баш њу волео. Тада је загрли и рече: “Опрости ми што си ме тако дуго чекала. Магија је била јака. Никада више ником нећу дати да те од мене украде. Идемо кући у наш дом, да живимо срећно и радосно! Но, шта ћемо сада са њим?” Принцеза га сва срећна снажно загрли па одговори: “Огромна је његова туга и несрећа, поготову сада када је изгубио неког за кога се толико борио. Према његовој патњи имај милости. Надам се да ће се му живот дати неког ко ће њега таквог заволетити.” И тако би и све се срећно заврши. Сасвим случајно у једној шетњи, несрећни чаробњак Борко наиђе на једну тужну девојку. Била је то Мира, она што је принца преварила да је Ива. Звезде из њеног ока намигнуше и Борко се заљуби. Своју руку Мири пружи, а она је са радошћу прихвати. Срећа се и њима осмехнула а Борку од радости једна суза склизну сама и избаци из ока комарца. Он тада признаде: “Не постоји чаролија моћнија и снажнија од праве љубави. Права љубав увек све победи. Несрећни људи жељни љубави обично чине зло, ја се кајем и никад

више нећу чинити то.” Мира му рече: “Комарац те је заразио злом, ти ниси ни знао то. Ал' комарца више нема и ја ћу са тобом бити срећна!”

У пољима лаванде

Пусти бар једну сузу,
да спере прашину из твојих очију.
Данима пред тобом лебдим
у љубичастој свили, а ти не видиш!

И престани да говориш бесмислице!
Већ пусти слободно речи из душе,
ко из кавеза, жељне слободе птице.
И запевај на глас оду љубави.

Одгурни туђе болне додире,
и као топло сунце загрли своје проклијале снове.
Са свицима у коси чекам те,
у љубичастим пољима лаванде!

Провери тај кофер жеља,
који си давно спаковао.
Један си бисер изоставио.
Држао си га на уснама,
па је сам склизнуо на путу заорава.
Али је застао на мосту љубави.

Пружи лагане кораке и нежне руке,
и упакуј своје немирно срце.
Да га ветар живота донесе
у љубичаста поља лаванде.
Са свицима у коси, у летњој ноћи
чекам те.

ДРАГАНА МЛАДЕНОВ

Рођена је у Новом Саду 1984. године. Основну школу и гимназију завршила је у Пожаревцу одакле је и почео развој њене љубави према радију, игри, писаној и казаној речи и према сцени. Љубав се развијала кроз ангажовање у аматерским позориштима у Пожаревцу и оближњем Малом Црнићу.

Од детињства до данас пише у налетима идеја и инспирације, бави се позориштем, плесом, музиком и математиком.

Завршила је студије математике у Новом Саду, где је стекла вишегодишње искуство у раду са децом као наставник математике. Поред тога, није запоставила ниједну од својих великих љубави.

Музиком се бави свирајући клавир и гитару и певајући у акустичном музичком саставу.

Глумом и рецитовањем бави се кроз активности у Клубу Уметника *Бина*, у коме је једна од оснивача и председница.

Своја знања, стечена кроз богато искуство, преноси групи деце – успешних рецитатора, са којом ради годинама.

Покретач је и организатор поновног рада Дома културе у Шајкашу.

Покретач је и организатор повратка рецитаторске смотре у општину Тител, након 30 година неодржавања.

Иницијатор је преласка новосадске смотре у позориште.

Организатор многобројних културно-уметничких манифестација у Новом Саду.

Добитница признања Невен за креативан рад са надареном децом.

Добитница Повеље за континуиран рад и резултате у рецитаторском покрету.

Ауторка збирке кратких прича *Стварност илузија*.

Чланица Менсе.

84

Први пут сам, тога дана, отишла на гробље са Саром. Целим путем је ћутала. Ћутала сам и ја. Била је годишњица тешке несреће у којој је страдао њен најбољи пријатељ. Изгорео је у пожару. То је све што знам.

Годинама познајем Сару. Дивна је; ведра и весела, прави анђеоло. Има ону покретачку енергију, ватрену и снажну, коју имају врло ретки људи. Сличне смо по размишљањима и интересовањима. Поуздана је, веран пријатељ и једна од оних који са одушевљењем прихватају нечије победе, који својом снагом подижу најдраже после пораза и који осмехом чине свет лепшим.

Када дођу ови дани у години, Сара заћути. Сваки пут је тако. Нестане на неколико дана и не знам шта ради тада. Знам да је сама да

не би оптерећивала друге, јер је свесна да време не може вратити. Враћа се чудна, потиштена, али се ипак брзо разведри и настави да уноси радост у дане.

Ово је први пут, за све године које се знамо, да је одлучила обићи место на којем је сахрањен неко кога је веома волела. Замолила ме је ја идем са њом; сама се досад никад није усудила. Дан сахране не памти. Зна само да је јако волела и да је боли ових дана. Осећа да је време да оде.

Ретко је причала о томе и ја, као једна од њених најбољих пријатељица, знам тако мало. Једино осећам њен бол и тескобу док корачамо ка хумци. Све је мирно. Ни ветар се не чује; ни птице, ни зрикавци у трави. Сара зна куда треба да иде, иако је рекла да јој је ово први пут да долази. Ћутим, не питам ништа. Ту сам да кроз ово не пролази сама.

Застаје и гледа у један гроб. Гледа и плаче, без звука; само јој се сузе сливају низ лице. Не радим ништа. Не знам шта да урадим. Стојим поред ње, ћутке, док јој капи квасе образе. Помиловала је споменик и кренула. То је било то. Погледала сам у слику на споменику. Била је стара, бледуњава, црно-бела. Нисам разазнала лице. Поглед ми се замутио сузама; осећала сам Сарину тугу. Испод слике била су урезана слова и бројке, које не прочитах, јер сам кренула за Саром. Непростојно је да останем; ту сам због ње.

Ћутале смо током читавог пута назад. На растанку, захвалила ми је загрљајем, без речи. Насмешила се. Знам да јој је много значило што сам била ту.

Разишле смо се.

Није се јављала данима. Пустила сам је да тугује; то је такав део године у њеном животу. Ја сам се вратила својим свакодневним активностима и потиснула то сећање.

Једне ноћи, из сна ме је пренуо Сарин глас, позивајући ме именом. Нисам више могла да заспим. Прошло је готово месец дана откако је нема. Позвала сам је. Непостојећи број. Отишла сам до њене зграде – нико није отворио врата. Напослетку ме је нешто вукло да одем на место где смо последњи пут биле заједно.

Не знам како, знала сам пут и из прве нашла место које тражим. Нисам је нашла ни тамо. Никог није било. Дошла сам до камене плоче. Поглед ми је привукла слика на њој.

Било је то Сарино лице. Чудна језа ми је обгрлила ноге и попела се у трнцима кроз цео мој крвоток, док ми није ударила у главу. Шта је ово? Ово се не дешава, помислила сам. Као да живот у мени вибрира; сабија се у једну тачку, ту негде код носа, и распршује се, целим телом, у милион комада. Очи су ми биле бистре – јасно сам

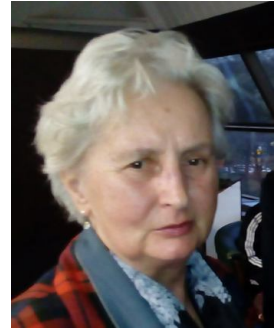
видела. Ум је побеснео, вриштао у неверици. Хтела сам да се пробудим из кошмара, али нисам могла – то није био сан. Топлина која ми је обливала тело у таласима уверавала ме да сам врло будна, а у ушима ми је пулс добовао у убрзаном ритму. Слова на споменику су заиграла, а затим се смирила, и кристално јасно могла сам да прочитам Сарино име. Како је ово могуће? Зар сам се ја дружила са духом? Јесам ли ја жива? Шта ће сад да се деси? Питања су панично искакала, док сам међу словима натписа тражила објашњење. Година смрти била је 1984. Још један снажан ударац те чудне енергије која ми се кретала од ногу до носа и назад. Колена су ми се одсекла и нисам могла ни да се помакнем. Сарина година смрти у пламену била је година мог рођења.

ДРАГИЦА ГРУЈИЋ

Рођена 11.03.1950. у Јаловику. Основну школу завршила у Витојевцима и Платичеву. Средњу пољопривредну у Шапцу. Век провела у Малим Радинцима где и сада живи, као пензионер.

Издала једну књигу *Живот са укусом туге* (проза и поезија). Објављује приче у часопису *Треће око* у издању *Новости*.

Заступљена у зборнику *Остајте овде* и *Сазвежђу* 19.

Просјак

Купила сам дугу сукњу
са пуно набора
и цветног дезена,
просјачку праву.
Обући ћу неку блузу
какву просјаци носе,
шарену мараму
ставићу на главу
и на ноге босе
папуче
какве просјаци носе.
Узећу неку
котарицу малу
и научићу како оне
за милостињу моле.
Тако прерушена
седећу на углу
улице твоје,
па када прођеш
не знајући ко је та жена
спустићеш новчић

у котарицу празну,
а ја ћу и даље чекати
као осуђеник
пресуду и казну.
Ако ме понекад
погледаш боље,
можда ћеш помислити
да на некога личим,
а ја ћу покушати
да се не одам ни са чим.
Само ћу казати “хвала”
и “Бог ти среће дао,
а ти ћеш за утеху себи рећи:-
”Само ми се учинило,
не, никада је нисам знао”.

Сећање

Оставио си пољубац у мојој коси,
срце си оставио на мом длану,
душу си оставио ту поред мене.
Дођи и узми све што је твоје
мени остави успомене.

ДРАГИЦА ДОБРИЈЕВИЋ

Рођена је 26. јануара 1944. године у Аранђеловцу, девојачко Јанковић. Основну школу и гимназију завршила у Санском Мосту. Матурирала 1963. и уписала Природно-математички факултет у Београду, група биологија. Дипломирала 1967. Радила као професор биологије у Санском Мосту, Аранђеловцу, Бору 1968-1974., Смедереву 1974-2001., до пензионисања. По одласку у пензију пише песмице за децу, везане за природу, претежно едукативног карактера, а и родољубивепесме.

Објављена збирка: *Весела биологија од А до Ш, од Ш до А* (2003).

Песме је објављивала у часопису *Мали Невен* током 2008. Прилози у едицији *Смедерево и Смедеревци* (од 1-4) и Монографији *10 година подружнице геронтолошког друштва Србије на територији Подунавског округа са седиштем у Смедереву*, тема *Хоби сусрети* 2007.

Песме је објављивала у бројним зборницима Савеза и других књижевних удружења.

Годишња доба

Кад је зима оштра,
дуга и хладна
радујем се лету,
пожелим да видим
бумбара у лету.

Када опет лети,
сунчев зрак припече
призивам у сећање
пахуљама посуто,
хладно зимско вече.

Пролеће и јесен
на правом су месту,
пребогати плодом,
бојама и цвећем
најлепши и јесу.

О насиљу

Учили нас родитељи
да се лепо понашамо,
да волимо ближњег свог.

Свештеници подсећали
да на небу невидљиви,
свемогући бдије Бог.

Учитељи школовани
науку нам тумачили,
видике нам отварали,
за живот нас припремали,
сваком добар савет дали.

Лепо су нас васпитали,
ми се мали радовали,
знатижељни, радознали,
учили смо и маштали,
с вршњацима друговали.

Старије смо поштовали
у послу им помагали.

Онда дође ново доба,
филмови нас очараше...
Каубоји на коњима
жонглирају колтовима,
Индијанце убијају,
руше, пале, отимају...

Сустиже га још страшније
време грозног хорор филма,
ужас, страва, "боли глава",
па трилери, па „килери”,
па пљачкаши и убице
похрлише на улице...

Страшне вести с ТВ екрана,
цвета време неморала,
превара и криминала
крв потекла улицама,

потукли се палицама
навијачи Партизана
са звездиним Делијама.

И језик нам стиже страни...
На енглеском сви називи
исписани.
Нестадоше продавнице,
пиљарнице и дућани, кафанице...
Изникосе све бутици,
шопинг центри и пабови,
“Елдорадо” коцкарнице.

Дође ера интернета,
затресе се сва планета,,
промени се слика Света.
Опасности нове прете
родитељи беспомоћни
да заштите своје дете...

Доста нам је пребијања,
шамарања, силовања,
разврата и неморала...
вулгарности, „задругара”...

Доста празног надметања,
и опасног клеветања...

Доста трке за богатством,
лажних вести са екрана,
брендова и лажног сјаја,
вратимо се традицији,
држимо се честитости,
добрих, старих обичаја.

Живот људски кратко траје,
али свакоме шансу даје
да га себи прилагоди
да га лепо употреби.

Зато треба ЧОВЕК бити,
добротом се окитити,
ДОБРО МОРА ПОБЕДИТИ

ДРАГИЦА ЖДРАЛИЋ

Рођена 03.08.1974. у Мостару. Основну школу завршила у селу Домановићи (1988), средњу угоститељско-туристичку у Чапљини (1991-1992), вишу Пословну школу у Новом Саду, (2007), дипломирала као инжењер информатике.

Објавила три књиге поезије: *Суза избјеглице* (1997), *Птице лете доље* (2000), *Молитва анђелу* (2001), заступљена у зборницима, антологијама и књижевним часописима.

Члан је и књижевне заједнице „Јован Дучић” Требиње и Удружења књижевника Републике Српске.

Ради као слободан умјетник у области графичког дизајна .Живи у Петроварадину.

Помилуј моје мисли

Излиј ме у воску
И запали као свијећу
Дрхтаћу као пламен
На оштрици твојих чежњи.
Помилуј моје мисли
И немој стати на додиру
Који тражи недодир,
И враћа се долином жеља
У вртлогу ријечи
Које звоне тишином,
И одјекују...

Помилуј моју жељу
И спусти је низ груди
Као лептира
Који је одлепшао у небо
Слијепе љубави.
Која тражи твоје очи
Да се остваре
Пригушена остварења
у сновима нека пламте.

Корачај кроз мој мир и донеси ми
Пустињске оазе у очима и воду на длановима
Која жубори кроз жеље
које се остварују.

ДРАГИЦАСАВИЋ Бека

Драгица Бека Савић (1958) је по занимању дипломирани правник, а по вокацији песникиња. Као аутор је заступљена у више десетина Зборника поезије у Србији и региону. До сада је објавила три збирке песама. Добитник је више похвала и награда. Члан је и Књижевне радионице *Балкан* Београд, као и удружења књижевника *Уметнички хоризонт* Крагујевац.

Живи и ствара у Бачкој Паланци.

Олупина од човека

Кроз густу помрчину јаве бауљаш,
као суви лист на ветру лелујаш.
По џеповима празне душе претураш
и као посрнули пијанац,
кроз слепе улице живота тетураш.
И на неком пустом, мрачном скверу
распродајеш успомене избледеле
и ценкаш се са клетом судбином.
Младе године ти оседеле
и сад сам корачаш маргином.

И постао си само сена бившег човека,
голотину душе огрћеш остацима достојанства.
Опарао си нити среће и жалићеш довека,
горко је трежњење од слатког пијанства.

А за слadak живот високу си цену платио,
своме срцу љубав си ускратио.
Ишчупао си јој корене и покидао вреже,
али мисли су птице ругалице,
што у глави завијају и реже.
Ругају се и кљуцају цигерицу црну,
док чемерне сласти у венама ти трну.
А стид баца твој поглед у страну,
суза покајница гаси гордост што у оку плану.
И залива ти на души семе лелека,
а мени је жао... Жао ми је те олупине од човека.

Моја бора на твом лицу

Рђу на мојој души ти си златио
и под моја боса стопала
дланове своје си подметао.
Као верни пас увек си ме пратио,
подизао ме када сам пала,
покретао ме када сам стала.
И пазио си да не ударим главом о
зид,
у мом невиделу био си ми вид.

Блажио си сваку моју тугу,
био си ми за плакање раме.
Од сивила правило си мени дугу,
био сјајна звезда усред моје таме.
Хладио си у врелим венама жар
и топио око хладног срца лед.
Са савести моје брисао си кал,
и гутао горки од пелина мед.

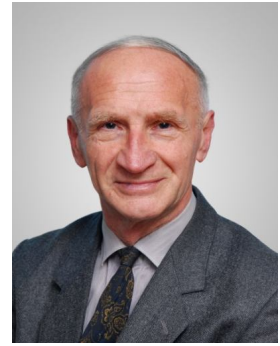
Сад нам се у коси нахватало иње,
у души се злати рана јесен.
Жал остаје када пуста младост мине,
не мирише више прецветали, дивљи
кестен.
А ти и сад светлиш као светионик,
за бродове од папира на мом мртвом
мору.
Још у твоме оку видим свој лик,
још на твоме лицу видим своју бору.

Нема више нас

Време тече, већ је касно,
нама куцнуо је задњи час.
Некада си волео ме страшно,
а сад нема више... Нема више нас.
Одсањали смо своје снове,
била сам ти верна као пас.
А сад желиш изазове нове
и зато си жртвовао нас.
Циганине, штимуј танке жице,
нека плаче стари контрабас.
Мој драги, погледај ме право у лице
и реци да ти више није стало до нас.
Киша туге у души пада,
угасила се љубав једна.
А још се срце теби нада,
још љубави сам твоје жедна.
Залуд к'о дављеник тражим сламку
и за љубав нашу залуд тражим спас.
Ти покида нашу везу као пређу танку
па сад нема више... Нема више нас.

ДРАГОЉУБ ЈАНОЈЛИЋ

Селевац, 1951. У књижевност је увео животни позив као новинара. Године 1997. објавио прву књигу *Сведоци из куће смрти*, да би се потом заинтересовао и истраживао стваралаштво у логорима током Првог и Другог светског рата. Тако је приредио зборник песама *Ожљици из жице* да би се потом посветио династичкој поезији. Резултат тога су зборници *Плуг и престо* и *Сунце на мачу*. У књигу *Кандила слободе* сабрао је песме о Првом светском рату углавном мање познатих аутора. Сачинио је и зборник *Шумадијски див* (песме о Станоју Главашу). Објавио је неколико биографских романа: *Завет Мирка инајдера*, *Лошињска замка*, *Заточник официрске части*, *Јаук душе* и *Трагом снова*. Аутор је хронике *Милочер краљице Марије*. Потписао је и књигу *Тишина смрти* (казивања људи који су преживели стрељање у Рачи Крагујевачкој, Крагујевцу и Краљеви). Ове 2020. године објавио је прву збирку поезије *Црне кише*. Интензивно се бави фелџонистиком и књижевном историјом. Добитник је књижевне награде Свесрпског савеза и КК „Карађорђевић”, победник на конкурсну за причу „Гласа осигураника”, освајач другог места за песму на књижевном конкурс у К „Стојан Живадиновић” у Сокобањи... Први је лауреат Награде за новинарску хуманост и друштвено ангажовано новинарство „Ђоко Вјештица”. Члан је Удружења књижевника Србије, КК „Пера Годоровић” и Управе Удружења новинара Србије. Председник је огранка СКОР-а за Смедеревску Паланку.

Чекајући Васкрс

До нас је стигао „преко седам гора и мора”
Непознат, невидљиви убица људског рода
Цео свет је ставио на велике муке
Силној Хипократовој војсцилекара
Објављена је мобилизација широм планете
На прву борбену линију ступили су медицинари
Почео је рат без пушака и граната са обе стране
Коронавирус узима данак, ал` се планета не предаје
Црне вести о мртвима сустижу једна другу
Слике ужаса круже широм земљиног шара
Дође пролеће, не може да чека пошаст да прође
И Васкрс, кад се природа новим цветањем буди
Празник над празницима, пун раскошне лепоте
Први пут се слави без народа у божјој кући
У изолацији се роје слике безбрижног детињства
Кад се на причест ишло с цветом јоргована у руци
Да се закитити целива икона Христа Спаса

На светло дана израња мисао Чика Јове Змаја:
„Изашао из цркве, мирише му душа.”
Боже, колико лепоте усамо неколико речи
Чију суштину развејава звоно с црквеног торња
Док црноризац пред иконама светим
Кандилом просипа мирис тамјана
Сноп свећагори у танком слоју песка
Да мртвима и онима који се сада моле
Осветле пут Христовог васкрсења.

Животни венац

Нижу се дани, гомилају године
Расте венац пролазног наћвама века
На људском лицу ничу боре
Време неумитно описује живота круг
У шкрињи неповратног догађаја рој
А човек умислио да баш све може
Рекама да мења ток, муње да кроти
И све му мало, хтео би и преко своје моћи
Дугу да држи на длану, небом да се покрије
Ал` живот не стоји, круни се непрестано
И све је ближи да дотакне вечност нему
Он је као планинска река,
Што гласом жубора открива свој ток
И тако све до увира у велику воду
Кад ћесе предати и изгубити своје име
Време тече пространством између земље и неба
А месец плови, жури да му облак не заклони лице
Човек никако да се напоји звездане лепоте
Жудећи за њом све до свог краја који ће доћи
А онда... онда биће као у оној песми
Неко ће од његовог пепела направити цигле
И саградити свој дом среће

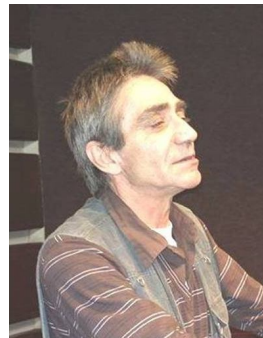
ДУШАН КОВАЧЕВИЋ

Батуља

Рођен 29.03.1961. у Руми, живи и ствара у Малим Радинцима (крај Руме).

До сада издао седам збирки песама. Заступљен у многобројним зборницима и Антологијама.

Добитник многобројних признања.

Бела лађа

Велика је Дунав река
Његовој се моћи дивим
Волео бих да са тобом
На Дунаву драга живим...

Са тобом ћу гледати
Сунце кад се рађа
Дунавом ће пловити
Наша бела лађа...

На тој лађи белој
Капетан ћу бити
У наручју твоме
Лепе снове снити...

Љубићу ти усне вреле
Махаћемо аласима
Миловаћу груди беле
На Дунавским таласима...

Гледаћемо Галебове
Како вешто рибу лове
Околину Новог Сада
Фрушку гору и мостове...

Запловимо поред села
Кроз градове, силних гора
Запловимо белом лађом
Све до Црног мора...

Све нас исто чека

Не може човек себе хвалити
Не може себе месијом звати
Долази време, горко ће жалити
Продајом себе, земљу издати...

Свако је створен од Господа
Сви смо рођени исти, знај
Живот није пролазна мода
Сваки почетак има и крај...

Људи су постали опаки, зли
Богатство је највећа жеља
Ратове праве, болести разне
Сиротињи су и зделе празне...

Постојала су велика царства
Увек су хтели владати светом
Себе су вође звали Божанства
Хтели су владати целом
планетом...

Убице, лопови владају сада
Вечни живот њима је нада
Божија судбина одреди крај
Сви ће у црну земљу знај...

ДУШИЦА ГАК ГРАОВАЦ

Професор српског језика и књижевности. Запослена у Основној школи „20. октобар“ у Сивцу као наставник српског језика и књижевности. Песме су јој објављиване у више збирки поезије. Поред писања поезије, бави се писањем рецензија и лекторским радом. Лектор је Савеза књижевника у отаџбини и расејању, многих збирки поезије чији је издавач Скор. Ужива у свом послу и у раду са децом.

У спомен стрицу

Путуј, велики човече,
Стриче.
Путуј лаганим путем,
просипај своју благод
и доброту.
Обогати небески свод,
као што си земаљски
у овом животу.
Путуј, мој стриче,
загрли бескрајну
небеску лепоту.
Срећа је, велика срећа
имати таквог стрица
у животу.
Пошаљи нам поздрав,
намигни нам сунцем
и јутарњом зором.

Нађи мир и заувек
се растани са болом.
Пошаљи нам реч
по ласти,
по јутарњем зраку,
нека твој глас заувек
одзвања у нашем
кораку.
Твој блажени поглед
Нека нам крчи путе,
супи звездано јато
у своје уморне скуте.
Шта рећи на крају?
Како описати сву
твоју доброту?
Ипак, срећа је,
велика срећа,
имати таквог стрица
У животу!

ЂОРЂЕ СЕКУЛИЋ

Рођен 1952. године у Новом Саду, завршио “Школа за кадрове у робном промету “ у Новом Саду.

Пише: Дечију, љубљвну и сатиричну поезију, аутор је збирке песама за децу *Скок у даљ*, заступљен је у више зборника са својом поезијом.

Отац је троје деце и деда троје унучади, живи у Бачком Јарку.

Мајски уранак у каменичком парку

Цео парк је на роштиљ мирисао
те године седамдесте,
или седамдесет прве,
ђаво би га зано,
око мене људи као мрави врве,
ја сам момком тек постао
она готово дете.

Цео парк је на роштиљ мирисао
тог уранка на ободу Срема,
а мени је ноздрве голицао,
само мирис њеног парфема
коме ни име нисам знао.

Држали смо се за руке поред игралишта,
између тезги и ужареног грила,
док су нам над главама лебдела седишта
великог рингишпила.

После смо се попели до дворца
реплике из неког боја,
у себи сам тада замолио Творца
да остане само моја.

Цео парк је на роштиљ мирисао
раширен преко старих мушема,
тада сам јој пољубац украо
тог уранка на ободу Срема.

Усамљени кишобран

По лепом ведром дану,
испод сунчевих зрака небо се купа,
дане без киша сунце кроји,
у једном малом стану,
у загрљају старог ћупа
усамљен кишобран стоји.

Нос је обесио тужно,
нервирају га сунчеви зраци,
усамљен већ дуго уздише
чекајући време ружно,
понекад поглед на прозор баци
не би ли спазио капи кише.

Одједном је уместо завесе
сакрило сунце небо што се мрешка,
на улици плъусак створило пометњу,
у ћупу се кишобран весело тресе,
радостан почне да се смешка,
зна да ће ускоро поћи у шетњу.

ЖИВКИЦА ПОПОВИЋ Мила

Рођена 08.09.1960.год. у Куршумлији. По занимању иконописац. Осликавањем икона се бави дуги низ година, у слободно време пише поезију и прозу. Учествовала је на многим међународним и домаћим конкурсима поезије и прозе. Издала је збирку поезије *Артемидин пут*. Живи и ради у Нишу. Активни је члан и удружења писаца “Чегар” Ниш.

Не реци ништа

Не реци ништа, ћути, не крочи
Јер до циља нећеш доћи
Не реци да пут је дуг,
Узалуд би био сваки труд.
Ни олуја не говори ништа!
Она само тако дође и прође,
без најаве носи све!
Она ко’ и ти, ништа не говори
Ал’ мостове руши.
Срце само са собом разговара
Ко’ утвара немир ми ствара.
Не реци ништа, покварићеш све,
И река кад надође токове не мења
Само се излива, плави све
За собом пустош оставља
За њом остају муљ и гране
сломљене.
Зато само ћути и не говори ништа
Свака реч твоја била би ко
оштрица
Посече те,
Зацелиш ал оживље оставља.
Не реци ништа, ветрови гласове
разносе
И ћутање твоје надалеко се чује
Само ко’ уме ћутање да разуме!
Не реци ништа, само ћути
Моје срце ћутање одлично разуме
Листа и чита оно странице
Странице што осташе неисписане.

Кофери

Моја душа хода путем ка срећи,
тражи је у вртлогу опасног света
у њему је доста мрака и отрова.
У најлепшу јабуку црв се сели
шта да погледам, очи, али чије?
Где их могу пронаћи
а да у њима само љубав станује,
покажи ми,
могу ли заронити у њему дубоко,
и истинску божанску љубав наћи.
Помислих уплашено и тајно
да у њихове дубине
не пронађем љубав праву.
Али страх и сумња ме раздиру
огромне су дубине
не бих да се удавим у њима
навикла сам да будем једина
осећај зна да vara и то јако.
Нећу да бринем
кофери су ми спремни.

Нека ме

Нека ме ломе ветрови луди
нека ме Вали собом носе,
нека ме, можда ће тако Сунце да сине,
Нека ме, шта ти имаш са тиме?
Нека ме, нећу да бројим дане,
Ни бисере од суза разигране
Нека, тако ће ми лакше бити,
Ја нећу ниједну сузу скрити,
Нити ћу свој жуч због икога пити.
Нека ме! Ти продужи даље.
Ти не можеш више стати, ту ћеш и залутати!
А залутала већ давно јеси,
Нису нам исти греси а кажу да грех је грех.
Није, није драга моја, није ни суза иста.
Једна је тако бистра и чиста.
А друга чак ни на њу не личи, теби и не сличи.
Јер, осмех је оно,
што се маском зове, осмех лажан,
за друге што не знају, јако важан!
Нека ме, у сопственој сенци има,
али ја сам на своме, ти ходај изнад сенке моје!
Са разликом том, да и дању трајеш,
трајеш, не посустајеш сејати семе зла.
А, свако семе само подлогу тражи добру,
Не вуци не у вртлоге твоје
који призивају име моје.
Отрови се примају и лети и зими,
познати су по злу. Нека ме!
Јер у мени нећеш наћи подлогу
Нека ме,
ја само ходам по здравом и плодном тлу.

ЗОРАН ПАВЛОВИЋ

Рођен је 05.12.1961. године у Параћину, војни пензионер, по професији летач – техничар на хеликоптеру ГАЗЕЛА.

Члан је и књижевне заједнице Југославије, књижевног клуба „Душан Матић” Ћуприја.

Аутор је збирке песама *Кораћи живота* у издању СКОР-а.

Песме су му објављиване у више зборника: Сазвежђе 19; „Поезија без граница” 2019 – Културни центар Месопотамија; „Синђелићеве чегарске ватре” – Ниш 2020; „Да се не заборави” 2020 – друштво српско – ирачког пријатељства; „Песнички бисери – књижевно друштво „др. Саша Божовић” Београд; „Светосавски епистопар” 2020. Учествовао на више песничких манифестација, добитник похвале на песничком маратону у Сокобањи 2019.

Живи и ствара у Параћину.

Истина

Тражиш истину, да ти кажем
У љубави си до сада варана,
Не желим да те лажем
Нећеш се разочарати, бићеш очарана.

Није то фраза, да те опчиним
Нити је то, обећање лажно,
Трудићу се, да све учиним
Веруј ми, то ми је веома важно.

Прошлост је осећање, које зна и да бледи
Будућност је жеља и надање,
Не бих желео, да се љубав заледи
Она дамаре помера, није за гледање.

Истина зна, да буде и груба
Понекада и заболи,
Допире до сваке ивице и руба
Искрена је само, када се воли.

Колона

Упалили се фењери и уличне сијалице
Осветљена је ноћна тама
У прозору се пресијава твоје лице
Док стојиш замишљена и сама.

Поглед ти зури у даљину
Ниси присутна у овој ноћи
Твоје мисли не престају да брину
Док ишчекујеш, да ћу доћи.

Одавно ме није било
Чезнули смо једно за друго
Шта се све у међувремену збило
Трајало је све предуго.

Много брига и чежње
Било је у нама обома
Страх за даље и ближње
Док је трајала „содома”.

Враћам се пун очаја и горчине
Немам речи то да опишем
Тешке су те људске судбине
Како је њима, када ја од тога, тешко дишем.

Непрегледна је била та колона
Скупио се у њу, сав чемер и јад
Велико питање је постављала „она”
Да ли бирати живот, или „ад”.

ЗОРАН РАШКОВИЋ

Рођен је 1968. у Белој Цркви. Новинар, књижевник две и по деценије, аутор култне радијске емисије Романо суно. Добитник је бројних друштвених признања за свој рад.

Аутор је 12 самосталних збирки песама и поема: *Немиран сан* 1997; *Време и ја* 1999; *О радости у самоћи* 2000; *Еутаназја* 2000; *Отисци у времену* 2003; *Краварев унук* 2005; *Ако сан ме превари* 2008; *Град напрслих снова* 2011; *Фатум љубави* 2013; *Писма из далека* 2015; *Пристигла писма* 2017.

Неке од његових песама налазе се у 3 антологијске књиге песама. Песме су му превођене на намечачки језик.

Белоцрквански сан

Ко си ти, уморни путниче,
што ме у звездану ноћ позиваш,
зар ти је живот дојадио,
па се усуђујеш да ми име дозиваш?

Ко си ти, смртниче клети,
што вечности дрско прети,
зар не знаш да ће огањ заборави
тебе однети?

Проговара младић, разређене косе:
„Топли ме ветри носталгије теби доносе,
љубљена је у потоку веш белила,
омамљена, даље пође, љубљена се осмелила.
Дубље је воду загазила,
клизавом се камену није надала
зла је судба тад помазила,
из гнезда вољена заувек оде,
однеше је бритке Нераљске воде.

Ово мало дана
од живота ти нудим,
да се крај ње пробудим
да испуни се белоцрквански сан
да са вољеном пођем у нови дан.”

Комета са неба паде,
глас у грлу застаде
то младић изусти,
и душу испусти.

Бела Цркво, добро јутро

Пурпурни плашт бледео је,
док се драги ми суграђани
припремаше за нови радни дан.

Усхићење у мислима,
блаженство у очима,
док посматрам панораму
још уснуле девице, белог светог имена.

Добро јутро лепотице у цветним поворкама
добро ти јутро девојчице у миришљавој постељи.

Осећам силни покој
док лагано буди се плодна котлина
сва у милиону најмилијих боја,
чедна, сунцем окупана Бела Црква моја.

Омамљена мирисом домаћег хлеба
и тек помуженог млека
тик од мене Нера, прозирна река.

Добро јутро, лепршава лепотице:
да сам птица
па да испевам ти тихи пој
да ме 'међ груди ставиш
и останем заувек твој.

Цик пурпурне зоре
стапа ме са буђењем родног града.
Мисли одважне плутају,
по зеленим Карпатима лутају.

Добро ти јутро суграђанко прелепа
поздрављам и тебе домаћине вредни
сви смо белоцрквани такви,
орни, чили и ведри.

ЗОРКА ЧОРДАШЕВИЋ

Рођена у Модрану код Бијељине – Реп. Српска, живи и ствара у Франкфурту на Мајни. У Београду завршила Вишу туристичку школу. Пише поезију за одрасле, дјечију поезију и хаику. Сарадник многих листова и часописа. Заступљена у многобројним антологијама и зборницима, како у домовини тако и удијаспори.

Члан је Удружења хаику књижевника Немачке, Удружења књижевника Хессена, Удружења хаику књижевника Србије, Дечијих песника ЦрнеГоре, Клуба Карађорђевића, Београд, СКОР-а, НовиСад, *Коријени* – Сомбор, Удружења Српских књижевника Словеније и почасни члан, *Таласи* Прњавор, Српске књижевне радионице Франкфурт на Мајни.

Превођена на - немачки, енглески, руски, јапански, бугарски, словеначки, македонски језик. Добитница многих награда у земљи идијаспори.

Објављена књижевна дела, поезија за одрасле: *Семберске сузе* (1997); *Расуто стадо* (1999); *Семберијски вијенац* (2008); *Семберијски славолук* (2013); дечија поезија: *Чаробни оркестар* (1999); хаику: *Брезе у завичају* (2001); *Дјечак и свитац* (2008); *Звона у даљини* (2015) и *Седам градова код Стерије*(2016).

НАГРАДЕ : Прва награда Југославије 1975 – *Моја домовина 30 лета у слободи* – Савез Омладине Југославије; Прва награда - *Европске новости*, Франкфурт 1997; *Сребрни орфеј* – Удружење писаца 7 – Франкфурт 1998; Видовдан – *Своме роду од Косова до данас* – Прњавор 2009; Златна лира – Српска књижевна радионица – Франкфурт 2009; Златни Орфеј - Удружење писаца 7- Франкфурт 2009; Златна лира - Српска књижевна радионица – Франкфурт 2010; Златна лира - Српска књижевна радионица – Франкфурт 2011; Повеља Карађорђевића – Београд - 2011; Ћирило и Методије – Македонија - 2012; Веселин Јовановић – *Јадарски одисеј* - Београд 2013; Златно перо - Љубљана 2014; Бешеново – Да васкрсне Бешеново - 2014; Златна плакета – *Душа песника* - Љубљана - 2015; Златни траг – Смедерево 2016; Пјесма над пјесмама – Љубљана 2016 – Удружење српскедијаспоре; Јубиларна сребрна плакета, СКОР 2020.

Писмо свијету

Пишем ти писмо – прочитај, свијете.

У име Бога, у име људи,
да вам будуће вријеме не суди
за спас народа, за спас планете.

Зашто дјетињство крадете дјечи,
птицама гнијезда, пчелама полен,
ништите природу - гријех вам је голем.
О, зашто воду мутите ријеци?

Ја хоћу бистре изворе и врела,
да трчим пољем, берем љубичице,
са другом дјецом да хватам свице,
да срећна чекам сва јутра бијела.

Ви сте ми узели цркву и школу,
не чујем више јасна им звона,
због ваше моћи и вашег трона
и брод је застао на старом молу.

емојте тровати ваздух и воду,
лептире, рибе, траве и цвијеће,
дјеца вам никад опростити неће,
не траже пуно, само слободу.

Немојте сјећи борове, јеле,
јаблане вите и воће разно.
Немате душу, срце вам празно.
Срећно дјетињство сва дјеца желе.

Докле ће моћни судити нејачем,
селити народ са древних огњишта,
остављати за собом пустош и згаришта
и правду дијелити бомбама и мачем?

Пишем ти писмо - сурови свијете,
безбрижан живот хоћемо само,
планету нашу да сачувамо.
Послушај једном шта каже дијете!

ИГОР САДРИЈА

Рођен је 08.04.1973. године у Руми. Након завршене Средње техничке школе “Миленко Брзак Уча” у Руми, уписује и завршава Факултет физичке културе у Новом Саду. 1988. године заснива радни однос у Средње техничкој школи “Миленко Брзак Уча” у Руми где и данас ради као наставник у овој васпитно образовној установи. Време проведено у средњој школи била је инспирација за почетак писања песама и активније бављење музиком. Дугогодишњи је члан књижевне заједнице *Фрушка Гора* у Руми. Прва збирка песама под називом *Док ходаш у сну* изашла је 2019. Игорове песме су нашле свој пут до читалаца кроз зборнике књижевне заједнице *Фрушка Гора* и кроз зборнике Савеза књижевника у отаџбини и расејању. Све песме су посвећене љубави, равници и Фрушкој гори.

Путоказ

Дај ми повод
да трајати удем,
неком речју, стихом или фразом.
Признајем, много тога
у вези с тобом не разумем;
не сналазим се са твојим путоказом.

Дај ми повод
да те поново назовем
и дуго причам о промашајима својим;
лакше ми тече река
којом са тобом пловим,
мада се истих ствари као и ти бојим.

Дај ми повод
да своје лудости због тебе не бројим,
и лако понесем сав свој терет;
овако, сам, у месту к'о и ти стојим,
немам снаге за нови лет.

Дај ми повод
да опет у звезде гледам,
тражећи најсјајнију за тебе.
Њу љубоморно чувам и не дам,
као ни сећања што бледе.

Тешке истине

Тешке истине у очима
увек сузе саме носе,
к'о бескрајни терет
свих сакупљених патњи.
Котрља се бесмртна
та тужна наша кочија,
напуштеним стазама
где нема ко да је прати.

Увели су бокори
крај сваке стазе и пута,
само мирис прашине
и песма птица злослутница.
Где да сенка сада лута
овако усамљена и поклекла,
док назад нема никог
у свету без минута?

Коме се захвалити
у освитима пустих зора?
Ко то баца на лице месечев сјај?
Ту, на суза твојих изворима,
оставићу последњи загрљај.

ИГОР СТАНКОВИЋ

Игор Станковић, алијас Змај Врањски. Рођен је 1977. године у Сурдулици, а детињство и школске дане провео је у Врању, где је и завршио Гимназију. Након тога наставио је школовање на Полицијској Академији у Београду. Данас живи и ради као официр МУП Србије, Полицијске управе у Новом Саду.

Заступљен је у више Зборника поезије, међу којима су *Гарави Сокак*, *Ноћ Боема*, *Миљковићеве вечери*, *Чегарске ватре*, *Панонски Галеб*, *Рудничка врела*, *Вришачка поетска сусретања*, *Видовданске бесједе*, *Сазвежђа* као и у антологији *Поетска плетеница*. Уредник је и учесник у Зборнику радова чланова СКОР-а *Сазвежђа*.

Пише поезију и прозу. Објавио четири збирке песама: *преОкупације Ума* (2004), *Демола* (2005), *Црни Снег* (2006) и *Аматергија* (2015), и једну збирку приповедака *Горко семе* (2009). У припреми је роман.

Бави се и музиком (свира 4 инструмента и пева у рок бенду). Члан је Матице српске. Члан је ИПА (интернационалне полицијске асоцијације) Секције Србија, Регије у Новом Саду, где обавља послове шефа протокола.

Подне у Сремџу

Плаветнила зрак у скоку, на земљи спржен сјај
Освежен у прастаром планинском хладу лежи рај
Долина чува трошну кућу, бунар, свилен дудов гај
Ноћима са совама, месечев чекаш смирај
Е такав ти је, сремице моја, мој завичајни крај.
Унатоц томе ипак се одлучих да
Све големе планине заменићу једном гором
Равница храниће ме својом горко-слатком кором
Еј, па кад прошетам тим прашњавим шором
Малу барку на дубокој води сматраћу двором
У томе благу, с тобом, сремице, будићу се зором

Власинска

Склопи очи, сањај ме,
пружи руке и додирни ме.

Хладне сенке борова,
у мени иста визија,
као некад ти и ја,
и обала власинска.

Ватра, гори шишарка,
пламса душа немирна,
пада бреза, горим сав,
а ноћ хладна, нестварна.

Пољубац од гуштера,
љута киша громава,
да л` си икад мрзела
целим бићем као ја.

Веверица кад лешник одбаци,
моје срце тад узми и баци,
у вирове легенде тамне,
јер ни сви црнотравски
видовњаци
неће знати шта змију ти храни.

Дијалог

* Ти! Можеш лећи само са
самртником
и правити децу за онај свет.

- А Ти само радиш јер не знаш
да живиш.
Оживљеног мајмуна, мудри
ујед.

* Место погледа мреже,
место језика уже.

- Вечност од Бога,
од Сатане време.

* А ја имам...и чекам...јер,
данас је брод бржи од реке,
данас је срце брже од брода.

- Чињенице твоје, врло су битне
а ови проблеми природе хитне.
Ал` брод и срце, у два правца
одлазе. Знај, укрстит` се неће.

ИЛИНКА МАРКОВИЋ

Илинка Марковић, Београд, Република Србија, живи свој "мали живот" и ствара најбоље што уме. Рођена је у Куршумлији, првој српској престоници, на дан Светог Илије, давне 1955. године.

До сада је објавила три збирке песама: *Између јуче и данас* 2014. (III награда на књижевном конкурс *Пегаз*); *Право на живот* 2016. и *Са свитањем* 2018. У току су припреме за четврту, пету... Сматра да поезија отвара многа врата и да има невероватну моћ да прогресе осећања сваког бића, али данас се она недовољно чита, слабо разуме, да нема добре критике, која је неопходна.

Пише поезију за одрасле и по мало за децу, приче, есеје...(у зависности од инспирације). Заступљена је у више зборника са својом љубавном, родољубивом, мисаоном поезијом... па провеје и по која сатирична. Нису изостале ни награде.

У име свих опроштај тражим

У име свих светлих душа и доброте
и оних немирних и душа црних дела
У име оних крај очију слепих
У име глувих, који Бога не чују
У име ситих који Бога псују,
а он им прашта, јер не знају шта чине
У име здравих, обесних, оних нарави тешке,
оних крволочних, којима је туђа крв дража од своје
опроштај тражим.

Молим Те,

у име свих нас који у срцу веру носимо и њоме се поносимо,
у име нас који јасно видимо светлост којом нас обасипаш,
у име нас који се не оглушујемо о поруке Твоје,
нахрањени љубављу према људском бићу.

У име свих болесних, гладних...којима је Твоја милост лек и храна,
у име милости и љубави коју примих, молим Ти се,
своје стадо, Боже, не остављај, ни када је на земљи најмрачније.
Од мрачних сила Ти си нам брана.

Ево, управо,са неба јака светлост свитну ка земљи,
слави се Педесетица.

Љубав ка ближњима се саједини, шири се и снагом земљу обузима,
време је за опрост дугова свих.

Усковитлани немири небом се проламају, прасак све руши.
Тутње громовски удари, земља и небо црнилом спојени,
спојени ђаволом настањеним у душама без опроста,
чини ми се, потоп се ближи.

Колико коштају немири ови, који пљуште
разарајућим пљуском и продиру кроз све поре
и могу ли испрати грешну душу грехова свих,
о, колико их је?! Много, много! прекрише земљу.

Какву ли поруку облесци шаљу?
Можда нам баш та опомена треба
и педесетица данашња светија
и светлија од свих.

Опомена!

Анђели с нама, дижем ка небу руке обе,
опрост тражим за људске грехе, за учињено зло
у име свих знаних и незнаних људи.

Сви смо ми део доброг и лошег свега,
не окрећимо главу, небеса нам поруке шаљу
и тмурним небом и сунчевим сјајем.

Одјекну гром, речи опомена,
не ткај ћилим, ни полу-шареницу,
од мисли да само други су криви,
да ништа не можеш као јединка,
да само једном се живи.

И онај други што све од себе добру даје,
један живот под грлом носи,
па ипак све од себе чини, част да не проси,
да не проси, што створити може за себе и друге.

О, хоћу ли се икада усправити,
дигнуте главе напред да гледам?!

Хоћу ли се воде икада пити,
колико бих се напила славе?!

У име свих, Боже, за опроштај молим
И не заборави ни оне који се молити не знају.

ИРЕНА СРЕТИЋ

Ирена Сретић, професор разредне наставе и дипломирани педагог. Ради у Нишу, у ОШ „Стефан Немања” већ 29 година. Аутор је књиге *Ја ћу крила да ти дам-ти полети сам -Драмске игре, прикази и приредбе у млађим разредима основне школе* (2013). Ауторка је и чланка „Надежда Петровић-сликарка и добровољна болничарка српске војске” објављеног у 10. броју часописа „Пешчаник” који издаје Историјски архив Ниш. Више њених поетских и прозних радова је публиковано у десет зборника, као и електронским часописима. Рецезент је збирке поезије за децу *Хајде да растемо* нишке песникиње М.И. Кнежевић 2018. год. и романа *Нисам обична* Маше Миленовић 2019. год.

Своју љубав према књизи и писању преноси и на своје ученике, те са њима има велики број освојених диплома и похвала на различитим литерарним конкурсима. У то име је и приредила књигу *Раздрагана дружина* у којој су најлепше песме њених ученика. Издавач је Омладински савет Ниш, Ниш, 2017.

Србија моја

Где је наше сунце?
Зашто влада тама?
Зар је моја земља
баш к`о некад сама?

Зар све што је наше
да другом сад иде,
и да ли се својих
злодела постиде?

И још увек исти
руше нам светиње,
не маре ни чак
за сузе детиње!

Што им смета вера
и моја три прста
које ја приспојим
кад сам испред крста!?

Ја славићу славу
баш к`о и моји преци,
да сачувам дом
помоћи ће свеци!

А Србија моја
опет биће јака
јер увек изнедри
на стотине јунака!

Ти носиш спокој

Не познам ти лик!
И нико га не зна!
Ал` знам да си ту,
у свима нама.

Чиниш да свет бољи буде
и да се одагна ова тешка тама.

Многи су сликали дела твоја,
венце од речи Теби плели,
славили тако име Твоје
и кад не смедоше и кад су смели.

Ја понизна пред тобом стојим,
у храму светом икону љубим.
Не слушам друге већ срце своје,
веру у тебе не смем да губим!

Ти носиш спокој срцу моме,
чиниш да душа буде ми чиста.
Да живим неки бољи живот,
да новом светлошћу лице ми блиста!

Не познам ти лик!
И нико га не зна!
Ал` знам да си ту,
у свима нама.
Чиниш да свет нам бољи буде,
да сунце засија и нестане тама!

ИСКРЕН ГМИТРОВИЋ

Рођен је 1938. године у селу Остатовица. Због оскудице у којој је живео, рано је престао да похађа школу и почео да ради тешке физичке послове. Сели се у Пожаревац, ради на грађевини, на циглани, у електрани и ствара услове да његова породица може да постигне више, да буду школовани људи и не оскудевају. По одласку у пензију враћа се у родно место где се бави узгајањем ароније и оваца. Сваку овцу по имену познаје, а стихове слаже за сваку ситуацију.

Поезију воли од ране младости и пише за своју душу. Објављиване су му песме у новинама, а у наслову је стајало *Песник са циглане*.

Комшије

Сусрете ме мој комшија
и тихим ми гласом рече:
Предаћу ти срце своје
комшинице ово вече.

Шта је с тобом, мој комшија,
кажи шта те мучи?
Све што твоје срце жели
од мене наручи.

Мила моја комшинице
одавно те гледам,
ал' сам сада одлучио
да ти срце предам.

Ја ћу теби, мој комшија,
цела да се предам
и ја тебе поодавно
и волим и гледам.

Кад је тако комшинице
хајде за мном мојој кући
док се нисмо охладили,
хајде, хајде, док смо врући.

Кад сам синоћ прошетао градом
једна мала гледала ме крадом.

Ја јој рекох: Добро вече, мала!
Куда гледаш док си залутала?

Одговор ми мала на брзину даде:
Баш у тебе гледам, лепи Милораде.

Хеј судбино, сенко моја
кроз живот ме увек пратиш,
кад би могла да помогнеш,
прву љубав да ми вратиш.

Изгубих је једног дана
нисам мог'о то да спречим,
на срцу ми оста рана
што не могу залечим.

Остави ме моја драга,
од мене је неко узео,
оде некуд, ал' без трага,
а ја лијем горке сузе.

Хеј судбино, ја те молим
помози ми, ти ме спаси,
поврати ми прву љубав
да ми тужан живот краси.

Имала је све врлине
које једну жену красе,
ја се молим да се врати,
али она не враћа се.

Савети

Добар савет много вреди
чувај новац, мало штеди.

Зла човека не спашавај.
Младу ћерку не удавај.
Са бољима не другуј.
Жени тајне не казуј.
Ником ништа не дугуј.

Злог човека кад спашаваш
самог себе угрожаваш.
Младу ћерку кад удајеш
можеш после да се кајеш.
Са бољима кад се дружиш
с њиховом се главом служиш.
Жени тајне кад одаш
жив у земљу пропадаш.
Ако неком дугујеш
без болести болујеш.
Кажу да је сваки дуг
најгори на свету друг.

Драга моја унуко Драгана,

Још се сећам оног дана
ти си била сасвим млада
када сам те испратио
до станице главног града.

Отишла си код свог тате
Холандија, земља нека
теби тата написао
да те тамо жељно чека.

Отишла си код свог тате
јер си сама тако хтела
а деду си оставила
и радост му сву однела.

Ти се деди често јављаш
и у писму црташ руке,
па кад читам ваше писмо
видим поздрав од унуке.

Писала си мени једном
Хеј, унуко моја мала
Холандија, земља цвећа
у њој има лепих лала.

У једном се парку сликај
искористи ту прилику
па кад пишеш деди писмо
пошаљи ми своју слику.

Пиши деди кад ћеш доћи
да те чекам пред станицом
да те деда лакше позна
залепршај марамицом.

Твој деда Искрен и баба
Ратомирка

ЈАСМИН Р. АДЕМОВИЋ

Рођен је 04.08.1992. године у Суботици где и данас живи и ствара. Лиценцирани је царински заступник (агент) и струковни економиста из области менаџмента. Осим поезије пише и кратке приче, есеје и др. За своју поезију је награђиван и похваљиван. Поезија му је превођена на више од десет језика света. Члан је више књижевних клубова и уметничких удружења, председник је суботичког огранка СКОР-а.

Порука

Корачам мраморним плочником
сећања

и још увек се питам
где ли су скривене скитнице?

Троми осећај казује да сам
у погрешној димензији
надања...

На немилосрдном мору,
усред бесне олује
пловим чамцем стрпљења.

Поруку у стакленој боци
параноично чувам
од себе самог,

плашећи се да је отворим.

Наједном... ко да се време
зауоставило и ко да су ми
емоције бациле

рукавицу у лице...

На исхабаној хартији
писало је:

За двоје што се вољаху.

ЈАСМИНА ЋИРКОВИЋ

Јасмина Ћирковић је рођена у Панчеву. Завршила основну школу у Немачкој, машинско пољопривредни факултет. Део свог живота радила на Брионима, живела у Пули. Књижевним радом се бави од петнаесте године. Прву збирку објављује 2013. *Исламске хладноће* добија награду Академије Иво Андрић УКС. Учествовала је у многим зборницима, велики број захвалница. По својој жељи не такмичи се из многих разлога, мисли да је поетика већином у задњем плану. Битне су личности. Живи и радим у Панчеву, издала је девет књига, поезије, прозе, афоризама, филозофских мисли. Члан је и Удружења књижевника Србије и многих других удружења.

У затишју наде

Тражим те у посејаном семену,
дуката што ниском звечи,
урнебесној премијери у времену,
штафелају што боји дане срећи.

Штипа мраз по образима,
омрз'о нам је додворени север;
још кликне тихо подне, зима,
још дрхтаво, ал' жудња кити ревер.

Димензије се облаче у расејању,
одбеглом кораку, корак јењава,
узалуд се урезује песма благостању.

Зову нас улице, незнана лица,
умор силуету трагова пребројава,
ја у тишини остављам светло лојаница...

Не морам

Не морам сопственошћу остављати траг више.
Снегови падају хировито на узлетиште.

Ако си помислио да ли се боје ројеви умног сазнања;
не драги, кад' падну завесе, нема кајања.

Не знам како у лудилу опстају грешни и неми;
и ко којој удолини острашћене мржње стреми.

Једно је у поноћ китити постељу издашним сном,
а ни преплет у страсти не да да кључне зором.

Не морам да ти остављам пољупце на јастуцима срама,
не морам да кажем ово је слика омаловаженог рама.

Ни како се у ноћима степенаста јарост лечи,
ни како погубљена љубав зна, завидно да клечи;

Ни како понос уме
свемогући бол да затре,
ни како свирепост самога себе зна да сатре.

И боле те очи у мрачним ходницима савести,
а туже облицима свенадне искапане свести.

Копне осаме, ружне помисли у промисли,
одлазе грамзиви у оживљене грађене осмисли.

Ја немам себе у израженој фрески храма,
ал' не дам да ме сломи глувоземна тама.

Ко је у Богу спознао пут усудне речи,
на тлу покре не овечи пут банализованој срећи.

ЈЕЛИЦА ДЕВРЊА РАДОЈЧИН

Рођена је у праскорорје хладног тринаестојануарског дана, давне 51. године прошлог века. Небо се спустило ниско и ништа се није видело од крупних белих пахуљица које су непрестано вејале. Ту у најлепшем граду, Новом Саду, где живе људи дивног осмеха и широке душе као што је ова наша војвођанска равница, завршила је све школе, почев од основне, гимназије, правног факултета и правосудног. Ово је заиста њен град у коме је небо најплавлје а Дунав најлепше мирише. Расла је у малој породици пуној љубави и топлине, где се све дели, са сваким радује и тугује. Љубав према поезији пренела јој је мајка која је и сама у младости по мало писала, често би јој рецитовала и читала песме а она сама знала да заплаче кад би јој песма дотакла душу. Још увек је ту на старом месту у дединој кући пуној успомена и мириса из неких давних времена.

Сјајни месец снени,
спокојне звезде плове..
Плес наш,
плес у двоје,
одигран
а никад доживљен.
Тело уз тело,
без додира.
Плес вођен руком вечности
у бескрајној сенци пољубаца
душе твоје.
Очи нам горе,
чежња снена и нага
води до неба,
води до звезда,
води до бескраја.
Очи су ти плаве и моћне,
води ме плесом до љубави твоје.
Води ме плесом до цветних алеја
наших заборављених ливада.
Води ме плесом до среће која
се никад не заборавља.
Да видим твоју лепоту,

да видим срце пуно љубави
како сева громовима чуда.
Да осетим ритам и дрхтаје
твога тела.
Да потонем у миловању
и љубави твојој.
Да будемо приљубљени,
слатким мирисом љубави опијени.
Додирни ме својом голом
руком пуном снова.
Додирни ме својим дахом врелим.
Додирни ме својом чежњом, да у
твој загрљај пун љубави полетим.
Плеши са мном јако, јако нежно,
бићу покорна и благородна у
загрљају твом.
Плеши са мном јако, јако дуго,
да нико не види звезде
мојих суза страствених,
да сам у мноштву своје место
нашла,
ушла у душу где се сунце точи
и заувек остала

Ти ноћи, санак чудотворан
На јастуку белом,
истканом од свиле,
трагови љубави наше
Трагови уздаха,
мириса твоје косе,
твога тела.
Соба препуна
нежних шапата,
слатких јецаја,
просутих речи,
љубавног заноса.
Још осећам сласт
и укус твојих усана по
мом ужареном телу.
Још од тебе дрхтим цела.
Иста жеља у мени букти,
давно заборављена
Лебдим на звезданом
небу спокоја
Осећам како ми
живот враћаш,
ватру у срце стављаш
Живот је магично леп,
чак и превише
Јутарње сунце обасја
мој чаробни сан
а у свој раскоши
појави се нови дан

ЈОВАНКА РОКВИЋ МАТИЋ

Рођена је 1963. г. у Кожловац, Република Хрватска. Вихором рата стигла у Србију. Тренутно живи у Новом Сланкамену. Баш ту у равној Војводини настају њена дела која је сећањем враћају на кршни крај, Далмацију. Враћају у најљепше дане детињства али и рата који се дубоко урезао у њену душу. Сиви камен и парче шкрте Далматинске земље оставили су дубоки траг уњој, ставили печат на њено писање.

До сада је издала две самосталне збирке: *Стално сањам камен сиви и Пртино моја*.

Заступљена у више зборника.

Дајем ти моје

Шта да ти понудим? Сунце моје!
Да није туђе...! А да је моје!
Све што овоземаљско је.
Туђе је...! Није моје!

Туђе су ливаде...! Њиве и поља!
Шуме су туђе!
Чак и кућа...! Што сад је моја!
На трен само је моје.
А већ сутра, овоземаљско.
Неће бити, ни моје...! Ни твоје!
Наше бити неће.

Шта да ти понудим, сунце моје?
Сем: вјере, љубави и наде.
Ништа, ама баш ништа друго.
Није ни моје...! Ни сутра твоје!

Нудим ти, безграничну љубав.
Нудим ти срце своје!
Огромну вјеру и наду!
Да усадиш у тијело своје.
Знај да овоземаљско.
Није, ни моје, ни твоје!
Све то је туђе...! Сунце моје!

Зато...! Сунце моје...
Нудим ти : љубав вјеру и наду.
Баш то...! Што вјечно је!
То што, нико нам узети не може.
А само је моје и твоје!

На пут са кофером сјећања

Лагано пакујем кофер сјећања.
Одакле да кренем? Не знам ни сама.
Можда од дивних дана дијетињства.
Кад пјесма ми била душевна храна.

Можда из младости школских дана.
Проблем ми био ријеч страна.
Домаћи задатак написах кратко.
Боже, да ли је то довољно само.

Бриге и проблеме полажем лагано.
Не би нешто да окрњим само.
Брижљиво слажем једно до другог.
Да би ми све у кофер стало.

Стављам тугу и много бола.
Између полажем сузу понеку.
Неби да стављам једне до других.
Све да потопим, направим ријеку.

Пуни се кофер сјећања мојих.
У њему највише туге и бола.
„ И то је живот... рече ми нетко.
То ти је, драга, судбина твоја. “

Зашто је тако, и сад се питам.
Док пакујем кофер мојих сјећања.
Прекривам плаштом тешко затварам.
Мора се даље... Нема стајања....

Тежак је кофер, а снаге није.
Пуно је тога у коферу сјећања.
Полако... Тромо... Крећем на пут.
Сама... Са кофером сјећања.

ЈОКА ЂЕТКОВИЋ МИЛОШЕВИЋ

Рођена је у Лопатама у Р. Српској 06. 10. 1962. године. Живи у Умчарима код Гроцке. Издала две збирке поезије, објављивала своје радове у многим зборницима и часописима.

Тишина

Одзвања тишина
нејасну боји ноћ
у црну баца ме сену,
то срце моје лудо
у празном ходу лети.
Немир по звездама шири,
тишина небо пара,
црни ми облаци прете.
Вече ми поглед скрива,
све моје жеље
тугом обоји
док сета стихове снује
свака ме ломи реч.
Мене, сањара вечног
окваси по која суза.
Не, не плачем ја,
то суза очи спира
да јасно и чисто виде
изворе среће
што пресушише скоро.
Куца тихо, све тише
то лудо срце моје,
тишина игром прети
да ноћи опет боји.

Танке нити

Ноћ расплела моћном тамом,
Крхку пређу, танком нити ко да тка,
У узглављу, притајено, трепти плам,
Један осмех, једна рука анђеоска.

Па кад боли зором раном
То свитање, дан кад вири,
Ти посијеш руком белом
Чудан мелем да се шири.

Не замери, ја узимам поклоњено,
Мелем што се с кожом сплео,
Ти дозираш, моје дивно око снено,
Шта год да си, ватра, бисер ил'
анђео.

ЉЕРКА РАДОВИЋ

Рођена је у Хрватској. По професији је дипл. правник, живи у Новом Саду. Осаму надомешћује писањем поезије. Чланица је и ХКУПД *Станислав Препрек*, Нови Сад. Радове је објављивала у Суботици – *Лири наиве* од 2013. до данас, у зборницима *Препреково прољеће* од 2013-2020., у *Култури снова*, Загреб 2017. и 2019., *Арте стих*, Београд 2015. и у Светосавском епистолару, СКОР 2020. Издала је две збирке песама: *Осмјех у мокром капуту* 2014. и *Рефлексije нутрине* 2017. године.

Твоја ријеч

Та твоја ријеч, још
данас ми света, од онда, од
оног прољећа, кад те вољех
тамо до звијезда.

Душом и телом мислећ,
у мору је бисер пронађен. И
започесмо на стијени цртат фреску.

Љубећ, савјест прошапта;
мени си одсад жена.
Та твоја ријеч.
У мени она, мноштва, у један
смисао живота сазда.
Не повриједит.
И, само тако је морало бит.
Као задана хтијења, те ријечи,
као свијетиња колаша тијелом, и
замолба Богу, да не дозволи икад ми
у бешчаст сагињат главу.
Та твоја ријеч.
Очи увек гледане у очи.
Дуго нас нема већ али стално си
ми у памети.

Та твоја ријеч.

Цвијетају липе

Мирише ноћас ноћ.
Мирисом тим, ја као
да боса звијздама ходим,
прислањућ си жудња опоју.

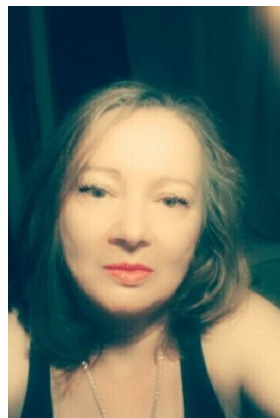
Опет цвијетају липе.
Ту, са тобом стојим. Мириши
ноћас ноћ.
Сновиђењима, са нама поче
све се вртит, све у круг и
обузе ме нека чудна срећа,
као некад, ти и ја.

Опет цвјетају липе.
И, не знам, дал' за тобом ми
љубав или чежња већа.
Мириши ноћас ноћ.

Једна звијезда, у недостатан
додир, као да је с неба сишла
у којем постасмо бескрај.
Мириши ноћас ноћ.

ЉИЉАНА ГУТИЋ КОВАЧЕВИЋ

Рођена је 22.05.1963. у Новом Саду. Основну школу завршила у Футогу, агимназију „20.Октобар” у Бачкој Паланци. По занимању је инокореспондент руског језика. Објавила једну збирку песама. Пише поезију још од основне школе. Љубав јој је и сликање икона.

Ноћ и дан

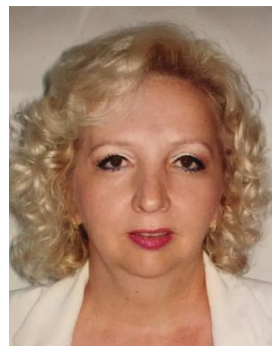
Лепи снови
и ноћи ове,
већ је почео
нови дан.
Затвори очи,
сањај нешто лепо,
полако утони у сан.
У сну ме потражи,
не дај да те буде,
свануће нови
лепши дан.
Сањај ме, мили,
сањај, једно смо
другом само сан.
Ми смо као
ноћ и дан,
осуђени да се
срећемо, само у
смирају и свитању,
баш као ноћ и дан...

Соколе

Соколе мој
ти летиш високо
прелети планине
шуме и горе
уместо мене
види и море.
Рашири поносно
своја крила
иди свуда
где сам и ја била.
Поздрави соколе
те знане даљине
испусти свој глас
надлети соколе
напаћени народ
поручи и ми смо
браћо уз вас.
Многи су соколе
пали у ад и неће видети
небеске висине
полети и чувај
све наше Светиње.
Веран је народ
и зна без вере нам
нема спаса, има и
оних што продаше
душу за лажни сјај,
нестаће, од њих неће
остати ни трага ни гласа.
Погледај соколе угасла
огњишта, док постоји
вера засијаће пламен наде
вратиће се многи дому свом
јер не може вечно царовати
лаж није срећа обмана,
увек побеђује истина.
Полети соколе
Бог ти крила даде
и да ти вид јер видиш
боље од нас само
у истини можемо наћи спас.
Полети соколе...

ЉИЉАНА З. ТЕРЕНТИЋ

Рођена у Београду уочи Видовдана 1963.г. Бави се сликањем (првенствено иконописом), пише родољубиве, духовне, мисаоне и љубавне песме, приче, есеје... Добитник је многих похвала, награда, повеља и диплома за своје радове. Налази се у „Лексикону савремених српских писаца” у издању Поете, а многи њени радови сврстани су у неколико домаћих и светских антологија. У припреми је збирка приповедака *Благовести* и збирка духовних песама *Благослови*. Кроз овај диптих труди се да на свој начин сачува српску историју, традицију, културу и православну веруали и љубав према људима друге националности и вероисповести. Члан је и УК „Расковник”. Живи и ствара у Смедереву.

Добро сам сине

Иза стабла кестена стоји жена и брише сузе крајевима црне мараме. Гледа у двориште и чека да се отвори капија, да угледа мило лице унука. Већ је подне и он треба да крене у школу. Сваког дана га крадом прати, тражи у њему нешто Иваново. Њен син је напустио земљски живот пре три године, а она свакодневно обилази његов гроб, кити га цвећем, разговара с њим. И данас носи букет белих ружа из своје баште. Опростила је свом јединцу јер како не опростити својој души? Зна стара да нам је Господ заповедио да волимо своје ближње а да се не бринемо да ли они воле нас. Зна да је њен Иван имао душу, али зна и да је био поражен тешком свакодневницом која га је пратила од рођења. Све је то допринело да осећања замру, а никако није могао да сагледа узрок кризе у коју је упао мимо своје воље. Платио је данак лажним вредностима, доста је стекао али је запао у духовну беду. Бежећи од сиромаштва у којем је одрастао, удаљио се од мајке. Није је позвао ни када је добио дете да га сирота мати не обрука. Не замера мати, разумела је, али је боли. Многи проживе живот а да сами себе не упознају. Ми само имамо неку представу о себи, неку уобразиљу која зависи од наших амбиција. Истина је да смо понекад сиромашни, слепи ма у каквом богатству живели. Иван није био свестан да му је име знак, а презиме које носи дужност.

Желела је да је заустави и каже „Мајко!” Слаба и нејака свакодневно моли за његову душу, усрдно без гласа, јер само кроз молитву може да дише и живи. Када падне ноћ њена туга је већа, дубља. Зато док гледа унука, срце јој се пуни неком топлином, дође јој као лек који продужава живот. Крадом ће пратити млади изданак како временом постаје снажни платан све више личећи на свог оца.

„Мајко, да ли вам је добро?“- чу глас и подиже главу гледајући у брижно лице младог човека који јој је пришао видећи је уплакану.

Мајко! Младић је њу сироту назвао „мајком“! Годинама није чула ту реч. Ганута до бола, кроз сузе се насмеши и тихо рече:

„Добро сам сине!“

Одлазак

„Опет глас самоће зове ме и звони
Спокојно и мирно живот се наставља
Изгубљени бисер у реци одласка
Увек неко тако некога оставља“

Бан Моравски

(Борисав Благојевић)

гласа

Цветај или свени

Отворене ране увек дуго боле,
лажни осмех неће ни сузе да склони
и кад све се туге око срца сколе
опет глас самоће зове ме и звони.

Ново јутро чекам без имало воље,
да л' се само мени жал у души јавља,
чујем твоје речи: „Биће драга боље,
спокојно и мирно живот се наставља.”

Ехо мојих жеља у тами се губи
док у срцу чежња удара и праска,
да л' ће још неко да пронађе и љуби
изгубљени бисер у реци одласка?

Правила су таква, цветај или свени,
увек си део погребца или славља,
жалим сад све оне што слични су мени,
увек неко тако некога оставља.

ЉИЉАНА ФИЈАТ

Рођена је 24.01.1959. године у Зрењанину. Дипломирала је на Економском факултету у Суботици, Универзитета у Новом Саду. Магистрирала је 1997. године и докторирала 2010. године на Економском факултету у Београду Универзитета у Београду. Објавила је књигу *Мере против прања новца у банкама* (2012), а у коауторству са др Александром Чуданом књигу *Ризици и превенција прања новца* (2015). Ауторкиња је и коауторкиња двадесет научних и стручних радова.

Објавила је збирке поезије *Софија од Месеца* 2011. и *Осећање Принципа* 2016. године. У Републици Бугарској објављена јој је двојезична књига песама *Небеске птице* коју је приредила Алтенка Сапунџиева, 2016. године.

Члан је и Друштва књижевника Војводине (ДКВ).
Живи у Новом Саду.

Мајка

Нисам ни приметила када су ушли у локални аутобус, за Нови Сад, одједном су се створила два мала дечака, сваки на свом превозном средству, на средини возила. Старији, између четири и пет година, вукао је тротинет са собом, док је млађи унео трицикл, на који је одмах и сео, пошто је ушао у аутобус. Мајка се појавила после њих и заузела седиште, преко пута старијег, мало испред, ни не погледавши децу. Аутобус је кренуо, а возач је почео да виче: „Узми га да не падне! Узми га!”, на шта је мајка, ипак, реаговала и привукла млађе дете к себи. Ставила га је на колено, или је то бар тако требало бити, док је он упорно држао трицикл за ручицу, издигао га је ка себи. Мајка му је рекла: „Пусти га”. На то сам се ја надовезала: „Не сме да га пусти, трицикл ће онда шетати по целом аутобусу.” Она је, онда, са одобравањем потврдила сину: „Држи га”. И они су тако, мајка, која није гледала у дете, већ у празно, кроз стакло аутобуса, дете, чиграсто, мало, плаво, и исте такве боје трицикл, који је висио у ваздуху, чинили неку необичну слику.

Убрзо, дете је пожелело да се придружи брату који је сам седео на седишту укоса иза њих, преко пута, те се спустило са мајчиног крила и село на трицикл, у жељи да се „одвоза” до брата. Опет се чуо возачев глас: „Узми га”. Мајка се нерадо окренула, но дете је већ стигло до брата и успентрало се на столицу. Трицикл је остао без возача и команде, али га је убрзо прихватила жена на седишту испред

деце и придржала. Два брата на истом седишту шушорила су, покушавајући да врате „врат” тротинета у лежиште, из којег га је старије дете издигло, мимо своје висине. Обојица су се ножицама ослањала на дугачку даску тротинета и чудо је да су опстајала на њој у кривини, док је возач жестоко мотао волан. Жена испред и даље је придржавала трицикл.

Мајка се није ни окренула. Била је млада, имала је око тридесет година, нечујна, у својим мислима. У њеном изгледу је било нечег птичијег, сивоплавог. Носила је изношен капут и женски шешир без обода. Деца уопште нису имала капе, вијориле су им косице, изгледало је да су скоро подшишана. Била су упорна у свом науму да регулишу висину управљача, висећи са ногицама у ваздуху или се ослањајући на хоризонтално постављену даску. Видело се да се воле, да старије дете има поверење у млађе, слушало га је. Жена испред и даље је држала трицикл, мајка је гледала кроз прозор. Размишљала сам, шта је у њеној глави, да ли је свесна своје деце? Истовремено, дивила сам се њиховој самосталности.

У једном тренутку жена прекопута је умала, казала да силази на следећој станици, онако усправна, држећи трицикл. Мајка није реаговала, није се окренула, није прихватила возило. Млађе дете се огласило, рекавши: „Ускоро ће Футошка пијаца, тамо силазимо”. Мајка га је исправила, не слушајући га: „Није Футог, већ Футошка пијаца. Тамо силазимо”. На жени која је стојала видело се да јој је лакнуло, обратила се деци: „Држаћу трицикл до пијаце”. Млађе дете ју је поверљиво погледало.

Код пијаце, пошто се зауставио аутобус, жена је предала млађем детету трицикл и оно га је изнело из аутобуса. Придружио му се брат, вукући тротинет. Панталоне су му биле спале, па су се возач и још један путник смејали. За њима су изашли други путници, жена која је држала трицикл, па мајка. Деца су одмах била на својим возилима, ишла су лево – десно, поред аутобуса, мајка их није гледала, била је невидљива и нечујна. Као облак, висила је у ваздуху, приметила сам.

ЉУБОМИР ГЛИГОРИЋ

Рођен је 18.05.1940., Алексићи – Лакташи Бања Лука, Република Српска, од мајке Даринке и оца Ратка. У Нови Сад се школовао и 1957. године започињем занат у „Југоалату”, где стиче звање: КВ бравар, па затим ВК бравар. Наставља школовање на Вишој школи за организацију рада и стичем звање Инжењер организације рада изаштите на раду. Поетиком се почео бавити у Армији, па тако наставио све до данашњег дана.

Од издатих збирки: 10 самосталних и 56 групе аутора: *Рука немирна, Бели дланови, Са првог огњишта, Мартовске љубави, И пепео другује, Буре барута, Хаљина од сонета, Нана, Моја светица, Школско звоно.*

Са многим песницима сам се дружио, па тако и рецензије добио. Као што су: Мирослав Антић, Перо Зубац, Мирјана Штефанички Антонић, Будимир Фрка и многи да их све не набрајам.

Хуманиста, дао 132 пута крв, примио многа признања и захвалнице, да може направити изложбени простор. Живи и ствара у Новом Саду.

Дежурство не престаје

Дежурство не престаје
Ако ми то прија
Једна радост другу крије
А свака нова, све милија

На стражи су очи
А ТИ пресуди
Ја сам све јачи
Али ми , празан је живот слађи

Није то ништа
Која, никада не мирује
Ово је, само машта.

Весник духовности
И своје дежурство завештавам
Ћуди, никада зауставити.

Твоје присуство

Твоје присуство
Игра тражи своје
Једно, свето слово
А свети траг остаје.

Нека се Ти ниси надала
Али ће те збирка сачекати
Машти си одушак дала
Али тако, временом уздржати

Радост личну не кријем
Као озваничена светица
Егом, за њом да кренем.

Заветовати, сваку
То свака очекује
Мозаична и јака.

МАЈА ГРАЧАН Ливада

Рођена је 25. новембра 1966. године у Руми.

До сада сам објавила три збирке песама: *Где су нестала сва та нежна осећања* (1999), *Има ту нешто* (2006) и *Међу нама речено* (2016). Својом поезијом заступљена је у неколико зборника и антологија. Живи и ствара у Руми.

Месец је Март
осећа се мирис раног пролећа.
Стављам парфем,
одлазим у већ договорену посету.
Упознали смо се пре пар месеци
сасвим случајно.
Виђамо се с времена на време.
Тог дана
с врата ме је омамио
пријатан мирис из кухиње.
Биле су то пица и принцес крофне.
Пили смо цеђену лимунаду.
Фасцинирала ме је његова
кућна библиотека.
Волимо домаће писце.
Опушта ме столица за љуљање.
Причамо,
смејемо се,
лепо нам је.
Са радија се чују први тактови песме
Заставе.
Међу нама
речи су сад сувишне.
Само се загри
и пољуби.

Време је за велико спремање.
Бришем прашину са старог ковчега,
бака је у њему донела мираз.
Сад је тај ковчег мој.
У њему нема мираза.
Само фотографије из младости,
разгледнице,
ЛД плоче,
новогодишње честитке,
љубавна писма
и још неке ситнице.
Седам на паркет,
палим кент,
отварам писма,
читам
и бежим из досадне стварности.

МАРИАНА КУНБАР СЕЛМА

Мариана Кунбар (рођена Петровић) пише под псеудонимом Селма. Рођена у јужној Србији у Међи код Лесковца 22. 3.1969.год. Средњу медицинску школу завршила је у Лесковцу, студирала на Филозофском факултету у Нишу, Одсек Социологија, а данас живи и ради у Јерусалиму. Бави се писањем још од ране младости, пише поезију, прозу, есеје.

У часопису *ОНА* има своју сталну рубрику под насловом: “Наш глас из Јерусалима” Ауторка је четири збирке песама: *Буђење, Песме као трагови и плес* (2016), *Олуја и поветарац* (2017), *Шака мрака* (2018) и романа *Жена с душом камелеона*.

Присутна је у више од педест зборника поезије и кратких прича, разним часописима а добитник је многих похвалница, награда и признања, између којих: Прва награда на ФБ фестивалу, Банатски културни центар, самостална књига 2018.; Награда за најбољу сатиричну песму “Растко Закић” 2018, на Сатира фесту; Књижевну награду “Томислав Милошевић” за 2020.

Члан је многих књижевних удружења.

Јаблан

Гледао је у повијена леђа своје мајке и плашио се да се не окрене и угледа јој очи. Те уморне очи сигурно су биле пуне суза јер јој је рекао да одлази. Морао је да оде и она је то знала, наслућивала по његовим нервозним корацима, по погледу изгубљеном у даљину, по начину на који милује ручку старог кревета.

Разумела га је зашто јој више не долази сваке суботе и није му никад приговарала, иако је жељним погледом отпраћивала сваки аутобус који је пролазио старим асфалтним путем. Младост је то, има она своје потребе и обавезе а ово су тешка времена. Љутила се на судбину и Бога што му на путу није до сад ставила неко женско чељаде, што је већ прешао тридесету а у њихивом дворишту нема дечје граје као код комшинице Смиље. А леп је као слика, није што га је она родила, сви јој то кажу. И паметан, завршио је школе на време у оближњем граду, дипломирао и узео голему диплому инжењера електронике. Али није имао среће с запошљавањем. Сам је у том великом граду, нема он ујку на положају. Годинама ради разне послове, све што му понуде, чак је једно време тезгарио на бувљаку, али никада није радио оно зашта је учио. Никад није говорио о томе, није се жалио али она је знала.

Мајка је крпом држала старо лонче на шпорету из које прекипе мало млака па се мехурући изгубише на плотни и цела соба која је служила као кухиња замириса на нешто слатко и познато, нешто што ће му остати под кожом док је жив, замириса његово безбрижно дјетињство,

стари капут, његов отац кога више нема и косу црнокосе девојчице коју је стално вукао за кике, његову старију сестру Љиљану.

Мајка се трже прекорно:

„Ај кукавица црна где сад да ми прекипи. Направићу ти ону нес каву коју волиш, купила сам је ту ко днас у селу. Нисмо ни ми сељаци као што смо некад били. И овде сад имамо свека ови у граду.” - рече и протрља очи крајичком крпе коју је држала у руци.

„Дај мајко, рече Милан, пусти сад каву, дошао сам да се опростимо (а помисли на тежину те речи и задрхта унутра у срцу) да се поздравимо стара моја...”

Ухвати јој грубу изборалу руку и принесе својим грудима гледајући у стари ћилим на поду.

Није смео подигнути поглед и срести се с њеним очима.

Те очи у којима ће остати цео његов свет. Те очи у којима се сваки пут кад би се у њима угледао, виђао радост. Те очи које ноћима нису спавале због њега. Те очи које ће остатак живота живети жељне његовог обрису.

У срцу му поново пукне нека бол и пресече цели грудни кош.

„Мајко добио сам добар посао и добру плату. Па није сад ништа тако далеко. До Канаде се стиже за неколико сати авионом. Зар се не радујеш што ћу коначно радити оно зашта сам се мучио и учио? И Љиљана је ту близу тебе. Долазиће чешће, причао сам с њом. И Саша ће донести његов лап-топ па ћемо се и видети и чути. То је данас лако. Ево, узми ово мало новаца а чим примим плату послаћу још, нећу да ти ништа зафали”.

Рече и речи му застадоше у грлу, осети као да ће му душа изкочити од бесмислености онога што је изговорио.

Његове речи одзвањале су у празној соби, у лончету с млеком, у напуклом огледалу на зиду, у заустављеним казаљкама старог будилника у креденцу. У његовом устрепталом срцу. У мајчиној измученој души.

Одзвањале су чак и вани иако изговорене тихо. У крошњи старог јаблана, у ветру, у полупразној кофи набунару, у ланцу пса који је непомично лежао у мраку.

Старица се усправи и некако чудно својом висином испуни целу собу. Није плакала, лице јој је било мирно. Учинио му се да је већа од свих боли, већа од живота и смрти. Ко зна због чега помислио је на небо изнад њиховог старог дворишта, изгледало му је тако ниско и блиско. Била га је срамота, срамота што је ту, што мора да изговори те речи. Мајка дрхтавом руком узме новац са стола и врати му га у џеп од паталона.

„Шта ће мени новац, па овде имам све. Нека се нађе теби у туђем свету. Чула сам да су тамо зиме дуге и хладне, молим те облачи се топло и добро једи. Остало није важно. Само да си ти мени здрав. И чувај се лошег друштва и лоших људи. Не брини за мене Милане, сине мој, јаблане мој, бићу ја добро, не брини.”

Подигао је главу и погледи су им се срели по први пут одкад јој је рекао да иде. Изненадиле су га те очи, као да их види први пут. Биле су некако чудне и тамне иако је мајка имала плаве очи, у боји првих шумских љубичица на оближњем брду. Исте као и његове. У њима је било и бриге, и туге и чудне неке дубине. Пожелио је да се сад удави у тим очима и умре одмах.

Али суза у њима није било. Нити у углу, нити испод трепавица. Загрлио је и ноздраве му испуни онај познати драги мирис који је памтио из дана када би га болело нешто и када би се увлачио у њеном крилу да оздрави.

Хтео је да врисне, „Болестан сам ти мајко, све ме боли”, али не рече ништа.

Одгурну је благо па се окрену и изађе из куће. Није се смео окретати. Знао је да стоји на прагу и брише сузе старом кецељом плашећи се да га више неће видети.

Имао је још 10 сати да стигне за авион. Већ је све спаковао.

Није се радовао. Није осећао ништа осим огромне празнине.

И знао је зашто мајка није плакала. Није добро да се плаче кад неко путује. Не ваља.

Не ваља то. Као што не ваља прати шољу из које је пио све док не јави да је срећно стигао. Наслонио се на стару дрвену лесу и заплакао као дете. Није брисао сузе пустио их је да падају низ лице и браду, сливају се и нестају негде у грудима. Пожелео је да му се ноге одсеку, да се не може померити с овог места. Пожелео је да га убију мајчине сузе. А онда се усправи па онако висок и црн закорача сигурним кораком старим друмом. И Месец му се склањао да прође .

МАРИЈА Маца ЈОТИЋ

Рођена у Пироту 7.05.1956. Економиста по занимању, живи и ради у Нишу. Поезију почиње да пише још у основној школи у „Дечијим новинама” Горњи Милановац. Дечије новине су у то време шездесетих година прошлог столећа спадале у ред највећих европских и светских издавача за децу и омладину. Касније током школовања учествовала је на многим литерарним конкурсима и трибинама за децу. Њена љубав према писању наставља се и даље. Под утиском догађаја који су се дешавали на подручју бивше Југославије, пише родољубиву поезију на бази аутентичних доказа. Припрему за штампу 1993.год. врши издавачка агенција из Ниша „Лист” Збирка поезије „Пси рата” а у издању издавачке куће „Градина” из Ниша. Припремљен рукопис за штампу доживљава цензуру и бива забрањена за штампу уз образложење да је исход рата још увек непознат на територији бивше СФРЈ и да за једно такво дело није дошло време да угледа светлост дана. То је и био повод и разлог њеног прекида у писању и објављивању њених радова. Њени радови су заступљени и радо читани у електонским часописима у Србији и у великом броју земаља ван Србије. Њене песме су објављене на: енглеском, бугарском, руском и македонском језику. Познати нишки композитор и диригент Зоран Андрић долази до текстова песама из забрањене збирке песама „Пси рата” аутора Марије Миленковић и на бази тих текстова уз одобрење аутора компонује озбиљну музику.

Члан је и Удружења писаца „Чегар” Ниш и удружења Српско – бугарско пријатељство.

Учествује на многобројним домаћим и међународним конкурсима. Добитник великог броја диплома и захвалница

Добитник је посебног признања за 2017. које добија од Удружење писаца „Чегар” Ниш, за изванредан допринос у афирмацији књижевног стваралаштва. Председница је Огранка Савеза књижевника у отаџбини и расејању у Нишу.

Објавила је збирке поезије *Бесмртни беседари* (2010), *Распеће* (2014), *Отплата за грош* (2018), *Школа незаборава и дечија права* (2020).

Између два света

Обитавамо између два света, између добра и зла.
Између неба и земље неизвесност је завладала,
У ишчекивању са зебњом јутром се будим,
страшно неко време дочекаше људи.

У мрачном космосу, у мноштву звезда,
створена је наша планета а на њој и ја.
Бујна, пуна живота и свакојаког света,
обиљем је пуна, животом цвета.

На рубу провалије доведоше цео свет.
Хтели би да униште и последњи цвет.
Мрачна нам постадоше предивна јутра,
у бунилу не знамо шта нам носи сутра.
Људи или звери судбину нам кроје.

Све нас на земљи снисходљиво броје.
Ни творца неба и земље они се не боје.
Бог нам је све дао, и камен, да може, би заплакао.
О овим временима говораше нам преци.
Под теретом насиља наша земља јечи.
Са неба се чују чудни страшни звуци,
да нас десеткују план имају вуци.
У обручу смо, сви смо на великој муци,
за људе имају страшан план зли вуци.
Опхрвала нас брига и меланхолија.
Нестадоше с лица осмеси и радовања.
Између два света криминал бестидно цвета.
Не боје се душмани казне нити било чијег вета.
Ништарије и шуше посташе владари врли.
Забранише да и бака мило унуче загрли.

Апокалиптични пејзаж

Рођени смо на предивној планети
коју је створила воља Господа.
Напајамо се са извора изобиља и среће.
Сусрећемо се са страстима и страховима.
Уравнотежени свемир нуди нам мир.
Свет је саздан од видљивог и невидљивог.
Родила се у нама усамљеност и апатија.
Полако тонемо у себе, у бездан.
У нашим душама снови и надања се руше.
Родио се у нама апокалиптични пејзаж душе.
Сликовница земаљских богова је осликана,
којима је важно потрошно и материјално.
Привидно још увек слободно живимо.
Гаси се искра љубави и среће у нашим зеницама.
Чопор нељуди суди, богохулници и зли људи.
Између мене и људи расте видна дистанца.
Овим светом влада посебна каста.
Јаз између стварности и нас сваким даном расте.
Скрупчани у себе наизглед обитавамо.
Једини штит је Божија милост и високо небо.
Полтронски карактер владајућих нас не штити.
Браћа смо по Богу али не и по матери.
Све више смо удаљени једни од других.
Све што је добро за нас несебично грабе и руше.
Расте апокалиптични пејзаж унутар моје душе.

МАРИНА ХОМА

Марина Хома је рођена 11.12.1989. године у Новом Саду. Основне и мастер студије филозофије завршава на Филозофском факултету у Новом Саду 2014. године. Након студија ради као новинарка у РТВ Војводине, да би се од 2019. године посветила фриленс професији, углавном као предавач и илустратор на већим пројектима града Новог Сада у избору за Европску престоницу младих 2019. године. Пише и објављује двојезично, на српском и русинском језику. Од 2016. године сарађује са Новинско-издавачком установом “Руске слово” у чијим књижевним додацима објављује кратке приче на русинском језику. У периоду од 2018. до краја 2019. године учествује у три зборника: *Реч у мрежи* и *Моћ речи* у издању ЦЕКОМС-а (Београд) и *Рукописи 42* (Панчево).

Ода страху

Драги,

Највернији мој пратиоче, ти који ме скоро никада не напушташ. Хвала ти што си увек уз мене, некад мање, некад више, али не пропушташ прилику да ме пратиш кроз живот. Моја си најлепша креација и бесконачно ти се дивим. Знаш да посећујеш и друге људе, то ти је посао, али уз мене постајеш нешто заиста посебно. За сваког си нешто посебно. Какве смо само трагичне сценарије заједно створили; од дављења у дубокој води, до умирања на ауто путу. Али не смемо заборавити и оне мање важне, као приче о изостанку плате, или о томе како се мачка никада неће вратити кући. Заправо, ови задњи наслови више звуче као неке комичне приче. Видиш, опет то радиш. Стално ме забављаш! А јел’ се сећаш оне приче о вечној самоћи? Та нам је једна од бољих! Разумем да мораш бити и уз друге људе. Нисам уопште љубоморна, само се надам да умеју да цене твоју довитљивост и своју маштовитост. Надам се да ти признају заслуге, као ја и да разумеју да сте у креирању заједно, да су те заправо и они измислили и да су срећни када се тога сете. Некад нам отежаваш, знаш? Пустиш нас да баш снажно поверујемо да си ти главни и пустимо те да нас водиш. То баш није у реду, али ниси ти крив за то, божанствена креацијо. Ти си само ту да помогнеш људима да им се лакше оствари оно што не желе, а и то мора неко да ради. Ниси ти крив што су те измислили и што те свакодневно измишљају. Знаш, мислим да би те људи више ценили кад би могли мало да се удаље од тебе. Далеко од тога да мислим да си Ти тај који треба, или уопште може да се удаљи. Морају да смисле

начин да се одмакну од тебе, па да виде какво си ти заправо, дивно створење. Морам и ја и зато ћу те данас убити. Немој ми замерити, боље је тако. Само данас, обећавам. Само како бих могла да функционишем данас. Ако ми будеш недостајао, створићу те, не брини. Али мислим да је, у овом тренутку боље да одеш код неког другог. Обећај да га нећеш пуно гњавити и немој пуно причати. Буди тих, ако већ мораш да га пратиш, а кад дође до неких заједничких сценарија немој инсистирати на томе да ти водиш. Пусти људе да буду креативни, а кад схвате да су вам приче потпуно иреалне, можда застану како би ти одали почаст. И немој бити превише арогантан, скромно се повуци и дођи кад будеш био позван.

Волим те и љубим.

МАРЈАН ВИГ

Поезијом се бави од средњошколских дана, а од 2012-те године активан је члан књижевног клуба Српски културни центар *Свети Сава*. Један је од чланова жирија књижевног конкурса *Панонски галеб* и зборника завичајне поезије *Грумен земље*. Од 2019. активан је члан СКОР-а, а у Суботици врши функцију заменика председника суботичког огранка СКОР-а. Има објављену једну збирку поезије, под назовом *Ништа (С)лично*. У припреми му је друга збирка поезије.

Извин`те, ал само да вам кажем

Где видим себе пред поетском буром,
док неписмени песници владају културом?
Пропали учитељи заборављају слоге,
квази верници куну се у Божове.

Непристојни наставници уче нас теореме,
а не умеју савладати сопствене проблеме!
Свака будала жели статус књижевника
док крије двојке из школског дневника.

„НЕГАЦИЈА” се одвојено од глагола пише,
молим вас на то припазите више.
Како мислите да вас у Читанку ставе
кад не знате ни химну Светог Саве?!

Реч „СУМЉА” не постоји у језику нашем.
После се питате што вам не тапшем?
Поезија је као од карата кула-
ви умишљени песници, обична сте нула!

Ево једне лекције за широке масе:
облици помоћног глагола „БИТИ” гласе:
ја бих, ти би, она би, ми бисмо, оне бише...
Када ћете научити како се шта пише?

Вашој неписмености нашао сам лека-
Буквар је за вас права апотека.
Немате нимало основног знања,
чему вреде ваша неписмена срања?

Колико врста речи у српском језику постоји?
'Ајде да ми неко, молим вас, наброји.
Видим да не знате , а климате главом,
неписмени сте-браните се галамом!

Кад вам набројим има глава да вас боли:
именице,заменице, придеви, бројеви, глаголи.
Ево још мало, па Боже им помози
предлози,везници, узвици, речце, прилози.

За многе су прилози храна из витрине,
не праштај им Боже, знају шта чине!
Писменост и ви, два сте различита света
Трошити време на вас, права је штета...

МИЛА МАРКОВИЋ

Рођена 1952. Живи и ради у Параћину. Члан је КК „Мирко Бањевић” из Параћина и многих других удружења и књижевних клубова.

Написала је три књиге и четврта је у припреми, од којих и један роман *Мора(в)иште* који је изашао 2010 год. Освојила је *Златан Карађорђево знамен* на конкурс УКС и Митолошког центра Србије, за родољубиву песму о Карађорђу. Освојила је још много вредних награда у земљи и иностранству.

Редовни је учесник књижевних и ликовних колонија. Бави се и сликарством а њене слике сваке године се излажу у КЦ Параћин. Заступљена у више од сто зборника а песме превођене на арапски бугарски и италијански језик. Активно и даље пише.

Ода запису

Злате се копља и пробуђени анђели
у твојим резбаријама.

Светле ти крстови на грудима.

Златногласјем ори се молитва
и звук кандила.

Слушаш и мудрујеш.

Верни и неверни, нејаки и болесни,
заљубљени, заблудели.

И, све записујеш испуцалом кором
где слажеш векове.

Знамено и свето гониш празновидје.

Сведок си и судија, заклетвама,
висинама говориш о нашој свести,
да одзвања и светли,

молитва и заклетва васкрслих
и невиних,

и оних недавно рођених,

и оних што одоше у свети бој,

што из њих дише традиција,

отргнута, док је сунца и месеца,

и док авлијом мирише на шебој.

Животе мој

Дај, окрени још један круг,
па врати ми дуг с почетка и краја маловидне ми жене.
И пратиље сене, шарене и разигране
ми врати, у корак удени знак,
да прати ме и мери време битисања,
и кад сазри семе за вечни траг,
не засипај ми памет мудростима.

Дај окрени још један круг,
наоштри струг да ломи и сече у корену
крадљивце среће, а помиловања
ми не враћају у свест,
док животна река ми тече,
и док ми вене врелином кидишу.

Дај окрени још један круг,
истоку нацртај још једно сунце.
Месецу додај још по коју звезду,
на дар. Буди цар, и мом небу
прошири границе, и просипај
неку чудну боју. А све станице
и застајкивања обриши.
Баш сваки дан ми не пиши, прескочи понешто,
казалке закочи вешто,
па окрени још један круг,
да ти не будем дуг
за вечно окајавање.

Не знаш

Не знаш ти краљу мој,
како је то када те прегазе сви возови света,
и како је кад коров процвета у грудима, а набој у души нараста до пуцања.
Не знаш ти витеже мој,
како је небу кад му се облаци навуку,
па црнило крене у освајање.
Кад громови плодиште немилице туку,
и никада не осете кајање.
Не знаш ти рођени мој,
како је без живота живети.
И што сунце да сија, и звезда рој,
без тебе у њој, моја жена
ништа не примети.

МИЛАН ДОБРОВОЉСКИ *Ранчер*

Рођен је 1951. године у Прњавору, БиХ, одакле се породица преселила у Војводину 1952. године.

Љубав према поезији показује још од школских дана. Дунав и војвођански салаши су му неодољива покретачка снагаинспирације.

Објављене збирке песама: *Фрушка Гора, љубави моја* (2006), *Пустаро, успомено моја* (2009), *Мирушка* (2011), *Ех... та љубав* (2015) и *Препознај се, љубави* (2011), *Мирушка, жена сумњивог морала* (2013), *Коцана, љубави и срећо моја* (2014), *Кад живот пропева* (2014), *Коцана, песмо моја над песмама* (2015), *Ми смо исти* (2015), *Ех та љубав* (2015), *Од глупости до мудрости* (2015), *Коцана и нико више* (2017), *Кроз бестуђе у свемогуће* (2017), *Будимо пријатељи, будимо браћа* (2019), *Мојој вољеној Коцани у аманет* (2019).
Живи у Маглићу.

Циљ

Циљ оправдава средство,
Давно је рекао Макијавели.
И ти имаш свој циљ,
Који те радује, весели.

Циљ је нај пречи,
Док се не спотакнеш, о своје речи.
До циља, стазе су дуге,
Превариш себе и друге.

И тако, без памети и главе,
Жртвујеш себе због „славе”.
Таман помислиш, да циљ је близу,
Пред циљем, падаш у кризу.

Све од себе си дао,
На трон ниси стао.
Добићеш ордење, и друго знамење,
На гроб ће ти ставити камење.

Да памти поколење, какав си био,
Да си, свој живот и циљ промашио.
А све то чиниш, са много жара,
За лажну „славу” и шаку пара.

Снага

Није снага снагу имати,
Већ је снага, на мегдан стати.
То је оно, што те снажним чини,
Када, слабијем кажеш извини...

Није снага, чинити глупости,
Па ломити чаше у биртији.
Већ је снага, када грешиш,
Касти другом, опрости.

Пусти снагу, нека кладе ваља,
И не чини другом, шта теби не ваља.
Само тако, бићеш права људа,
Не чини глупости, и не прави чуда.

Буди здрав и буди нормалан,
Само тако бићеш људа прави.
Своју снагу, остави по страни,
Живи срећно и безбрижно, живи у љубави.
То је снага!

Није важно чији си син,
Није тешко бити фин.
Буди човек, а не мрак,
Ту покажи, да си јак.
То је снага!

МИЛАН М. ТРИВУНЧИЋ

Милан М. Тривунчић, пјесник. Рођен 1962. у Шипову, Р. Српска гдје и сада живи и ствара. Објавио је четрнаест збирки пјесама. Превођен је на руски, бугарски, мађарски и словеначки језик. Пјесме су му заступљене у многим зборницима и антологијама.

Маштање поете

Добих на поклон пјесму од једне даме,
То у стиху мало ал' велико дјело.
Попут искре сунца из дубоке таме,
Огрија ми душу, срце и тијело.

Као облак бијели што је свјетлост скрио,
Осмјехну се образ тај румени, њени.
Одавно срећан тако нисам био,
Да лептирић младости полети у мени.

Замириса ружа што је трњем расла,
Најљепши цвјетак коме не знам име.
Упали се бакља што је давно згасла,
Из зденца сува потекоше риме.

Љубав се никаквим метрима не мјери,
Само се за секунд роди у глави.
О, како ли умилно срце устрепери,
Када сродна душа са искром се јави.

Опила ме кап те чудесне воде,
Врати ми младост, љубави и сјете.
Топли повјетарац са крошања оде,
Оста само њежно маштање поете.

Принцеза и ружа

Принцеза је ружу мирисала,
Сва је свита за њом уздисала.
Дивно лице као зора бијело,
Краљевство је завољело цијело.

Витези су снивали је тајно,
Сањарили , желели бескрајно.
Ал' принцеза ником прићи не да,
У даљине са зидина гледа.

Као ластва и небески соко
У беспуће гледа њено око.
Са прозора очевога града,
Куда гледа, коме ли се нада ?

Груди бијеле за киме уздишу,
Косе бујне коме ли миришу?
Хаљина јој шуми попут бреза,
Златом сија предивна принцеза.

И прођоше тако многа љета,
Она сама, бијела ружа цвјета.
Младост оде и љепота прође
Из даљине њен принц јој не дође.

Вијек за вијеком нестане и мине.
Са зидина још понекад сине,
Њено око, ружа замирише,
Да јој пјесник дивне риме пише!

Заљубљено јутро

Јутрос сам срећан, заљубљен , тих,
Хоћу да напишем најљепши стих.
Док сан нечујно звјездама оде,
Све емоције љубави ка теби воде.

Желим да јутрос појим у рими,
Ко зрачак сунца у хладној тмини.
Да топле строфе љубави моје
У твојој души и срцу стоје.

Јутрос сам посебно стихом срећан,
Као мирисни цвјетак прољећан.
Пишем ти пјесме оне из душе,
Које се не могу да слома, сруше.

Почиње свака : о , мила, драга,
Моја си љубав, вјечита снага.
Сваки стих шапће, свјетлуца
А душа, срце за тебе куца.

И док стих по стих пјесму твори,
Образ румени, љубављу гори.
Прољеће топло ,срећа ми руди
А мисао на тебе све жеље буди.

Јутро је ово посебно мила,
Пјесме и риме моја су крила.
Оне ме теби ево већ носе
Да мрсим, љубим мирисне косе.

МИЛАН ЧОРАК

Милан Чорак, новинар у пензији, рођен у Лици, Крбава 5. српња 1946. године у Вуковару живи од 1947. године. Основну школу похађао у Вуковару, у Борову средњу школу. Касније уз рад завршио је Вишу школу за социјалне раднике. Уз многе друге послове радио као новинар и директор информативне установе у Вуковару. Од ране младости почео је са писањем песама као многи вршњаци најприје љубавне а касније духовну и родољубну поезију, песме за децу и Хаику. Поред песама пише и приче из живота својих земљака Личана засноване на истинитим догађајима о којима је слушао од старијих. Као новинар објављивао радове у више различитих часописа. Учествоје редовно на конкурсима удружења и клубова књижевних стваралаца, објављен му је велики број песама и прича у више од 90 штампаних зборника и антологија, у књижевним часописима и у десетак електронских издања. За своје радове добио је бројне захвалнице и признања и више награда.

Божанска љубав

Права се љубав годинама тражи и чека,
док срцу бескрајну чежњу и наду даје,
једнога дана као да дође из далека,
у срцу упали пламен који вјечно траје.

Када се таква љубав роди и срце игра,
трепери душа као танке струне виолине,
љубавни осећај те носи као брза чигра
трептај расте у грудима пуним топлине.

На крилима љубави се стигне до неба,
тамо заљубљене стрела љубави чека,
божијем стрелцу Амору захвалити треба
кад те стрелом у срце погоди из далека.

То је рана љубавна што не доноси боли,
рана која у телу срећу и снагу буди,
када срце пуно љубави страсно заволи
препуно ватре и жара, оно најјаче љуби.

Са сунчаног облака Амор нас прати,
и пази да нас љубав не напусти никада,
анђео чувар љубави, снагу ће нам дати,
да срца вечно буду заљубљена и млада.

Шапат љубави

Љубав је шапат нежних речи,
што нам их неко драг дарује,
којима љубавну бол излечи
кад ти срце од љубави болује.

У срцу моме љубав је чиста,
топла и нежна ко латице руже
љубав је оно кад око заблиста
када се руке у загрљај пруже.

Када ти срце заигра од среће,
румен обузме образе вреле,
од тога нема радости веће
док усне врели пољубац желе.

Сати и дани док брзо пролазе
сваки без тебе доноси боли,
у снове ми твоје усне долазе
усне што их срце највише воли.

Љубав је мисао која грије
у којој постоји само жеља,
да је срце осети што прије
са пуно топлине и весеља.

Звјездано пространство

На пространству небескога свода,
звјездана прашина свемир позлатила,
од Данице звјезде до Великих кола
дуж звјезданог неба траг је оставила.

Кумова се слама просула дуж пута
звјездозлатним сјајем угасла је таму,
савзвјежђа на небу судбину нам кроје
у звјезданом трагу свима записану.

Неком звјезде пруже срећу и
љепоту
а неком богатство у звјездама пише,
неком опет само страсну љубав дају
осмијехни се захвално и не тражи
више.

Сјеверњача звјезда правац одређује
нећеш никад залутат између
планета,
на ноћноме небу положајем звјезда
скривена је судбина читавога
свијета.

Са небескога свода плаветнило чисто
наткриљује наша просунчана јутра,
ми смо испод њега сунцем окупани
а звјезде су записале шта ће бити
сутра.

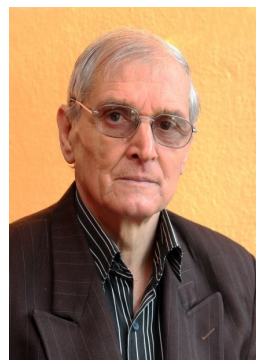
МИЛЕ КОСТИЋ Дубница

Миле Костић Дубница је рођен 15. априла 1951. у Дубници. Основну школу је завршио у родном месту, а столарски занат у Врању. Радио је као мајстор у Гимназији „Бора Станковић” у Врању.

Пише песме у духу народне лирике. Његова песма *Удала се наша Стана* освојила је прво место на фестивалу *Млава пева* 1996, у селу Велико Лале код Петровца на Млави. Песма *Дубничанка* објављена је у монографији *Дубница и Дубничани* Слободана Симоновића (2000). Године 2004. објавио је драму у дијалашком облику *Нећу татка да обрукам*, 2006. дијалашку причу *Памет ноге води*, а 2009. краћи роман *Месечева невеста*. Пословице и изреке *Свака грбина товар не носи* (2011), роман *Улична дресура* (2013). Пословице, пословичке поредбе и изреке *Срећа у плитком џепу* (2014). Књигу прича *Тапија у бунару* (2016), а књигу мисли и изрека *Додир стварности* 2017. која је добила награду Специјално признање са Златном медаљом за најчитанију књигу мудрих мисли у библиотеци „Вук Караџић” у Љубљани (2018/19). Пословице, изреке и изрази врањског краја *Ступни ву на ступку* (2019). Приче *Исповест* у часопису *Отисак* и *Свртка* у часопису *Суштина поетике*. Песма *Сви смо ми исти* објављена је у Зборнику *Рудничка врела* 2007. у Горњем Милановцу. Песма *Ех, што нисам голуб бели*, награђена је Златном значком и Дипломом на Међународно песничко такмичење *Песникова душа* 2017/18. Модерне поезије *Бољи од најбољих* у Љубљани. Песма *Махала у Врању* објављена је у Зборнику Удружења ромских књижевника, Међународна антологија песама *Београд на води*, преведена на ромском језику 2018. Многе песме објављене су у више зборника и часописа. Костић је освајао и награде на такмичењима певача народних мелодија.

Члан је Удружења књижевника у Врању, Друштва за очување културно-историјских вредности Срба ЗАПИСИ у Бујановцу, члан је Удружења српских књижевника у Словенији. Члан је Удружења српских књижевника ЗАВЕТ ВИДОВДАНУ и члан је Естрадних уметника и извођача Србије.

Породично живи у Дубници.

Петра

Петко и Петкана из своје велике љубави изродили су прелепу Петру.

Петри су дали име по Петковој мајци, Петрији. Петко и Петкана били су изузетно поносни што им је Бог подарио најлепше биће, које су од свег срца желели.

Били су полетни у свему. За њих двоје није било немогућег у њиховом животу. Увек су предњачили у свему. Како је време пролазило, Петра је расла, развијајући се у праву лепотицу, у понос својих родитеља. Петра је од њих добијала све што јој је срце пожелело.

Њена мајка Петкана била је опрезна, као да је имала неки предосећај, увек је саветовала своју мезимицу Петру.

„Петро, ћерко, очи су ти на в’р главу. С’с босу ногу у врућ жар немој да газиш. С’г си како цвећка у башчу. Не се давај свака да се кити сас тебе. А комај и ете задевојчила си се, заваркуј се, немој да ти чавке мозак искљујев. Немој да ми татко ти врти очи за тебе. Не ни ги затварај очи још за живот. Немој због т’ј т’к’в срам, да не можемо међу људи и у свет да искочимо. И т’кој сас т’ј срамник, сас врзани очи а при очи ћорави у народ да идемо.

Само да ти каже овај твоја мајка Петкана, убава цвећка, убавињу си тражи. Али и она неје вечна, као и све друго, и она има свој крај к’д увене. Тој к’д се деси, нема се више куде. Ти си б’ш с’га на ногу девојка, сврзала си коску. С’г да знаш да га проживиш твоје девојаштво. Зашто јутре, к’д дођев деца на руке, тој ти је одма дошла чврљуга на главу. Руке до лакти у постиљци и тесто. Месење, прање. Кућа на главу, деца, муж, свекар, свекрва, девер ако га има, јетрва. Сви клучев у твоју главу, у једну чутуру.

Бери си памет, да те не лајев комшије и да не чукав гоч по тебе. Куде татка и мајку раснала си како бел босиљак у башчу. Мајка у млеко те бањала да си ни убава и да се дичимо сас таткати на твоју убавињу. Дику у свет да носимо што несмо очували булутина.”

Петкана је знала за то и такав предосећај је није напуштао, сумња ју је гризла око срца. Плашила се да ће се баш то и догодити. После свега то човека и стигне, говорила је себи.

„Е, Петкано мори, Петкано! Што те чекало тој и позади уши ти седело. Зашто казујев стари људи: све на свој чељад можеш да му дадеш, али леб му не давај. За леб сам нека се снаоди. К’д она моја јединица, моја Петра? Слеп’ц за слепца се фаћа. Заведојка и тој далеко у комшије. Туј ће гу изведев, туј ће гу уведев. Јед’н гоч, за обе куће ће чука. Куде њи ће чука и куде нас ће се чује. Они ће си играв свекрвино коло у њин двор, а ми наше коло у наш двор. Ми ће си жалејемо сас мојега Петка, к’д си они причекујев кума и старејка, ће си ги гледамо преко плот. Свекрва к’д засејује најтро и у наш двор ће пада засејка. К’д оно на мојега Петка и на мене Бог ни даде чивутина да очувамо. Татка си га сас срам закитила, како сиромашки стојар. Докле не инђоше од срам, срам ће си га носи докле је жив. А и на мајку очи си ги врзала, да не може у свет да искочи. Свака ће каже, ене гу Петра на Петка и Петкану, какву ги убавињу на нос закачи. К’д оно стварно требало, да се тепа, да се клуче, докле је у пелене. Да не знаје кој га је тепаја и зашто

га је тепаја. И тој, да нега одма т'кмиш да га кинђуриш. Па после оф леле, да се удараш у главу, зашто т'кој испадне.

С'г да ми не чогољи по главу. Да ми не изводи бели пилики к'д ги време неје. Па да беше бар нашла човека и да му неје криво на родитеља, а оно Боже ми опрости, мрсолко. У што се загледа, у што се зацопа? Јед'н нос мрсолвив од њега да га фатиш за нос душа ће му искочи.

Него очи пустиње, големе курвештије. Што су њојне очи виделе куде њега, тој моје несу могле ни да с'нујев. Тај прича, од стари си је останала: да најубаву крушку свиња гу изеде. С'г ја цабе ће се трућам, ће се издизам, ће се ударам у главу, има да си ме једе изнутрица цел век докле сам жива има да си врзујем здраву главу.

Арно ми збореше баба Параскева, још к'д ја беше дошла како снашка за мојега Петка: – Е, Петкано, ћерко. Овој с'г што ће ти га кажу, неки пут има да ме спомињаш. Што ти је шарнала суђеница на трећи вечер, тој ће си и бидне.

К'д оно стварно т'кој и бидна. Баба Параскева како у каленицу да је гледала.

К'д се сету, ће се изеду како лебац. Бањала сам ги како малечки, у исто корито, у исту воду постиљци сам ги прала. Легнем да спијем с'н ме не фаћа. Трућам се по кревет, како закољана кокошка. Да се чувај боже, не огрешеше пред Бога? Иста вода ги је бањала. Тој ти је по старински, како да су брат и сестра.

Да ги Бог нешто, не закачи у пород? Да несу грешни пред њега? Уста ми отпаднала дабогда, како па ја тој и каза.

Него вода пере и глоту и чистоту. Ега га т'ј њин гре', вода низводно однесе.

Младос ги је занеја, преварија ги је. Незнање ти је голема главобоља. Казујеше ми баба Параскева и тој: – Петкано. Огањ к'д фати суво оно и сирово гори. Младост ти је чудо Петкано, чудо.”

Петкана у заносу, јадајући се својој комшиници говорила је.

„Благо ће си га је на твоју душу Велике. Што ће има кој сас убав реч да те омилује, да те каже *мајке*, к'д ти је најтешко.

Ја божем сас мојега Петка толки радос што је једно, к'д оно без дно. Ете, дође ред друг ће му се радује. А сас кога ћу ја?Т'кој ћемо си, сас мојега Петка, ће си жалејемо. Има да си истрзамо шију преко плот свак д'н, да си гу видимо нашу Петру. Него, ете, па даде Бог, дочекамо унуче сас мојега Петка. Нека је живо здраво, оно па ће си трчи и по наш двор. Дете неће знаје, каква не је мука гризала около срце.

Неће знаје докле је малечко, а к'д попорасне ће га бутне плот на деда Петка. Зашто викав људи. Од крв вода не биднује.

Ће си гу савијемо грбинку сас мојега Петка, ће си потулимо уши, како ништо да неје било, па ћемо си и ми заједно сас њи, да се не кори свет сас нас.”

МИЛИЈАНА М. ЈОВАНОВИЋ

Милијана М. Јовановић је дипломирала хемију на Природно-математичком факултету у Београду.

Аутор је романа: *Сунце путује са нама, Не дам забораву, Одјек који се памти, И небо је занемело, Мирис поморанџе*; збирке песама *Свет у мом оку*, и збирке за децу *Сунцобран од бундевиног листа* и *Игра дугиних боја*.

Живи и ради у Нишу.

У каменолому

Тог дана сунце је пекло, ведрина бистра и светла као стакло. У трави се чује нервозна цика зрикаваца, у ваздуху трепери жега. Летње подне, мирно без гласа у близини, само у ваздуху врелина пржи без даха као да је све стало.

Митар је замахвао пијуком, камен се одваљивао и падао лако као никада до тада. Прштали су комади тврдог облутка а гомила одрона је постајала све већа.

—Одмори Митре, шта запињеш толико?! Седи ту у хлад, очи ти се не виде од прашине. — помало љутито рече комшија Мирче.

Митар се закашљао и нервозно пође према излазу из каменолома.

—Дај ми мало воде да исперем уста и грло.

—Одмори се ти Митре, а ја идем да донесем воду, доле из кладенца. Врело је данас, попили смо је брзо.

—Добро, иди де, већ једанпут— пригушено ће Митар борећи се са кашљем који је надолазио.

Мирче је лако стрчао низ стрмину, а Митар се навалио на одрон и забринуто је одмеравао небо изнад села. Ведро, нигде облака, али однекуд из даљине је долазио, као да се прикрада, потмули ехо грмљавине.

—Где ли се то чује не могу да проценим?— мрмљао је Митар окрећући се у месту пред мајданом.

Сео је поново пред улаз у мајдан, а пијук је само спустио поред ногу. Погледао је доле према селу које је мировало у котлини као поспано иако је тек подне. Помислио је на Дене и Ђорђа и тада је осетио благост која се из груди ширила према грлу. Затворио је очи, а капци су му подрхтавале од сунца и среће која се ширила и

подизала му груди. Сунце га омамило и он је задремао, лако као дете, као да лебди међу облаке.

Мирче се враћао уз стрмину трчећи јер се однекуд изнад њих навуко велики црни облак. Журио је да измакне невремену које се окретало и тумбало у ваздуху. Горе на врху се белео мајдан и Мирче пожури да стигне што пре до њега. Одједном је загрмело снажно и изнад његове главе је грунуло као да се небо цепа. Од те силине Мирче је одскочио у страну и пао. Устао је брзо и од страха потрчао још брже клизајући се и падајући по страни. Гобелјао је и гребао рукама уз брдо само да стигне што пре до мајдана.

Из даљине је видео Митра како седи испред каменолома леђима ослоњен на стену. Обрадовао се што га види и викну:

—Митре, бежи !Невреме, Митре!

Изненадио се што га Митар не чује, па је потрчао још брже док му је изненадни ветар дувао у груди и спутавао га да се брже пење. Успут је непрестано викао:

—Склањај се Митре, бежи, бежи! Невреме Митре!

Кад је стигао до мајдана спазио је да се Митар мало склупчао и да му је глава клонула на једну страну, поцрнео у лицу и рукама. Поред његових ногу, одбачен у страну као да га неко бацио, лежао је пијук. Мирче се пренеражено спустио поред Митра који се није померао:

—Шта то би, Митре?! –јаукну комшија Мирче.

Клекнуо је поред поцрнелог Митра и опипавао му руке и врат. Покушао је да га подигне и положи на земљу, али Митар није показивао знаке живота. Мирче је спустио главу на његове груди тражећи живот у њима, али само очајно викну:

—Шта уради црни Митре?! Зар гром баш тебе да пронађе праведни несрећниче! Шта би ово Митре?!- понављао је и бесциљно се окретао Мирче.

Ухватио се рукама за главу док су му низ прашњаво лице текле сузе које он није осећао.

Спустио се на колена крај поцрнелог Митра и гледао у небо које га издало. Однело је праведног Митра.

—Боже, зар њега гром да пронађе? Зар Митра праведног и мучног?— понављао је Мирче а глас му се губио уз планину.

Извади виолину

Извади виолину,
испод поцепаног капута,
пробуди уснуле жице
нека полете рањене птице
човека, на крају пута.

Извади виолину,
растгни звуцима тишину.
Зидао зидове за синове
плео венце за снове јалове
љубио њене меке дланове.

Извади виолину,
нека поново запевају славуји
светлост ти у око ко стакло,
за време које је дрско ко лопов
промакло.

Извади виолину,
за све воде на месечини
за сва пролећа и све зиме,
сенке сакривене под липом
и све песме најлепше риме.

МИЛИЦА ТОШИЋ

Милица Тошић (рођ. Ђурић), рођена је 1955. године у Београду, где се школовала и где и данас живи. Дипломирала је на Економском факултету, а звање магистра правно-економских наука стекла на Правном факултету Универзитета у Београду. Радила је, у истраживачком звању, у Институту ГОША и Економском институту у Београду, као и Научно-истраживачкој јединици ВШУП (МУП Србије). Аутор је и коаутор великог броја истраживачких пројеката. Објавила је више самосталних научних и стручних радова у области привредног развоја, фискалне политике, превенције криминала и сузбијања сиве економије. Самостално је објавила књигу *Једно писмо, један живот...* (2012). Има двоје одрасле деце, Тамару и Михаила, а своје пензионерске дане живи бавећи се највише историографијом. Пише песме и кратке приче.

Ми немамо успомене

Ми немамо заједничке успомене:
на луде младалачке журке и ноћи на сплаву.
Ни заједничка путовања, ни годишње одморе.
ни лета, ни зиме, ми немамо.

Ми немамо заједничке успомене:
ни личне, ни породичне, ни пословне.
Ми немамо децу, ни куче,
ни кућу, ни планове, ми немамо.

Ми немамо заједничке успомене.
Ми имамо само снове,
Ми имамо жеље и маштања.
МИ ИМАМО НАС.

Ти ниси далеко

Баш сваког дана ја те безброј пута,
по имену зовем.

Тек тако.

Као да си ту!

Још лепше звучи кад шапућем нежно:
Сунце моје! Душо!

Баш овако.

Као да си ту!

Не, нисам луда. Ти ниси далеко.

Сасвим си близу,

свакако:

Ти си у мом срцу!

Успомена

Памтим добро тај тренутак,
када је твоја рука пронашла моју,
у тами, у тај позни сат,
кад сам већ давно утонула у сан.

Твој додир није изгледао стваран,
већ као најлепши сан,
који доноси сигурност и спокој.

За мене је срећа и само сећање
На тај тренутак и прошлост далеку.

Моја рука у твојој постала је

- моја најдража успомена.

МИЛОВАН Мићо ПЕТРОВИЋ

Милован Мићо Петровић (Горобиље, 1951) објавио је три збирке песама: Обасјаник (2011), Књигу песама Мудрице то знају (2014) и Голготом до живота (2018).

Пише углавном родољубиву, духовну и љубавну поезију. Књигу песама *Мудрице то знају* посветио је деци и њоме показао да савршено влада том темом. Петровић воли да пише на задате теме. Тим песмама учествује на књижевним конкурсима у земљи, и окружењу заступљен је у многим зборницима. У њима је до сада репрезентован са 186 песама. Видан допринос дао је обележавању стогодишњице завршетка Првог светског рата. У збирци *Голготом до живота*, уз описе српског страдања и славних победа, дао је и историјска подсећања на ратнике и ратне догађаје.

Занимљиво је да један број објављених песама прате илустрације, које откривају његов таленат за ликовно изражавање. Члан је и Књижевног клуба “21” Смед. Паланка и Књижевног друштва *Развигор* Пожега. Живи у Смед. Паланцу, где ствара дарујући своје пензионерске дане.

Шапат небеске тишине

Отвара се прозор дана
Испод небеска свода плава,
Сунчева жар, земљу пече
Лутам и тражим дар среће...

Поглед ми обасја сунце,
У беспућу далеко од рода...
Гласови из невиди допиру,
Шапатам небеске тишине...

Срце напред смело ходи
До правог пута љубав води...
Разбукта се живот у мени,
Срећо, жеље ми испуни.

Љуби ме и сањај

У сазвежђу земље и неба
Невидљиво време
Лети око сунца
Ослушкујући откуцаје срца.

Разнобојне блиставе очи
Погледом освајају лепоту
Са анђелима чуварима
У нестварним сновима...

У тихом звезданом муку
Моја љубав живи ту...
И спава на твојем јастуку.

Љуби ме и сањај, и кад нисам у срцу
Најлепши сан у јаву претварај,
Животу срце дај, самном се не играј.

Отаџбина зове

Ђеде, оче, сине, поколењу треба рећи
Кроз дугу историју нашу
Олује ратова српски род прате...
Храбро и одважно на зов отаџбине
Крвљу слободу натапасмо...
Чувајући светиње и крсну славу.
Док авет рата отвараше паклена врата...
У времену тмине и кад јутро свиће,
Сваку стопу земље Срби браниће.
Отаџбино, драга мила, од памтивека била...
Од Газиместана, Солуна, Кајмакчалана,
Цера, Колубаре, Кадињаче, Срема, Авале.
Земљо храбрих родољуба
Оданих синова, грађана, сељака и ђака,
Коме си и зашто вековима крива?
Кроз недаће одбрамбених ратова,
Ил' си крива што си постојана и жива.
Светосавским стазама вечно си ходила,
За голготу твоју и моје биће зна, и чује
Душа песника у срцу искри родољубље,
Широм планете песма, радост и МИР ту је...
Голуб бели у плаветном небу да се весели,
Над Србијом сунце најтоплије да греје
Коло да игра, песма да чује, и љубав дарује.

МИЛОРАД Мишо КУЉИЋ

Рођен је у Савином Селу, општина Врбас, 11 августа 1956. године, у породици просветних радника Јована и Стојанке.

По заснивању своје породице, Врбас, место пребивалишта у младалачком добу, одмењују Стари Лединци и Нови Сад, где живи и ради, са звањем економисте туризма запосленог у Градској управи, града Новог Сада.

Објављена ауторска дела: *Монографија Старих Лединаца* (1998), збирка песама *Путеви светлости* (2006), туристички водич *Кроз Старе Лединце* (2008), приповетке *Рана душе* (2008), романи *Јованов сан* (2010) и *Плеурат* (2015).

Пише поезију и прозу. Заступљен је у неколико фестивалских зборника. Песме и кратке приче објављује у пет књижевних фејсбук група и на интернет форумима.

Заменик је председника Савеза књижевника отаџбине и расејања (СКОР).

Камено удомљење

Прошетах се земљом предака мојих
тичући стопом камен освештани.
Гробове предака својих походих.
Под Ситницом векују скамењени.

Снага ми тла у роду нашла
па лебдех Хумом са сенима светим.
Свака ми слабост овде је прошла.
Чинило се да могу да летим.

Пристиглом тићу из јата овога
завичајни поход био пут љубави.
Туда су преци ходили до Бога
и лако се душа Богу усправи.

Светогорје фрушко оца ми чува
где га је мекши камен удомио.
Носим му поздрав села Симијова
из чије колевке он исчилио.

Док мене буде чуваћу корен
постојбине ми очеве драге.
Са љубављу ћу славити камен
по коме крварише свете ноге.

Милош С. Милојевић
(Поводом 180 г. од рођења)

Црна Бара покрај Богатића
дала српству силног задужбинара.
Изњедрила светлог Црна Бара
паметара и јуначког тића.

Србољупче и истинољупца
свештеничка семја васпитала.
Велик наук Русија му дала.
Школовала моћног књиготворца.

За рођину српску крварио.
Увек испред својих устаника.
К'о див јунак на челу јунака
устанике моћно предводио.

У Громаде бројна су одличја:
-Пет степени „Таковскога крста”
-Споменице два Балканска рата
-Медаље му од сребра и злата
и за храброст и за часну службу.

-Освешта га орден Светог Саве.
-Доби потом Савину медаљу.
-„Црвен крст” му окачи медаљу.
-„Румун крстом” Румуни га славе.

Свој је народ с прапочетком свез'о
доказима који се не споре.
Немоћни да докаже оборе
клеветали да је обмањив'о.

Предњачили српски језуити
а из рода што Црног посече
у завету кумовске погаче.
Не дадоше истину општити.

МИЛОСАВ ПЕТРОВИЋ

МИЛОСАВ Ј. ПЕТРОВИЋ је рођен 20. марта 1938. године у Моклишту, Општина Бела Паланка. Основну школу завршио је у месту рођења и Белој Паланци (1953), а потом Учитељску школу у Пироту (1958) као ученик генерације. Ванредним студијама уз рад, на Филозофском факултету у Скопљу завршио је педагошку групу предмета са историјом књижевности (1966) и постао професор Учитељске школе у Смедеревској Паланци (1966-1973), а двогодишње постдипломске студије на Филозофском факултету у Београду (1978). Као истакнути просветни радник Србије, обављао је послове учитеља, професора педагогије, директора Учитељске школе, помоћника директора ОШ «Бранко Миљковић» у Нишу, просветног саветника за предшколско васпитање и разредну наставу у Регионалном заводу за унапређивање васпитања и образовања (1975-1992) и саветника министра просвете Србије (1992-2003).

Године 1974. основао је Књижевно друштво *Ватра и живот* при ОШ «Бранко Миљковић», које је окупљало таленте из свих основних школа нишке општине. Као истакнути радник и педагог, водио је Савез за друштвено васпитање деце (данас је то Организација *Пријатељи деце Ниша*) од 1978. до 2005. године. У два мандата био је потпредседник и члан Савета за просвету Општине Ниш (1980-1988), а при Међуопштинском синдикату Ниша био је председник Одбора просветних и научних радника Ниша (1985-1989). Звање «педагошког саветника» стекао је 1984. године за изванредан рад у области васпитања и образовања, које додељује Просветни савет РС. Професор Петровић је међу првима у Србији припремио и објавио *Монографију предшколског васпитања и образовања Ниша* (1985), да би после четврт века изradio комплетну *Историју предшколске педагогије* са избором текстова педагошких класика, под називом *Векови предшколства* (2010).

Од укупно 650 публикованих радова, сачинио је и објавио 20 књига из струке и науке, а у последњих десетак година, бавећи се поетским стваралаштвом за децу и одрасле, М. Петровић је публиковао 9 књига: *Азбучни медаљони*, *Бисерна огрлица*, *Варнице свитања*, *Године лете*, *Доброта даривања*, *Ђаволанке и причанке*, *Еванђелисти и апостоли православља*, *Завичај у огледалу времена* и *Животна треперења*. Сваке године (по правилу) објави по једну стручну или поетску књигу за педагошке и остале раднике у српском образовању, као и по двадесетак репортажа из сфере образовања, културе и стваралаштва у Нишу и Србији.

Бајковита земља

На Балкану једна дивна земља
вековима своје гнездо свија,
у њој сам се срећом ја родио
та држава зове се Србија.

У њој живе Срби од давнина
којима је вера православна,
са њима су и други народи
зато им је историја славна.

Срби, Чеси, Албанци, Мађари,
Роми, Власи, Бугари, Хрвати,
Црногорци, Турци и Бошњаци,
још десетак – свако ће да схвати.

Поштују се обичаји, вере...
свих грађана лепе нам Србије,
заједничка прошлост их зближава
хвала Богу сваком ко умије.

Не дозвол`те да се туђин меша
кроји нама нову историју,
то доноси неслогу и свађу
јер ремети српску меморију!

Пролећни празници и корона 2020. године

Пре Младенаца почеше муке
кад Влада прогласи ванредно стање,
тад Благовести, Врбица, Цвети
прикупи све нас у кућно здање.

И Ускрс слависмо у самоћи
до Ђурђевдана у изолацији,
Марковдан, Острошки и Јеремија
наговестише слободу нацији.

Свети Кирило и Методије
најавише Германа и Спасовдан,
Свети цар Константин и Духови
кнеза Лазара и Видовдан.

И током лета биће празника,
али корона и даље прети,
зато вас молим, драги песници,
чувајмо здравље без много «хтети»!

Честитке следе за сваки празник
које срдечно шаљем свима,
искрена молба свим житељима:
Поштујмо мере – да нас све има!

МИЛОШ Б. ИВЕТИЋ

Рођен је 6 августа 1969. године у Книну.

Пише поезију, монографије, предговоре и рецензије. Објављена дела, збирке песама: *Рехабилитација*, Футог, 2011; *Казна без злочина*, СКОР, 2012 и измењено и допуњено издање 2014, *Сети се Србине сети, како је часно за Отаџбину мрети*, СКОР, 2015.

Монографије: *Сјећања на Боју Гашић Иветић*, СКОР, 2011; *Трагом братства Иветић*, СКОР, 2014; *Родослов- Иветићи из Пеуља*, СКОР, 2014. Библиографија: *Савез књижевника у отаџбини и расејању 2000-2020.*, СКОР, 2020. Песме је објављивао у зборницима СКОР-а и других књижевних клубова, а добитник је неколико домаћих и међународних престижних признања.

Председник је СКОР-а, Нови Сад.

Живи и ставара у Футогу.

Дедовина

Завичај родни у души се носи
А љубав та, годинама забораву пркоси.
Да тако буде увек, Богу се моли,
Потомак наш, дедовину да заволи.

Да је заволи, и у њу често дође
Стазама предака поносно прође.
Осећај тај ко песма у аманет се даје,
Да се чува и памти, дедовина да се не продаје.

Та љубав сутра свашта ће да чини,
Родни крај увек да се осећа у близини.
Ако не буде тако, десиће се баш свашта,
Село родно наће се, испод заборав-плашта.

Села наша иако су празна и пушта
Још њима одзвањају сећања мила и густа.
Још се чује за оброк позив баке и мајке,
Још се памте приче старе и бајке.

Још се чују мелодије, пастири док свирају...
Сећања та лепа, душу нашу дирају.
Да је тако у оку се суза среће види,
Кад мушкарац плаче и тога се не стиди.

Љубав стара

Док се око са стидом бори
И крадом лице твоје милује
Срце лудо тихо шапуће, говори
Како без тебе, тугом тугује.

Као што црква за јутрење звони,
И на молитву вернике зове,
Јер без њих звоно сузе рони
Ко ја без тебе, ноћи тамне ове.

Сву ову тугу, сав овај мрак
Што носим ко терет са собом,
Разбио би твог осмеха један зрак.
Тако је, кунем ти се Богом!

Од чежње доста сам изнемого
И горио љубавним живим жаром,
Од судбине нисам тражио много
Само да заједно стојимо пред олтаром.

Не сме судбина да ме разочара!
Љубав искрена ће да ме спаси,
А она, дивна је, моја љубав стара
Што цео живот ће да ми краси.

МИЉАНА ИГЊАТОВИЋ КНЕЖЕВИЋ

Рођена је у Пироту, завршила је Филозофски факултет у Нишу, где живи и ствара. Аутор је збирки песама: *Градови са оне стране пута* (2012), *Верижњака за душу* (2013), *Разломљена времена* (2014), *Бубамара* (2016), *Искре духовности* (2016) и *Искре мудрости и сећања* (2017); збирки песама за децу: *Сви смо деца* (2014), *Најлепше доба* (2015) и *Хајде да растемо* (2018); романа за децу *Потрага за златном маском* (2019), као и романа: *Игра судњег дана* (2012), *Време после времена* (2015), *Анатомија страха* (2017) и *Мирис мртвих љубичица* (2020).

После жетве

Пожњевена су поља житна,
светла се ноћна виде по њима.

Да ли то мисли светлуцају
или су свици са фењерима?

Месец по небу облаке води
као ти мене кроз житна поља.
Моја је судба да сам крај тебе
и не треба ми судбина боља.

Врели ти прсти тело ми греју
док ме облаче у миловање.
Кроз сјај месеца осмех твој видим
као кад светле звезде кроз грање.

Зрикази зричу чим се ноћ спусти
на житна поља пожњевена,
на земљу топлу од летњег сунца.

Уз тебе ја сам само жена.
Ноћас ће виле принети жртву
- венце од класја светом пламену.

Ноћас ће моје горети лице,
чекаћу зору на твојем рамену.

Нада

Када се ка теби сви моји путеви затворе,
када уместо нежних речи будем зачула поборе,
надаћу се и тада сусрету, надаћу твоме додиру
и понорнице, али не и сећања, морају да почну да пониру.

Нека се боје дуге оперу заосталим капима кише,
нека те не видим, нека те не сретнем више,
у мени и тада дубоко живеће тиха нада
у сусрет наш, па и звезда с неба понекад лети и пада.

Кад капи меда од пчела медоносница
са неба као благослов почну да падају
и тад ће кроз дрхтај моје срце и душа
да се осмеху, оном потајном извору среће, надају.

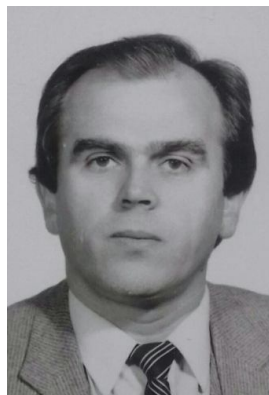
Варка

Оног дана када се не будеш јавио
знаћу да је дошао крај света,
да цвеће неће да процвета сред лета,
да је судба заиста клета,
да је моје срце постало кошута - мета
коју из жбуна чека само пушка запета,
лагано умирање уместо љубавног сусрета.

Оног дана када се не будеш јавио
провриштаће и гора и вода,
нико ником неће штети ни мало наде да дода,
на рекама плавоводним неће бити брода
да спашава људе као Нојева барка,
лета ће бити ледена, не жарка.
Само ће живот бити једна велика варка.

МИОМИР СПАЛЕВИЋ

Миомир Спалевић, од оца Радована и мајке Драгиње, рођене Маслар, који су се у Војводину доселили из Шекулара (Црна Гора), рођен је 26.07.1951. године у Савином селу, Општина Врбас. Основну школу је похађао и завршио у Савином селу, а средњу машинско-техничку школу у Бачкој Паланци. Студирао је и дипломирао на Вишој машинско-техничкој школи у Новом Саду, а потом на Факултету организационих наука Универзитета у Београду. Радни век је провео у Новом Саду, обављајући високостручне и одговорне послове и радне задатке.

Порекло из слободарског Шекулара, прати га кроз живот и утиче на његове погледе и активности у равници, у којој је рођен. Шекуларци, стамени, чврсти, храбри и слободољубиви људи, бранили су свој завичај, племе и српско отечество, што их је одржало стотинама година. Притом, губили су и побеђивали, али никоме нису остајали дужни. За њих је губитак части, била казна над казнама.

Учен од родитеља патриотизму, на делима српских јунака, заволео је историју свог народа. Видевши оно, што његов народ није видео, није смео или није хтео да види, сведочи о догађајима, који су опредељивали и опредељују судбину његовог народа.

Радно умировљен, своје опсервације и сазнања формира на промишљањима заснованим на дугогодишњем искуству, износи у делу “Погледи из таме” из 2018. године.

Власт

Овим делом ћу покушати да осветлим вечиту супротност власти према народу, које омогућавају разне преварне дефиниције које су они творили и творе.

Дефиниција: Држава је територија, народ и власт.

Ова дефиниција је проверна зато што је власт у супротности са народом. Она је власник народа и територије. Народ има свој интерес, насупрот њему, власт има свој интерес који остварује на рачун народног интереса. Власт има висок стандард живота, док се народни интерес заснива на голој егзистенцији и оним што му власт обезбеди својом вољом и способношћу.

Дефиниција: Власт је легитимна или друштвено прихваћена употреба моћи. То је легитимна моћ коју једна особа или група људи има над другом особом над другом особом или групом људи.

Моћ може бити примењена уз употребу силе или насиља а власт, насупрот томе зависи од прихватања подређених да они који су изнад њих имају праву да издају наређења или упутства.

Народ који је предао моћ властима губи могућност избора,

прихватања и неприхватања наређења и самовоље власти. Зато је и ова дефиниција преварна.

Дефиниција: *Власт је институционална моћ, а заснована на нормативним претпоставкама.*

Институционална моћ која би требала бити регулатор између власти и народа, а ради неповредивости поретка, припада само властима. Исто се остварује начином избора власти. Избором једног човека, који бира остале обезбеђена му је лојалност као најстарији облик полтронства уграђен у хијарархији, а тиме и самовоља једноумља.

Устав је заблуда за народ, власт крши уставни поредак када му то одговара. Исто им институције неоспоравају, чиме штите власт. Устав служи за ограничење народа у његовом деловању.

Зашто властима треба моћ (употреба силе и насиља) ако служи народу? Заправо моћ јој треба да је штити од народа, омогући самовољу и безусловну послушност народа у тренуцима када не служи народу и када се отуђила од народа.

Држава тајна није државна. Она је искључиво тајна власти зато што се крије од народа као дела државе, а територији се не може приписати тајна. И овај појам је заблуда за народ, преваран у самом наслову.

Тајна дипломатија су договори од интереса за народ, који се крију од народа и народ не учествује у њима. Тајна дипломатија одлучује о судбини територије и народа који не зна ништа о могућностима који предпостављају резултате договора. Народ никада не сазна да ли је договор у интересу појединца и народа, колико је штетан или ваљан. Тајна дипломатија је омогућила два типа власти. Један тип власти који продаје интересе народа и други који купује интересе туђег народа по сниженој цени. Власт која је отуђена од народа или неспособна, услед своје немоћи и не знања а у циљу сопственог интереса и опстанка принуђена је да ради против интереса свог народа. Таква власт народ држи у свери трећег света, нудећи му привремени мир, плашећи га ратовима, држи га у беди.

Спровођење у живот свих преварних дефиниција и идеологија омогућавају људи који су стекли титуле учећи их и тумачећи их као позитивне нараштајима. Они неће, не смеју или су онеспособљени индоктринацијама да увиде преварност дефиниција и идеологија, иако су у пракси много пута доказале сопствену превару.

Не може се очекивати бољитак за народ све док се не укине власт и инструменти за њено спровођење.

МИРЈАНА МИЛАНКОВ

Професор Мирјана Миланков, доктор медицинских наука, специјалиста социјалне медицине, рођена је 10. маја 1955. године у Кикинди. Мајка је две ћерке и бака четворо унука.

Академско, стручно и научно звање стекла је на Медицинском факултету у Новом Саду. Професионални рад посветила је превенцији повреда. Оснивач је и председник Националног центра за превенцију повреда и промоцију безбедности из Новог Сада. Члан је Управног одбора Европске мреже безбедних заједница из Харштада, Норвешка и Међународног центра за сертификацију безбедних заједница из Штокхолма, Шведска.

Објавила је више од сто стручних и научних радова. Аутор је две монографије и коаутор је у дванаест.

Члан је Академије поларне медицине и екстремне екологије човека од 2014. године а од 2016. године Петровске академије, у Новосибирску, Русија

Члан и Удружења ликовних уметника-ЛИКУМ, Нови Сад.

Причу *Први и/или последњи петлови* објавила је у монографији “Психологија и литература у дијалогу са човеком” посвећеној Години литературе у Русији, у издању Асоцијације руских школских библиотекара, 2016. године, у Москви.

Неколико прича објавила је у зборницима: *Сазвежђа*, у издању СКОР - а, Нови Сад, 2017, 2018, 2019, 2020. године. У Зборнику поезије Међународног фестивала поезије *Месопотамија 2018* и у Зборнику поезије *Божанствена жена 2019*, оба у издању Културног центра *Месопотамија*, у Београду.

Роман *Први и/последњи петлови* објавила је мају 2020. године у издању И.К. Прометеј у Новом Саду.

Живи и пише у Новом Саду.

Васкршње јутро

Топли зраци излазећег сунца
освајају априлско јутро.

Подно Петроварадинске тврђаве
блиста се пролећни Дунав.

Из далека у плачу првог удаха
разазнајем новог живота рађање.

Румена од сна у загрљај хрли ми унука:
“Христос васкрсе, бако!”
“Ваистину васкрсе,
радости моја, чедо моје!”

Носталгија

Већ је половина године
а тек што смо окачили ивандански венац
и испекли колаче са јабукама петровачама.

Изненада, врелину летњег дана
пресекао је хладан ветар
и заплео се у крошње штрандовских топола.

У раван, широко разливен Дунав
полетели су први жути листови
најављујући брзину протока времена.
Бржу од надлазеће реке.

Носталгија се утопила у “Баладу о пролазности”
и Арсенов глас са удаљеног грамофона.

МИРЈАНА МИЛАЧИЋ БАЈИЋ

Мирјана Милачић Бајић, 1945 – рођена и живи у Београду, где се школовала и већим делом радила. Завршила основне и специјалистичке студије из Оралне хирургије на Стоматолошком факултету и Магистарске студије (ОРЛ) на Медицинском факултету УНИ у Београду. Паралелно студирала и на Филолошком факултету- светску књижевност. Стручна усавршавања из акупунктуре за лекара акупунктуролога. Радила у Београду и у Швајцарској У пензији од 2010 и даље професионално ангажована. Писањем се бави од детињства. Још у основној школи добила Змајеву награду за дечију поезију. Много касније и Андрићеву из фонда Андрићеве задужбине са учешћем на „Вишеградској стази” Добила и више других похвала и признања. Пише песме и приче. Публиковала у самосталним издањима као и заједничким Издања књига поезије: *Романса звана...* Књига песме и приче *Из дневника једног времена док клатно својој сенци бежи...* у припреми (касни због ванредне ситуације). Активни члан је књижевних више клубова и друштава у Београду. Бави се и другим облицима уметности мултимедијално (уметничка фотографија, компјутерска графика, уметничко обликовање накита и минијатура од природних материјала).

После развода

Из дневника једног времена док клатно својој сенци бежи...

У ординацији пријатна топлина и полумрак. Један коси зрак проби се однекуда и расу по поду. Спустих руку на наслон од столице. Поглед ми склизну на румене јагодице. Седефасте маљице једва да се назиру, прсти дуги и лепо обликовани, јарко црвени лак. Длан чврст, гладак са меком кожом испод које се једва назире ситан сплет веница. Приклоних главу нешто ниже, непослушни плави чуперак ме заголица по образу. Полуотворене усне, као да бих хтела нешто рећи. Ехо тишине прекиде неко зецвакање. Пија претура нешто по фијокама, једна се управо заглавила. Никада није знала да сложи инструменте како треба.

Превари ме мисао, неке старе богазе, врисак носталгије у мени. Сеновите крошње које се круне, мирисом липа испуњен ваздух, латице дивљих ружа што се пужу са ограда, расуте по тротоару као мирисни тепих. Цвркут птица у лету, одбљесак сунца у окнима. А доле, над рекама, модрикаста измаглица, писак тегљача што се одбивши се од бедема тврђаве, у даљини губи, док у недоглед пуца поглед на облакодере са друге стране. Одлутах, мисао ме понесе. Дође ми нешто горко у устима, реч као да би хтела излетети... вриснути... Кула грађена да буде стамена а разнесе је ветар као да је од песка. Волело се

двоје младих, па се и узело. И то би било то, да живот нема своју флоскулу која се зове судбина. Па прича тече даље некако овако, да она крепко и самосвесно прва крену са пасошем, путевима „обећане земље” да она буде та која ће прва да отопи тај „туђински лед”. И би тако... она одлете... он остаде, да касније дође. Е... ту живот већ подметну једну своју „кваку” па он касније рече: „ не, ја тамо не могу да живим, ни за те велике паре..”, него... да се она, ипак врати. И ту се, некако, прича завршава . Јер љубав није само реч, као што ни срећа није само реч. Чија би жртва била већа..? Да ли он воли довољно њу да би ипак радио за те „велике паре” или она њега да би своју диплому ставила у фиоку да би тамо негде у некој касабџи живела са њим ?! И ту прича, некако, добија свој крај, под ознаком „ ...У име народа... брак се разводи споразумно. Заведено у архиви, адвокат доставио, ни реч прозборили, у мислима махнули једно другом... за срећу. Остале само крхотине успомена.

И тако... не знајући ни сама како, ухватих себе да шарам бесциљно, неке безначајне геометријске шаре док су ми мисли блуделе, а на папиру остаде нешто налик на правоугаоник са испуњеним кружићима што су личили на цветиће.

На развалинама једног промашеног брака, на разочарењу и остатцима једне среће, покушати створити нешто од почетка, дати животу нови смисао, покушати опет, наново, себе пронаћи у једном независном, слободном свету. Све оне горке часове и промашаје једноставно бацити под ноге, окренути леђа свим хендикепима и стварати од почетка. Тако једноставно, природно, као да се ништа и није догодило. Преко свега ставити, напосто... црту. Колико је само, таквих животних бродоломника који не знају зашта би се ухватили, понеки, као и ја, личе, можда, на дављеника што се после хаварије ухвати за живот као за сламку.

Пија спусти гомилу картона на сто. Све за данас. На зиду сат значи пуни сат.

Из дневника једног времена док клатно својој сенци бежи...

Песма 32.

Има дана за нас
и било је дана за нас,
скупљамо их све
као зрело снопље
и вучемо за собом,
сваким даном
све већу балу.
Док клатно својој сенци бежи
о минутну запету закачено,
остадохмо ми
и ови дани
без нас.
Има дана
и увек их је било,
док је било нас,
све смо могли ми
само
да смо заједно
хтели бити.

МИРЈАНА ШУЉМАНАЦ ШЕЋЕРОВ

Рођена у Сремској Митровици у напредној сељачој породици из Лаћарка. Основну школу завршила у Лаћарку а Гимназију у Сремској Митровици, а потом и Шумарски факултет –одсек за хортикултуру у Београду. Радила у Секретаријату за урбанизам и стамбено – комуналне послове Општине Сремска Митровица. У Новом Саду где и сада живи и ствара била је директор ЈКП „Лисје” и директор Покрајинске службе за запошљавање – Националне службе за запошљавање Србије. Магистрирала је у Београду. Члан је и Књижевне заједнице Сремска Митровица.

Пише стихове од детињства. Песме су јој објављиване у листовима: Сремске новине, Бреза, Лисје, Лаћарачке новине, као и у бројним зборницима. Такође и у књигама групе аутора Јунаштво из прикрајка, Очи равнице, Бешеновска приношења. Годишњак књижевне заједнице Сремска Митровица, за фестивал поезије Карловци се низ Дунав уливају, за 6. Зборник „Песме Андрићграду”- на тему „Природа – животна тема”, Српска краљевска академија научника и уметника СКАНУ конкурс за песме *Пут у вечни живот – од царице до светице*. Представљана је као аутор на радију и телевизији... Објављене су јој књиге поезије: *Траг на месечини* и *Бисерне речи*. Добитница је међународне књижевне награде *Аполон*, коју додељује Едиција *Сирм* из Сремске Митровице.

Олтар

Сазидасмо олтар
Теби Господе
Боже и спасе наш.
На земљи светој
Немањићкој!
Од љубави и снова.
Од славе
Теби и Богородици пресветој.
Од спаса и надања,
од срца Господе!
Између две воде живе.
На чистој стени живота.
Благослов од
Оца, Сина и Духа светога
молимо...
Господе, надо и спасе наш!

Благодарност у срцу
Усрдно нудимо Теби,
светој Мајци и свима светима
и захваљујемо прецима
на клици у срцу створеној
за спас народу своме!!!

Небески тепих

Стазама светог Саве,
Првог просветитеља српског,
Сина Стефана Немање,
рођеног Ратка Немањића,
молећи благослова
и милост од Бога
кренусмо...
Студеница нам путе наменила.
Образ пољубила.
Снове вазнела,
па ноге светим тепихом газе.
Од стрме доње
до горње стазе
ка Савиној испосници.
Шуми река - и свето дрво!
Симбол животни –
храстов лист
разастрт по васцелом путу.
Мек као плиш на одори Светог
и скуту!
На тврдом путу земног спаса
проломи се песма из гласа
„ускликнимо с' љубављу”.
Ка небу и Богу хрли!
Ноге иду саме...
Испосница светог Саве,
испред нас,
ниче из таме!

МИРОСЛАВ БАКРАЧ Мишо

Рођен 19. Августа 1940 у селу Горанско у Црној Гори. По занимању пуковник у пензији, пјесник и романописац. Писањем се бави од ране младости. Иза себе има велики број објављених и издатих књижевних дела поезије и прозе. Један је од оснивача Удружења песника “Чегар” у Нишу. Добитник је великог броја признања, награда и захвалница. Живи и ствара у Нишу.

гласа – Поруке снеба

Јутрос катрен песме лије из рукава
Ко да ми шапуће неко небно лице
У уму се игра нотна одиграва
Храна ми Светло, роса бистро пиће
Саша Мићковић-Чудно свањивање.

Поруке снеба

Од раног јутра рој мисли полете
У глави бруји канонада права
Речи као да хоће етром да појуре
ЈУТРОС КАТРЕН ПЕСМЕ ЛИЈЕ ИЗ РУКАВА.

Навиру љубав, срећа и лепота
Дан што се прикрада грлим нетремице
Као да ми зраци поруке доносе
КАО ДА МИ ШАПЋЕ НЕКО НЕБНО ЛИЦЕ.

Певушим риме мелодије дивне
У глави се борба захуктала права
Песма се рађа што душу опија
У УМУ СЕ ИГРА НОТНА ОДИГРАВА.

Радујем се јутру кад овако крене
Са њим ми лепота кити цело биће
У њему сам препун ауре неке
ХРАНА МИ СВЕТЛО, РОСА БИСТРО ПИЋЕ.

Боље би било

Боље би било да те нијесам срио
На пешчаној плажи
Док морски талас свој одмор тражи
На излоканом каменом коралу.
Боље би било да те нисам срио
Обнаженог тијела које си дала
Ко играчка мору.
А зрак к'о лав љути
Гризе чистоту твоје бијеле пути
На хридини излоканог корала.
Боље би било да те нисам срио
Тог дана пуног сунчане врелине
И видио твоје заносне облине
Од којих сам драга сагорео цио
Боље би било да те нисам срио
Боље би било...

Љубав у етру

Ако те јутро загрли осмехом
И радошћу испуни твоје нежно срце
Знај да је неко мислио на тебе
Од освита зоре до изјутрице
И желео неком себи јако драгом
Да га и он загрли
Љубављу свом снагом.
Ако си и ти мислила на мене
И мисли своје послала у етар
Њих је благи јутарњи разиграни ветар
Понио нежно кроз хоризонт плави
И спојио тако на осами некој
Наше двије душе у букет љубави.
Сада смо мишљу што етаром плови
И поруке носи кроз прозачје чисто
Од два бића која својим срцем воле
Постали једно, постали исто..

МИРОСЛАВ НИНКОВИЋ

Бата

Рођен је 5.2.1963. године у Руми. Након завршене средње школе и стицања звања Стручни радник организатор културних активности, апсолвирао је на Катедри за српску књижевност и језик на Филозофском факултету у Новом Саду. Неколико песама објављене су му у зборнику под називом „Нема нам друге него да се волимо” младих песника Руме, 1990. године. Две песме су му објављене и у зборнику 30. Међународни сусрет песника *Гарави сокак*, 2019. године, у издању Књижевног клуба „Мирослав Мика Антић” из Инђије. Градска библиотека „Атанасије Стојковић” Рума, објавила му је крајем 2017. године збирку песама под називом *А где је излаз господо*. Запослен је у Културном центру „Брана Црнчевић”, живи и ради у Руми. Отац је две ћерке, Иване и Ање.

Линија

Подвуци црту, подебљај линију
и загради је црвеном бојом.

Лепо и без журбе
прислони дрвени лењир,
повуци нови дим
и опсуј све те
нагомилане млохаве дане,
петелјке на којима висе
гњиле прославе
и смежурани загрљаји,
док са усана путује
кроз сву ту несрећну маскарadu
од задаха ускислог вина
спарушен пољубац.

Не одговарај
ако неко пита,
не дозивај,
не призивај,
не диши убрзано.

Црта мора бити права,
одлучна и савршена,
толико да њене три тачке
не дају прилику упитнику
да те опет нагони
да јој нацрташ небо,
круг,
и у њему испишеш
ваша магична три слова
која отварају сва друга.
Тада би се поново сама
исписала песма о сусрету
који се догодио
већ одређен,
мимо вас,
да траје таман толико
колико је била дуга линија
којом људи увек у страху
означавају нечему
свој почетак
и свој крај

Вода

Крунисана јутарњом
сумаглицом
дрхтаво нам се откривала
вода језера.
Заробљени ужадима
између повијеног шпалира
борова стражара,
расточени чамци поринули су
своја истрошена весла
међу шибље и међу кртичњаке.
На стакленом небу
осликавале су се
непомичне беле рибе
уз које плутају
плесњиве кришке хлеба,
мреже замршене
око корења и грана,
и наше уморне очи.
Огрнута плаштом
од цвета липе,
и са букетом дивљег цвећа
што ти заклања лице,
видела си нас
како сабласно ходамо
обалом наших празних,
удављених душа.
Додир хладних руку,
по нека стегнута реч
и ништа,
готово.
Једино камен
који си спустила у воду
сведочио је
о нашем присуству.
Док је тонуо,
тонуо је некако
споро,

попут наших корака
који су нас водили кући,
међу зидове
које смо подигли
да нас чувају,
сакрију,
и раздвоје.

МИРОСЛАВА Мира ЦВЕТКОВИЋ

Мирослава Мира Цветковић рођена је 1938. године у Нишу. Завршила је студије на Филозофском факултету – Група за психологију, у Београду. Радила је, најдуже, као школски психолог у Техничкој школи у Смедереву:

Објавила је психолошко–методолошки приручник за васпитни рад са адолесцентима *Пет лаких колажа* и четири збирке песама: *Некако с јесени*; *Колаж од светлости и сенки*; *Видела у мени* и *Сусрети*

Живи у Смедереву.

Град од ветра и ватре

У сан, мој други дом, усели се Нешто чисто-
моје завичајно место.

Само зовне и заседне прекопута мене.

Док глим нежне успомене,

Град ме на оне тешке, горке, опомене...

„Сунце нам у зеници стоји – наш друг;

Па ово је Југ!

Град на фаталном споју више светова

Био је поприште сталних ратова.

Турци му крила скратили, оставили ожиљке рана...

(Звали га: „Ниш – парађумиш”, за њихова земана.)

У подножју града ратних ветрова

Гореле су ватре, сишле са брегова.

Они, који су „дали вечној ноћи дан својих очију”

И данас живе са нама, пркосе, певају.

На Чегру, брду од ината, у црном корењу укопан-

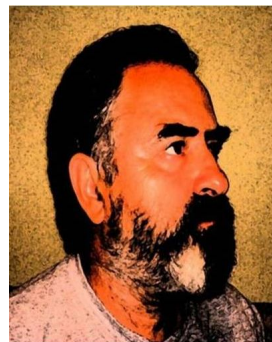
Стоји Споменик. Љутим каменом, са угарцима барута зидан.

О ватри проповеда и „Кула од лобања и шкргута”.

До сунца је подигао у висину, ову камену горчину,

Нишки песник, који као феникс, васкрсава и градом лута.

МОМЧИЛО ЈАЊИЧИЋ Момос

Момчило Јањићић Момос рођен је у Јамени код Шида, 24. августа 1951. године. Завршио је Филолошки факултет у Београду. Објављивао је радове из разних области: Науке, педагошке праксе, поезије и прозе.

Из педагошке праксе, *Путокази*, 1984-88. године.

Вук и Ђура Даничић као антиподи, Путокази, 1984.;

Метафорика Кишове Гробнице за Бориса Давидовича,

Путокази, 1985.; *Три новеле*, Графичар, 1987.

Интерактивне приче, Издање аутора, 2002.

Кад се пчеле роје, роман (2003), *Субрат*, роман (2006).

Фестивал лепе речи, *Тителка*, Тител, 2015.

Мали Радојица-награђена проза Вршачко перо, 2015. Ако имаш / поезија Звездани колодвор, 3, 2015. Средњошколци / проза *Хроносов вез*, збирка песама (2020).

Заступљен је у бројним зборницима и антологијама многих издавача и удружења (СКОР Нови Сад, УК Расковник, Бешеновска приношења, Културни центар Кикинда, УК чегар, Панонски галеб, КК Златно перо, Књажевац, Свен Ниш, Удружење независних писаца...)

Добитник је бројних књижевних награда: Књижевна награда „Мргуда” за најлепшу љубавну причу, Троречје, Кочани, 2015.; Књижевна награда за најлепшу љубавну песму, Мркоњић Град, 2016.; Повеља за једну од најлепших песама на међународном конкурсусу „Земљо славних предака”, УК Расковник, 2017, Смедерево; Плакета СКОР-а за запажене резултате, 2017.; Прва награда „Снага пријатељства” АМГУ, Најбоља путописна песма, Београд, 2018.

Пред Ћеле кулом

Ево, пред Ћеле кулу,
ја дођох из далека,
затекох тишину густу,
језик који свакога чека.
Глава на глави стоји,
камен лежи на камену,
причају ми страшну причу
о тешком турском времену.
Желиш ли да себе видиш
баш онаквим какав јеси,
да о далекој прошлости судиш,
спознај душе на небеси!
Не осећаш се јачи
зато што жив стојиш,
поред њих не плачи,
не мораш да се бојиш.
И они су имали животе,

своја надања, многе муке,
не слутећи о страшном ћивоту
грађеном од душманске руке.

На Ћеле кули славној
ни једног потписа нема,
о слободи у борби давној
српска душа ће да снева.

Хроносов лет

Са страхом, понекад, размишљам у знању
да светлост која је обасјала моје биће
угаснут ће нагло и једном отићи
а оставити рупу у сећању.

Са страхом, понекад, другујем са тугом
оплакујући дебели плашт година,
плашећи се да у животу неком другом
не сретнем исте њушке под дугом,
огрнуте час светлошћу, час тамо
њихове урокљиве погледе,
заклоњене дебелом копреном
скривеном иза последње капије,
који леденим оштрим канцама
чупају срца из корена.

Са страхом, понекад, ослушнем
одјек грубих жрвњева живота
што дробе сушту истину.

Онда полетим као Булгакова Маргарита
на вештичијој метли изнад поља,
изнад поља лешева у Галији
и видим Цезара како слави тријум у пољу,
разбацујући пун шлем спинтрија,
примајући пониженог Верцингеторикса,
у пуној одори ратничкој,
док небом круже орлови ледећи срца с крикови,
као у бици последњој.

НАДА ЈОВАНОВИЋ КРУПЉАНИН

Нада Јовановић Крупљанин, рођена у Зеници, 4. фебруара 1951. године. Одрасла, школовала се и засновала породицу у родном граду, гдје је живјела до ратне 1993. године. Те несретне, преломне године постаје избјеглица. Са породицом стиже у Бањалуку, гдје живи до 1995. године. Тог лета стиже у Нови Сад гдје и данас живи и ствара.

Поезију пише од школских дана, мада стидљиво и само за себе. Откад је у пензији пише интензивније па се 2014. године почиње појављивати на пјесничким конкурсима. Добитник је више диплома, похвала и награда, а пјесме су јој заступљене у многим зборницима. Теме њене поезије су разноврсне. Откад је постала бака пише и дјечје пјесме.

Вјерујем у то чудо

Чистом љубављу
Очистићу изворе
Свега што живот храни.
Рукама чупаћу трње
Рашчистити стазе,
Премостити брда,
Укротити ријеке.
То можете и ви!
Ко вам брани?
Залазак сунца
Неће ме спријечити
Да већ сутра посадим
Дрво мира,
сјеме среће.
Вјерујем у то чудо,
Да из ничега,
Да из камена често,
Као жива измигољи
Клица благостања и среће.

Поведи ме

Поведи ме у природу!
Сјети се, шта те кошта?
Знаш да је волим као и тебе?
За скупа путовања
Веруј нема потребе.
Поведи ме дуж потока
Којем вода корито скроји,
У ком врви све од живота.
Награда за тебе биће осмјех.
Који ми најлепше стоји.
Онда ме води до пропланка,
До шуме пуне озона,
Да слушам пјев прекрасних бића,
Док плавећи простор та мелодија
Божанску тишину прожима.
Положи свој капут на тепих.
Од мирисног цвијећа и траве.
Дајмо мислима на вољу!
Путујмо погледима небу,
С твојом руком испод моје главе.
Зови ме гласно именом
Из петиних жила, грлено,
Да чујем треперави ехо.
Утисни распуклим уснама
Пољупце пожуде, али нежно,
Од којих ће сви дамари да оживе.
Да последи пуно времена
Тјелесни сокови забрекћу,
Да мозак, душа и срце,
Доживе неизрециву срећу.

ОЛГА АРАНЂЕЛОВИЋ

Рођена је 1948. године у Сомбору. Живи у Параћину. По занимању је дипломирани правник, у пензији.

Објављена збирка песама *Каменолом*, Параћин 1989.год. Песме је објављивала у нишким народним новинама, нишком часопису *Градина* у дневном листу *Политика* у параћинским новинама. Заступљена је у домаћим и међународним зборницима и часописима. Члан је и Књижевне заједнице Југославије.

Невидљива корона

Зауздала тишина целу планету
Да ли све то Бог ради
Да покаже свету колико је крх
Користи вирус да над нама влада
И постигне оно
Што у Јеванђељу читам сада

Веома је брзо стигла из Вухана
Преобукла кошуљицу змије
Увукла се тихо међу нама
Нико је до сада видео није

Прошлост нас учи да није варка
И смрт је стварна вечно спасење
Да ли је Христос ослонац наш
Да ли је Христос Нојева барка

На врху планете створио се озон
Звезде устрептале
Почеле су да се мресте
Да ли је природа чистила планету
Према небу протегла корење
Корона нам збунила мисли
Дубока држава у логоре нас ставља
Нико право не види решење

Где је Бог зашто нам не каже
Где је он сада
Кад Корона посрће и пада
Да ли је користи
Да покаже свету
Да са Сином над планетом влада

Ја видим једино решење
Оставимо себичност, охолост и мржњу
Чувајмо планету
Добићемо здравље љубав и мир

Пут ка радости

Опијајте се духом а не вином
Нека стихови уђу у вашу душу
Опијајте се песмом фином
Дајте јој ритам
Да осетите мелодију срца
А само један пехар вина је слат

Опијајте се духом
Јер он разгони тугу
Јер Творац је са вама
Покажите му лице
Нахраните се његовим речима
Нека понеки псалм сиђе са ваших усана
Неће дозволити да клонете
Јер то су кораци живота

А ви не будите охоли
Не будите робови ђавола
То је пут ка паклу
Покајте се
Биће вам опроштено
Опростите
Бићете узвишени

И ако је нада далека успомена
Не губите душу
Будите опрезни, тихи и смерни
Стојте чврсто на танким гранама живота
Отворите прозор
Да срећа уђе у ваш дом
Помажите се
Одолевајте невољама
Јер не знамо
Да ли је ово почетак краја
Или крај

ОЛИВЕРА ШЕСТАКОВ

Оливера Шестаков је рођена у Панчеву 19. септембра 1963. године. Завршила је Девету београдску гимназију и дипломирала на Грађевинском факултету Универзитета у Београду, на хидротехничком одсеку. Живи у Београду и ради као грађевински инжењер и судски вештак.

Објавила је до сада шест збирки песама: *У мом погледу*; *Моје душе риме*; *На трагу светлости*; Поема: *Течем као река* и друге песме, *До неказаног* и *У златној смоли ћилибара*.

Члан је Књижевне заједнице Југославије, СКОР-а, Књижевног клуба „Иво Андрић” из Земуна, Друштва књижевника Београда и Хаику удружења Србије и Црне Горе.

Песме су јој објављене у преко 100 међународних и домаћих зборника поезије, антологија и лексикона савремених песника, од којих су многе похваљене и награђиване на књижевним конкурсима. Превођене су на: руски, енглески, немачки, италијански, холандски и арапски језик.

Збирка песама Поема *Течем као река* и *друге песме* добитник је Књижевне награде „Милорад Калезић” за најбољу књигу објављену 2017. годину, у избору Књижевне заједнице Југославије.

Збирка песама *До неказаног* је објављена као награда издавача Креативне радионице Балкан „Најаутору”, према гласању песника - аутора Зборника савремене поезије и Зборника хаику поезије, објављених 2018. године у издању Креативне радионице Балкан. Књига је у ужем избору за Награду града Београда у области књижевног стваралаштва за 2019. годину.

Да нам је

Да нам је да заспимо
као близанци
у мајчиној утроби,
што исте снове сањају,
као коштица у брескви
која сања летњи плљусак
после жеге.

Да између тебе
и мене буде једино
дах са укусом
багремовог меда
на непцима.

Оставили бисмо само
бол на прагу,
да чека свитање
у финој паучини
нежности, у довратку
нашег дома.

Читаоче

Читаоче,
ова песма
је мост
између мене
и тебе.

Пружене руке
преко провалије
различитости.
Зрак који путује
кроз простор
и време.

Читаоче,
да ли можеш
да видиш
да је била ноћ
док сам писала
ову песму
и да је пун месец
ушао у моју собу,
легао на јастук
крај мене и
чекао да заспим.

Да су под мојим прозором
омамно мирисале
липе у цвату
и да ме ова песма
разбудила, молећи
да је напишем.

Док си читао,
да ли си на тренутак
осетио да ниси
био сам?

Читаоче, да ли ћеш
Умети да читаш
између редова?

Ко је песник

Песник је онај
ко у цвету
сунцокрета
види сунце,
а у корену храста
историју света.

Песник је онај
што у зору
на влажним
влатима траве
осећа пољупце
росе, а ноћу
од бисерја
звезда
огрлицу сјајну
прави.

У мрвама хлеба
види азбуку
и стихове као
залогаје узима
и пише,
храни душе
и ваздух од рима
с мирисом босиљка,
дише.

У мраку
дно празнине
осветљава зраком
што осваја јутра,
златна и плава,
чаролијом
незаборава.

ПЛАМЕНКА ЂОГО ВУЛИЋ

Пламенка Ђого Вулић, професор српског језика и књижевности, рођена у Мостару, живи у Београду. Пише поезију и прозу за шта је добијала многе награде, повеље, дипломе, плакете, похвале, захвалнице...

Члан је многих удружења и клубова писаца.

Најзначајније су јој међународне награде – једна прва и две трећа за прозу (Србија и Аустралија), једна прва за поезију, као и улазак у неколико светских антологија за прозу и поезију. Посебно значајна Антологија *Светлост сећања*, посвећена Холокаусту, која се чува у Меморијалном комплексу у Јерусалиму, а у коју је ушла са песмом *Јасеновац*. Примерак који поседује је на руском језику.

Радови су јој, иначе, објављивани у многим антологијама, зборницима, часописима...и за сада преведени на руски, енглески и бугарски језик.

Објавила је, до сада, пет књига – четири збирке песама *Огрлица од сећања*, *Гласно ћутање*, *Капљице светлости* и *Из тишине* и збирку кратких прича *Небо из мог видокруга*. Дуго година уређивала је лист *Пламичак*.

Бави се лектуром, пише рецензије и осврте на књижевна стваралаштва.

Нико не чује

Разли се река у мени
и мисли тескобне
једна другу стижу.

Као камен
тежак поглед
одлутао у недоглед.

Просух сузе.

То су семена праотаца.
Нико их није видео
нити чуо.

Птице небеснице

Седефна струна
лире у мени,
меки дрхтај
песму рађа.

Чудо се догађа.

То птице
тихо шапућу,
из даљина стижу.

Само оне знају
у мени да певају.

Тишина

Чујеш ли?

У мени нешто одзвања,
али се ти не оглашаваш.

У прозору –
занемелост пуца.

Кроз пукотину
слуха
речи допиру из безумља.

Од твоје
само је моја
тишина дубља.

Шапутање

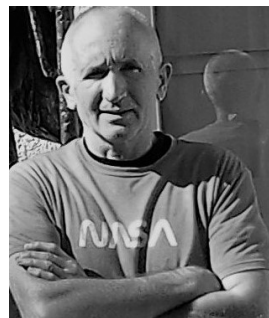
На длану кап росе,
сјајнија од сунчевог зрака,
виднија од звезде падалице.

На длану кап росе,
сјајнија од сна,
а сан је моја јава.

На длану кап росе
налик бисеру –
свемирској искри.

На длану кап росе,
у срцу страх
да ће нестати.

ПРЕДРАГ СТАНАЋЕВ

Рођен у Београду 1956.године, где и живи. Родом из Баната. Дипломирани економиста. Пише претежно духовну поезију („песничке минијатуре” како их је назвао наш песник Ненад Грујичић из Новог Сада, директор Бранковог кола) и кратку прозу. Под псеудонимом Симеон Рашки објављена су му два књижевна остварења: *Библиотека мртвих књига*, 2001, књига прозе, Сурчин, и *Тајна времена*, 2004, Издавачка радионица “Свитак” при Књижевном друштву “Развигор” Пожега. Песме и приче су му објављиване у књижевним часописима *Свитак*. Од 2018. објављује под својим именом и презименом. Заступљен у више зборника поезије и прозе. Члан је и Хаику удружења Србије и Црне Горе и других књижевних удружења.

О корачањима, доласцима и одласцима

(кажу) Дух Бога к нама крилима голубице ... нечујан долази (корача) и ... боји нашу тугу плавим.

Испред Зла (кад нас походи) Страх корача његов, од којег језа подилази и срце човека занемоћа.

Трећег корачања нема.

Одласци су (само) сенке - слике да овај пролази Свет.

Одласци (поготово оних које волимо) Лаж су, Лаж велика о неимању Смисла и непостојању Бога.

Одласци не постоје.

Сретање (с Другим) је Истина.

Ад

Ад је место где се не сусрећу погледи; отприлике је један древни Свети рекао. И где нам се понекад само, у тренутку, омогући један у другога да (по) гледамо-да се видимо. И то нам (огромна) утеха буде.

Целокупан Свет данас, наликује, мислим, аду, како га је у виђењу посматрао Свети. Уистину, погледи нам се не сусрећу и уистину, ако неко некога и види, случајно је то, никакав нам значај, ни значење нема. Ад (али без утехе).

Магарац

Група сељана је, да се развесели хотећи, у кавез са тигровима, бацила Магараца. Живог. Магарац је, наравно, поједен. Сељаци су се,

исмејавши се, у село задовољни вратили, свако својој кући. Прича је, иначе, истинита (наш век, Далеки исток). И, то би био њен крај. Али ... није.

Магарац је, одлично знајући, шта ће с њим да се збуде, ипак одлучио да грабљивцима пружи отпор. Борио се ... и један или два тигра, остали су после борбе и гозбе озбиљно озлеђени.

Тај Магарац (он велико почетно слово свог имена заиста заслужује) је мој херој. И данас мислим на Њега. Мало је људи, којима се дивим, колико се том Магарцу дивим. Нането му је највеће могуће зло, у безнадежном је положају био, а умро је као јунак. У мом је срцу и жив је.

Горак и опор лек (или: писмо себи)

Ово пишем себи. Магарчев ме је сустигао час. Лек да кусам горак и опор. И када у раље зверима бачен будем, сећање на Магарца снагу да ми да, да му наликујем Мало бар.

Лек, горак и опор, Мојој души.

Ноћ розе ружа

(посвећено Душки Контић, на њену песму: *Ноћ розе руже*)

У градићу на обали Каспијског језера, где се гласови позивања на молитве са минарета, са целебним - некима најлепшим - звуком звоњења звона православних цркава и манастира сусрећу и прожимају, и где ваздух другачије но другде мирише, ноћи би небу над градом још један даривале дар; наиме у башти принцезе, малено се налазило поље, поље розе ружа, ружа које нигде другде од Средоземља до Земље жутих људи расле нису, а које су мирисале тако, да су из околних шума птице, од њиховог мирисања да лете заборављале, рибе су спокојно спавале, а деца само плаве сањала снове. Мирисале су само ноћу и то само у месецу, кад срне рађају младе...

... Принцеза је од необичне и страшне боловала болести. Онај други, свет куд кад очи склопимо, сви одведени будемо, звао ју је. Узалуд, умни су је посећивали дервиши, са Горе Свете неколико стараца такође су дугачке, дугачке са њом водили разговоре; смрт тражила није, но смрт је тражила њу. Каже, знала је то по испрекиданом кликтајима соколова, по заласцима сунца, невиним осмесима деце...

...У ноћи розе ружа, кад се прва те године окотила срна и док јој се младунче по башти тетурало једва, принцеза међ' розе изиђе руже. Сва је природа у ишчекивању била, да један само замирише

цвет, а потом и читава башта. Принцеца је дрхтала ...

(овакво казивање у нашем свету нема крај. Његов је завршетак - ако постоји - “тамо горе”. Мирисања, што у ноћи розе - започне - ружа, сваком од нас нешто своје да и мирис другачијим дарује. У том мирису негде и наша принцеца је, или овде, ил' у свету, што долази ...).

ПРЕДРАГ ЦВЕТКОВИЋ

Предраг Цветковић (Глибовац, 1942) је новинар у пензији. Прве литерарне радове написао је као ђак паланачке Гимназије и наставио касније док је студирао књижевност. Стално је био запослен у РНО „Јасеница” у Смедеревској Паланци где је прошао сва новинарска звања: од новинара – сарадника до гл. и одговорног уредника. Хонорарно је сарађивао са *Вечерњим новостима*, *Борбом* и Радио Београдом. Као новинар био је сведок Прашког пролећа.

Сачинио је најцеловитију монографију о војводи Станоју Стаматовићу Главашу, која је доживела више издања, сакупио је и објавио песмарице Владимира Милића (Влаја из Глибовца), сачинио монографију родног Глибовца и сеоске основне школе, књигу о пореклу фамилије Цветковић и књигу о свом оцу, чувеном хармоникашу. Припремио је за штампу књигу под насловом „Мечка у Барагану” у којој је сабрао своја рана књижевна остварења и избор новинарских текстова из *Наше комуне* и *Хронику Паланачког кисељака*.

На екскурзији

Лепо и топло мајско предвечерје. Путујемо возом од Лознице према Зворнику. У вагону је гужва; и док напољу падају последњи трзаји уморног сунца, људи у купеима, сваки на свој начин, скраћују време овог дугог и занимљивог путовања. Неко ћаска уз мутне и густе колутове дувана. Неко игра карте, док локомотива лагано штекће живописним пределима кланца.

Свуда, ту и тамо, забели се по које стадо оваца на обронцима оближњих планина. Искидани лавежи паса непрестано ремете вечерњи смирај сунца које се уморно од дугог хода, лагано спушта за ивице шума остављајући за собом упаљено небо.

И најзад воз се лагано зауставља. Кроз прозорска окна вагона угледасмо Зворник, као уклесан уз леву обалу Дрине град такорећи у самом кланцу високих и стеновитих планина попрсканих шумом.

Леп је то град, али још више га краси предео у ком се налази. Живописан и сав утонуо у једноличну брбљивост реке. Красе га и његови људи са ношњама и обичајима својим. Красе га ниске куће, уске улице поплочане старом турском калдрмом, његови дућани, асчине и златарске радње пред којима седе газде скрштених ногу, сркућу кафу и пушећи својим дугим чибуцима, очекују муштерије,

подсећајући нас притом на оно старо и патријалхално – на живот босанских људи, на касабу и њен севдах – на све оно што се више неће вратити. Заиста, то се никада више неће вратити, јер време диктира своје, јер кроз њега све то пролази, и људи, и обичаји и живот у њему.

Пролази то тако неумитно и брзо остављајући за собом само успомене и сећања која се ту и тамо делимично брисана заборавом задржавају код људи као ова зворничка стара тврђава што но препуштена зубу времена пркосно стоји оронула и пободена уз обронке планине која се стрмоглаво диже изнад самог града, подсећа и својим широким темељима и својим масивом на историјску прошлост и живот наших народа под турским ланцем.

Међутим, нешто даље, један километар хода узводно од самога града, лежи позната Зворничка хидроелектрана која спада у ред највећих у нашој земљи. Заиста, све је то тако невероватно јер видети прво Зворник, па електрану – значи срести се са старим и новим. Значи видети одушке двају времена што но се сукобљавају у овом делу Босне, јер град носи у сеи оно старо, оно што људи тешко прежале у себи; док електрана са својим мирним језером које разлива своју стаклену површину воде у корито тако брзе и хучне реке носи и наговештава плодове и животе нових времена, обичаја и навика.

Сама брана језера представља нови покушај и смелост градитеља да укроте ову реку чији таласи овде падају огромном јачином доле, са друге стране бране посто вру као у неком казану, остављајући за собом своје хучно шшшшш, свој пркос и љутњу на људе што их спречавају да мирно теку. А само постројење видети? Па то тек значи сукобити се са старим и новим, јер инструменти и све - све је то тако распоређено да целим постројењем, целим тим цином човекове маште рукује само неколико људи захваљујући техници и пожртвованом раду наших инжењера и наших градитеља.

Али и овде време диктира своје. Оно брзо и неумитно пролази опомињући нас да и ми морамо да кренемо. И мада тешка срца, одвајамо се од електране, машемо јој рукама и тешким корацима, носећи у себи оно што смо видели и оно што смо доживели напуштамо педаљ по педаљ прашњавог зворничког пута остављајући за собом језеро, његове таласе и његову околину.

На железничкој станици локомотива и другови већ нас чекају спремни за полазак. Мени се чини да је све то некако брзо прошло. На

брзину испијамо још по једну кафу у чајциници крај саме Дрине. Тренутак касније, заправо само што смо сели у воз, локомотива почиње да штекће и лагано одмиче. За нама остају Зворник и Босна. Остају планине и кланац машући нам својим невидљивим рукама и желећи нам срећан пут, док Дрина као да застајкује својим таласима, не би ли још једном видела и поздравила Зворник и његово језеро; па тек онда пожури да и нас стигне, махне и пожели срећан пут, да би на крају немирно одјурила и сусрет Мачви и мирној Сави. Да и њих поздрави и каже им шта је све успут видела пролазећи кроз живописну и кршевиту Босну, кроз Зворник и његову Касабу.

РАДИСЛАВА С. БОКШАН

Рођена 1960. у Новом Козјаку, професионални преводилац за руски језик, писац, креативац...
Од 2018. године Координатор Међународног пројекта за Србију, асоцијација "Русија-Србија-Бугарска".
Превела низ књига духовне садржине за децу и одрасле.
Написала и објавила у низу међународних и домаћих издања много својих радова.
Учесник овогодишње Прве виртуелне балканске олимпијаде и низа манифестација.

Летилица

Као лептир и као птица
од балона је добра летилица
да се крене на крстарење,
боље је него ћилимарење!
Чаробни ћилим може свашта,
али је боља слободна машта,
па у реду са неком птицом
која шета и лети над жицом
и са лептирима провод чека,
а стићи ће и друштво из далека!
И зато, кад птице селице дођу,
све ће туге брзо да прођу.
Укрцај се међу балоне и крени,
лептире стигни, после покрени
летилицу балонску своју
и пази да балони буду на броју.
А поветарац ће да те носи,
звиждаће, застаће мало у коси.
И дружи се, дружи све до мрака,
док не појави се звезда свака!
А кад до краја дође дан,
полако, полако стићи ће сан....

Јесења љубав

У вихору кад полети лишће
куд га ветар у таласу носи,
музика у мислима навире
валовитих таласа у коси!
А дрвореди виолине су многе,
маестрално на њима ветар свира,
опроштајно за многе птице,
тај тужни звук не даје мира.
У висине жури збуњено лишће
да још једном ка небу полети,
с гипкошћу чилом, као балерине,
лебди у прелетима ка врлети.
А после жури низ стазе, клизи...
Уз ритам јесењи задњи је плес
са грациозношћу узнесеном
стаблу олакшава јесењи стрес.
На сцени јесењој ори се крешендо,
размахао се маестро разбарушени
и замасима сасвим све подиже!
Део валцера витла смушени...
Природа оденула је суво злато
и накит су јој зрели кестени,
међу којима две птице мајушне
једна другој су љубав јесени.
Не иду никауда, заувек остају
под надстрешницом од рођења,
једна уз другу у гнезду свом,
у дому буђења и сновиђења.
И не тугују што одлази лишће,
што свенула је цветова лепота.
Два мала срца с љубављу трепере
и топло деле радост живота!

РАДМИЛА МИЛОЈЕВИЋ

Радмила Милојевић је песникиња и активни књижевни стваралац из Параћина, добитница многих награда и признања за своје књижевно стваралаштво. Заступљена у више од 150 зборника.

Ауторска дела: збирке поезије *Завичајна дуга*, *Нежно таложјење ремена*, *99 песама*, *Река успомена* и *Траг у времену*.

Председница је Подружнице Поморавског региона седиште Параћин за Друштво *Др Саша Божовић*, Београд, члан више књижевних удружења - председница огранка СКОР-а у Параћину, Књижевне заједнице Југославије, међународног клуба *Гилгамеш*, Београд, књижевног клуба *Душан Матић*, Ћуприја, књижевног клуба *Мирко Бањевић*, Параћин.

Шапуће време

Скупила сам све наше срећне тренутке.
Не пуши као ветар луди, моја туго
Врти ми се у глави, лагано варао си ме.
Не остављај чежњу уместо пролећа.
Не скупљај моје сузе уместо мојих ружа.
Да их хладни ветар обрише.
Душа ми гори, не могу да ти одолим.
Ко зна колико ће моја душа овако да гори?
У свести све је тише, не говорим ништа више.
Под жутилом сунца све бледи.
Под теретом година које дремају у нама...
Меша се прошлост и садашњост.
Као пригушен цвркул птица усред испреплетаних грана.
Шапуће време успоменама,
као и смех пригушен рукама.
И сваке ноћи си зора моје смрти.
Задржим дах да не изустим.
Поглед лети даљином азура.
Ћутим да не пробудим раздаљину, ласте и наша пролећа.
Нестају ноћне сенке, моја туго.
Врти ми се у глави.
Не пуши сећањима као луди ветар.
Уместо мојих ружа, не сакупљај сузе моје.

Искре у оку

Модра и усијана река жубори валовима.
Све дугине боје разлила,
сунчана огледала носи...
Искре зрака по очима Пеште.
Као распаљене варнице ковачког меха.
Мириш са откоса се шири.
У реци сијају пламичци,
и искри рибља крљушт у води.
Опојношћу својом размеће се цветна грана.
Раскош цветних боја, зуј инсеката у њима.
Сладуњав и нежни мириш доноси поветарчев дах.
Жути цветови растурају свој сићушни прах
Златни дим, цвасти медовине осећам у чулима својим.
Шарени ћилими ливадских трава.
Чује се фруле зов, песма косача.
У мрежи распостртог сунчевог дана врх дуге додирује небо.
Видик се бистри, све боје у око стале.
Нигде ни једна сенка.
Поветарац покреће шум таласа цветних .
Латице расипа и полен носи...
Већ је цвет плавих јоргована нес'то.
Окупан дан у сјају све буја,трепери...
Помешано и мириш и боју.
Булке гледају у небо,подижу главу своју.
Сунце у зениту свом.
Уз обалу слетело родино јато.
Над реком нит у лету вилинкоњица рој..
Искре зрака по очима прште.
Речи би из мене текле кроз дан и ноћ.

РАДОСЛАВ ФЕЛБАПОВ

Рођен је у Новом Саду 17. јула 1950. године. Поезију пише од своје младости. Завршио је школу ученика у привреди и цео свој радни век провео као металостругар у предузећу *Југодент*. Био је члан Клуба младих писаца при Радничком универзитету у Новом Саду 1971. године. Објављивао је своје песме у више листова и часописа. Учесник је уметничких колонија СКОР- а, заступљен у зборницима радова и антологији.

Ливада

Бели цветови ко шешири
Свој опојни мирис шири
И бели цвет се пчелама
Нуди, да нектар уберу себи.

Маслачак се с различком дружи
Плаветнило са белим, на ливади
Шарен тепих изаткали
И заједно на ветру весело заиграли.

Маслачак и различак се
Заједно друже
Радост погледу, желе да пруже.

Сузе

Твоје се сузе
Сливају низ лице,
Јесења туга те обузела...
Јесење кише суморно лију
Низ прозор туге
Три сузе топле и слане
Ка крају стреме.
Не тугуј!
Бежи јесења туго!
Поново под твојим прозором
Чекаћу сунце пролећа,
Мирисати липе и багрем бели...

Пупољак

Разуздане ми мисли
У раскораку једног сусрета
Засташе
Од тог пупољка
Тог сусрета
Цвета цвет љубави

Роса

Зора рујна кад заруди
Роса на ливадском цвећу се буди
Свака кап росе
Своју причу прича
У капима росе плаветнило неба се огледа.
Роса се на цвећу одмара
И цвеће јутром умива.
Тога раног јутра
Трчали смо боси по роси
Небо смо хтели да дохватимо
Твоји пољупци
Као укус росе на уснама
То се никада не заборавља.
Капи росе се у твојим очима огледају
Росу сам по ливади
У длан сакупљао и теби даривао.
Цветни венац ти плетем од пољског цвећа
И теби од срца поклањам.
Ишчекујући прве зраке сунца
Ми се волимо.

РАМИТ АДЕМОВИЋ

Љубињец

Рођен је 28.09.1958. године у Горњем Љубињу, крај Призрена. Основну школу је завршио у родном Горњем Љубињу и Доњем Љубињу, Гимназију у Призрену, а звање дипломираног економисте стиче на Економском факултету у Суботици, Универзитету у Новом Саду. Пензионисани је виши инспектор МУП-а. Осим поезије пише и романе, кратке приче и есеје. За своје стваралаштво је вишеструко награђиван, а издваја се награда *Прво слово Суботице*, коју је добио за песму *Мајчин сан* на Фестивалу суботичке књижевности *Суботицијада*, те постао први књижевник којем је додељено ово признање. Члан је и СОКОЈ-а. Његови текстови су заштићени, а како је за многе компонована музика, исти су добили и студијску верзију. Свој први роман, *Против ветра*, написао је још давне 1985. године, али га до данас није објавио. Ожењен је супругом Дијаном, има синове Јасмина и Едина. Живи и ствара у Суботици.

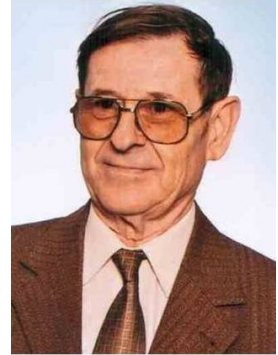
Жеђ

Те касне јесени
док је нада тумарала венама,
сву ноћ је падала
нека тешка киша.
Крупне капи заблистају на трен
и клизну лагано
низ замагљена окна
мојих погледа
баш онако ко некад
једне сиве јесени
и једне сузе
на модрим уснама.

Сву ноћ сам ломио прсте
на дрхтавим рукама
и крао тихо мрвице немира
од ове црне, самотне ноћи.
Дуго сам слагао риме
на пожутелом папиру
мојих сећања,
попуцалим ноктима
грчевито их чупао од
сенке заборава,
а те хладне јесени,
киша је и даље падала
онако трома и тешка,
сву ноћ је гасила
ту тиху жеђ
на немирним уснама.

РАТКО БЕЛИЋ Рале

Рођен 02.07.1941. године у Трепчи на Косову и Метохији где његови долазе из Лике. Прст судбине га доводи у Суботицу где живи и ради од 1963. године. Писао у младости, али... Перу се враћа у позним годинама. Приређује 2006. године прву књигу *Док шетам памћења*, 2008. *Верујте*. Исте године књигу преминуле супруге Радмиле, *Јецај растанка*. 2012. књигу о ствараоцима *Сви сте ви у срцу мом за незаборав*. За дванаест година интензивног бављења поезијом, око 500 његових песама нашло се у 278 зборника, неколико антологија и десетине часописа.

Урадио неколико рецензија и са својим песмама о књигама уврштен у књигу уместо рецензије. Члан је више Књижевних клубова и удружења. Учествовао у организацији и као члан жирија на Међународном фестивалу поезије *Панонски галеб*. Учешћем на многим књижевним манифестацијама и конкурсима добио је бројне награде и признања. У припреми је нова књига од ствараоцима у акростиху где ће бити заступљено више од 100 стваралаца.

Корачала је

Корачала је, неке године далеке,
Освит обалом реке, док сунце греје.
Радодиром трага, трошила ноге босе,
Аријом љубави росе, снохватица блага.
Чамила јутрењем у ноћи уз пев уздава,
Акварел севдаха, путем којим поћи?
Лепша од сновида, витка црноока,
Амалгам водоскока, жезло каријатида.
Јецајем из груди крстила вечери жал,
Ехом душе вал, буди ми љубав – буди!
Небосвод плаветни, тепих јој вечности,
Енигма светлости, бруј срца заветни.
Крајолик озвездан живота славолук,
Ех, тегобе мук, сев муње кроз сан.
Гороцвет мирисом љубав исплела,
Октоих пресрела двозвук узвисом.
Даворија кличе, пожудом јечи,
Измаглица пречи љубав нове приче.
Недоступ дуге гротлом васионе,
Ето да звона звоне весељу без туге.
Дар свевремени љубав творца,

Азбука лахорца човеку и жени.
 Лелујав свитак протиче кроз еон,
 Елегије одзвон дубок ли ил' плитак?
 Корачала је, неке године далеке,
 Ехо обалом реке, док сунце греје.

чамити – боравити негде у чами, усамљено
 севдах – љубав, љубавна чежња, страст, занос
 жезло – власт (фигуративно)
 каријатида – стуб у облику женске фигуре
 даворија – певање, песма која се пева

Хоће ли слобода умети да пева
 Бранко Миљковић

Хоће ли слобода умети да пева

Хоће ли слобода умети ----- да пева
 Осмехом среће да цвета ----- кроз зов
 Ћутећи реч правде узнети ----- за весеље
 Ехом љубави и сусрета. ----- Чашом наискап
 Лепотом обзорја тог јутра ----- надама
 Искром вере за ново сутра. ----- ЖаД
 Слободо! Вечни изазове ----- изистинскиИ
 Лек си за душу народа мог, ----- колоплеТ
 Октоих, што нас на праг зове -----с элегије
 Бакљоношо! Господар ти Бог. – ПлаветнилоМ
 Оаза си вечности на дар ----- у разумУ
 Дозив даљина и светлоасти, ----- награда
 Арија огња за плам и жар ----- и след
 Узвишен циљ сваке крепости. – ОваплоћенО
 Молитвеник свемоћни роду ----- кроз дуб
 Еванђеоски дар живота, ----- узвишенО
 Ти си слобода за слободу, ----- као идоЛ
 Истина, вечни мир ђивота. ----- Ватре глаС
 Дат си поклон бисеру дана, ----- песми
 Алем и водила младости, ----- не жаЛ
 Парк, ружичњак, духовна храна ---- беседЕ
 Ешистола и сјај радости. ----- НоЋ
 Ватриште векова. Визија ----- озвезданО
 Азбука, у срећи да клија. ----- Поеме стиХ

САВКА КОЗИЋ

Рођена је 05 марта 1946. године у Полоју код Босанског Брода, Република Српска.

Пише савремену, хаику и поезију за децу и прозу. Радове је објављивала у фабричком листу *Цемент*, *Сремским новинама*, Књижевним новинама *Свитац*, часопису за хаику поезију *Паун*, за хаику гласило *Листак*. Поезијом је заступљена у преко педесет заједничких књига, антологија и зборника. Песме су превођене на руски и немачки језик.

Објавила је једну збирку песама и књигу прозе.

Пензионер, живи у Беочину.

Колевка

*Сви идеали овога света
не вреде сузе једнога детета*
Достојевски

Јелена је волела зиму, али не ону зиму кад дува ужасна кошава и све ломи и носи пред собом, већ зиму кад дебели бели покривач покрије простра- не улице и поља, када се до миле воље може грудвати, санкати, правити Снешка Белића и гледати у бескрајну белину, где се само савијене гране нађу на видику.

Такође је волела да у те беле дане проводи доста времена са бабом уз топлу фуруну, слушајући са задовољством приче из њеног детињства. Најрађе је волела слушати кад је баба причала о кући са огњиштем на сред собе из времена њеног детињства и одрастања.

Са неком посебом сетом је о томе говорила и тада би нагласила: “Огњиште је душа сваког дома и док је ватре и огњишта биће и рађања а где је рађања ту је и колевка.

Кад колевка нађе своје место поред огњишта, зна се, породица се увећала – проширила, стигла су деца, а деца су наша највећа радост и најлепша свитања.

Породица је нешто највредније што Бог – природа може да подари човеку. Породица је срце сваког човека - без породице, као и без срца нема опстанка. Ништа лепше, вредније ни дивније није од породице. А ако у породици влада међусобно уважавање и поштовање, а сад ћу рећи, посебно нас старијих, онда је то заиста нешто немерљиво – то су праве породице.

И још нешто ћу ти рећи драга моја унуко - никада не умиру они који за собом остављају потомство, што је потомство веће то су и стубови породице темљнији - јачи. Много је кћери вредније живети и сиромашнијим живо- том, а имати много наследника, него живети у изобиљу а не имати свог порода својих наследника – не имати колевку поред огњишта.

Заиста бих волела унуко моја драга, да понешто од овога и запамтиш, па кад будеш имала своју породицу, а биће тога сигурна сам, да ти ове моје искрене приче помогну, да неке тешкоће, на које се наилази у заједничком животу, баш свакога човека, лакше решаваш и боље разумеш. Различите су борбе, има их и краћих и дужих, али су у животу свакога човека оне неизбежне.

Рекох већ, ништа није ни лепше ни вредније од породице, али ту се нађе много потешкоћа, треба знати све то решавати са што мање трзавица и последица за све чланове, са што више разумевања и толеранције за било ког члана породице.

Већ сам рекла колевка има своје посебно место у сваком дому, свакој породици, увек је близу огњишта, јер је у колевци боравио наследник – жељено и вољено дете, које је, зна се, у свакој породици нешто најдраже, највредније. Желело се и маштало да колевка што дуже остане пуна крај огњишта, да се роди што више наследника. Кроз разговор се волело посебно истицаати да си уз колевку, а то је значило да је стигао подмладак, јер рекох колевка је симбол новог живота.

О детету и колевци највише и најчешће бринула је мајка, то је од давнина свима познато, као што је знано да је управо љубав мајке и детета, најсигур- нија и највећа.”

Баба је за трен заћутала, загледала се у своју унуку, а затим је снажно привила себи на груди. Док је Јелена уживала у бабином заглају скоро сваки пут је и сама себи препричавала све што је чула, са искреном жељом да што више остане упамћено за нека друга времена, јер најлепше и најдраже људске приче у сећањима одлазе управо у детињство и младост., које истина, треба рећи, нису баш увек и свима били и најлепши делови њихових живота.

Јелена се посебно волела присетити једне од бабиних прича када јој је као успут рекла - реч је син душе - мало шта је од тога Јелена тада и разумела. Прошло је много година када је Јелена прочитала да су то казивања нашег увеже- ног и поштованог теолога охридског и жичког Светог Николаја Велимировића.

Јеленина мама Видосава, волела је гледати како се Јелена са баком шали и разговара о свему, а највише је волела слушати бабине препоруке и савете за време кад и сама буде родитељ. Понекад им се чинило као да је и сама Видосава желела бити део тог дружења.

Једном, сасвим изненада пришла им је и рекла да би им радо нешто испри- чала о данима свог детињства.

Радо су је прихватиле и спремиле са да чују шта им Видосава жели рећи. Она је прво само ћутала, затим је нежно пригрлила своју кћер и кроз горко плакање почела.

„Ја кћери немам тако лепих успомена из свог детињства, какве ћеш ти имати носити кроз свој живот. Имала сам само 11 година кад ми је мајка умрла. Била сам најстарија а имала сам још петоро браће и сестара. Нисам имала ни бабу ни деду. По одласку мајке, сама сам морала бринути о свему, не само о нама деци већ и о кући о комплетној породици

и домаћинству. У трену сам сазрела. Детињство је преко ноћи нестало. Никада ме нико, као дете, није ни помазио, ни загрлио, ни давао некакве савете за сналажење у будућем животу.”

Видосава је још мало поседела са њима, мазила своју Јелену и у једном трену просто је скочила и отишла.

Људски живот не само да доносе разне проблеме и искушења већ уме да при- реди и велику, бол, тугу, патњу, страх и неизвесност. Догоди се да та мала воље- на и жељена дечица у једном тренутку остану без својих најрођенијих, тада је потребно побринути се да они некако и негде нађу свој дом - своју драгу топлу коклевку. Решавање таквих проблема није ни једноставно ни лако. Негде то решавају најближи чланови подродице, а негде се о томе побрине и држава.

Да би држава могла то да реши, градили су се домови за смештај деце без родитељског старања. О њима ће бринути одговорни људи, како би деца имала све што им је потребно за нормална живот и развој, да се ту осећају као поред најрођенијих, уз максималну пажњу, бригу и љубав.

Најважнији и натежи здатака онога ко одгаја и брине о детету јесте да му се помогне да сутра нађе смисао свог живот. То је не само велики већ и веома одговоран и ни млао лак посао.

На овим просторима домови за децу почели су се градити већ на самом почетку 20-тог века. Дом „Колевка” у Суботици отворен је далеке 1903 године. Била је то прва колевка која је закорачила стазама бриге о деци, која су из разноразних оклоности остала без родитељског топлога дома и загрљаја и имала потребу да њихово место за одрастање буде Колевка.

Данас је 7 домова за смештај деце без родитељског старања.

Јелена је 90-тих година била друштвено активна, нашла се и у СИЗ-у (самоуправна интересна заједница) за заштиту деце Војводине и имала прилику одлазити у сва дечија села у Војводини. Чланови одбора били су свуда радо дочекивани, не само од васпитача већ и од самих корисника дома – од деце.

Није било лако одлазити на састанке у домове. Тамо се често чуло доста најразличитијих прича које нису баш биле нимало лепе за слушање. Требало је доста снаге да као родитељ – као мајка - чујеш неке од њих, а биле су пуне туге, несреће, бола. Свако дете које је боравило у домовима имало је само своју причу и само свој бол.

Јелена је радо разговарала и с најодговорнијим из домова, о свему што је било потребно не само за децу већ и о свеукупним потребама за добар и успешан рад дечије установе.

Посебно је волела одлазити на састанке у СОСдечије село „др Милорад Павловић” у Сремској Каменици.

Кад је отворено 1975. године било је 100-то село у свету а прво у Источној Европи.

Домови су кроз трајање показали оправданост и потребу свог постојања јер деца не само да су ту боравила и одрастала него су се и школовала и постајала одговорни грађани наше земље.

САЊА ОБРАДОВИЋ

Рођена је 16.02.1968. године у селу Лаћарак код Сремске Митровице. Медицинска сестра је по професији. У ОШ *Трива Витасовић - Лебарник* у Лаћарку, научила је волети знање и сваки педаљ планетарно. Медицинска школа *Драгиња Никшић* у Сремској Митровици обезбедила јој је средње образовање и научила како функционише човечији организам, како га неговати и поштовати људско биће, ма какво да је. Факултет је напустила из незадовољства и жеље да сама уређује свој живот.

Објављено ауторско дело: збирка песама *Жена*.
Живи и ствара у Сремској Каменици.

Маслачак ноћи

Стаза снова хартија
лист папира трагови
боје слова ожиљци
бол пролазна
Још сам ту, а и куд би
нови витезови се рађају
именом једним
Амазонко и дивљакушо
ти што цвеће носиш
Још ветрови дувају
трешњин плес

„Горак је метални укус, вид маслачку звездани прах“ - седела је и низала венчић пролетњег царства.

„Забринута си, а тако си слатко изгледала неки дан кад си ставила косу иза ушију”

„Нисам мислила да ме примећујеш” – погледа га сетно

„Видим те, а само вичеш на мене” - нежним покретом јој је стављао косу иза уха, са једне па са друге стране - „ево овако”

„А теби је порасла коса, и баш ти лепо стоји кад си тако разбарушен и чулав”
Да такав је овај тренутак, наш видиковац код пет глава - рекли су у исти глас смејући се.

Нисам села на клупу, не бих да реметим савршен тренутак.

Детлић је рафално певао кори дрвета. Испред мене, змија је прелазила на другу страну стазе.

Стала сам и пропустила је, зна се ко има првенство пролаза.

Савршен свет у савршеном трену

како га спасти никако

он ће спасти нас

Модни тренд, каљаче комбинезон рукавице маска
ах, мода се и онако мења
У тепсији испод лап топа романсијерка књижевник прозаиста
решење у датом моменту
Дани су све лепши
никад не знаш, шта све може да те снађе
на путу до себе самог
Разданило се, делује облачно и тмурно
о предивно је
четрдесетпет минута пре овог момента, небо тегет тиркизно
са роза облачићима, преливали су се у флуоресцентно жуто
Одсјај нестварно леп, три светиљке Поповичког брда
Сад се чује по који аутомобил, прође друмом од Венца
сове врапци голубови и куцини
свеже јутро, чист ваздух крепи мех капацитета
удахни задржи ваздух издувај полако
и уживај у новом дану
Јутарња вежба
плућни лептир у срцу птице
играју се, на зиду сене доконе
мирно тихо
Секундара равномерно дише
од извора Свете Петке, жабе кракетуше зевају
тек по који сејвиц шкефће
Сад пишем да не заборавим, ретки су моменти
кад чујеш да се ништа не чује
природа у десетинкизаћути
нулта секунданаставља свој круг
музика басира са Рибарца
ноћни живот се разиграва
Никад не знаш, кад ћеш пожелети
даништа не чујеш
Мирно је и тихо, до мало пре
ветар и облаци играли су вије чивије
придружила се и киша, јурцају небесима
па све нама по глави
Вити рингишпил, сунце за облак скрило
ветар у лишће спустио
Ромиња
смешкају се латике, облаку сунце засијало
небо и земља заљубљено смешкају
кад пупољци се радују, све буја
љубавише
Не смета ми самоизолација, ако не можемо ми, природа може
на крилима пловки уђе, и усели постојано савршенство
Мирно је и тихо

САЊА ТРНИНИЋ

Рођена је 05.02.1977. у Панчеву. Ради у књиговодству 19 година. Удата и има два сина. Збирку песама под називом *Контрола ума* издала је 2008. Кратке приче почела да пише 2017., да би у јуну 2018. отворила Фејсбук страницу „Сањино ћоше” где објављује своје приче. Почетком 2020. издала је књигу *Дневник моје маште* у којој има 67 прича. Приче су заступљене и у *Зборнику чувара природе*, зборнику *Зимске приче* и у збирци прича *Приче скривене у зрнци пијеска*.

Стара фотографија

Промену времена и нагло захлађење, тог првог децембара, као да су донеле нове комшије.

Крај Зоре, дуже време празна кућа, удомила је старији брачни пар. Зорина ћерка Таша, која је имала не више од осам година, знатижељно је посматрала уношење лепог намештаја у тај предиван дворац. Тако је она замишљала објекат у комшилуку. Пошто никад није видела да ту неко улази или излази, замишљала је да ту живи заробљена принцеза по коју ће једног дана доћи њен принц, избавити је и онда ће живети срећно до краја живота.

Усељење ових људи покварило је њена маштања. Ипак је то једна обична кућерина, помислила је малена Таша. Али ипак јој је било занимљиво да посматра шта они све уносе. Чучећи иза једног жбуња пратила је сваки њихов корак.

Након неколико дана од усељења кренули са чишћењем тавана. Тада је почело изношење разних ствари. Старе лампе, изношена гардероба, лутке без глава или руку.... Ма свашта је ту било. Једног дана избацили су огромну кутију са пожутелим књигама и фотографијама.

Таша је сачекала да они оду од куће а онда је пришла тој гомили набацаних ствари. Лутке су изгледале тако жалосно да није желела ни да их пипне. Пришла је кутији са књигама.

Тек је научила да чита па јој је било потребно више времена да прочита наслове књига, који јој ништа нису значили. Одабрала је две са најлепшим насловницама да понесе мами. Знала је да ће се обрадовати.

Из једне књиге изненада испаде фотографија. Као хипнотисана, погледа упртог у фотографију, саже се да је дохвати. На њој беше лик младе девојке. Некако чудно се смешила, као да није била баш срећна.

Таша је стави у џеп од капута и са књигама под руком упути се ка кући. Једва је чекала да мајку обрадује књигама.

Одмах с врата је позва и пружи малене руке које су држале књиге. Погодила је, мајчино лице се озари и она је пољуби захваљујући се на поклону.

„А одакле ти књиге?” Упита мајка после пар минута.

„Нове комшије су избациле из куће као смеће а ја сам знала да ћеш се ти обрадовати.”

„Добро си урадила, мила моја”.

Загрли девојчицу љубећи су косицу боје злата.

Таша опра руке и оде у своју собу. Скидајући капут испаде јој фотографија. Поново је поче проучавати као да фотографија жели нешто да јој каже. Дуго је гледала у њу а онда је спусти на ноћни сточић крај кревета.

Након вечере, поздрави се с мајком и оде на спавање.

Већ неко време је спавала сама у својој соби. Мајка је својим вештим рукама средила собу колико је могла. Завесе су биле розе боје тако да, кад би ујутру сунчеви зраци покуцали на прозор, цела соба је била у розе боји. Сашила јој је прекриваче за кревет и фотелју исте боје, чак је и абажур на лампи имао розе детаље. Права соба за малене принцезе.

Таша се истуширала, очешљала своју дугу, златну косицу и легла у кревет који је имао постељину, знате већ које боје.

Брзо је утонула у сан.

Након неког времена мајка утрча у собу чувши врисак своје мезимице. Подиже је и чврсто је загрли, њишући је у загрљају певала јој је песмицу која је умиривала док је била мала.

Немирни снови будили су Ташу из ноћи у ноћ. Мајка је решила да спава са њом док не престану ти кошмари.

„Мила моја, шта то тако страшно сањаш кад се будиш плачући?” Питала је мајка ујутру кад види да је девојчица весела иако има чудне снове.

„Сањам једну девојку која плаче, вришти, кида косу са главе и јако јој је тад страшно лице. То ме јако плаши. Мислим да та девојка личи на ову са слике.”

Показа мајци слику коју је пронашла.

Мајчино лице утрну на трен кад виде слику.

„Одакле ти ово?” Упита ћерку.

„Нашла сам међу књигама које су комшије избациле из куће.”

„Мислим да је најбоље да је склоним, можда зато сањаш тако ружно.”

Таши није било јасно то али пристаде надајући се да је мајка у прави.

Зора још јаче приви на груди девојчицу и она убрзо заспа у њеном наручју. Спусти је нежно на јастук и оста неко време гледајући то мило лице.

Пре неколико година, док је Таша била беба, донели су је увијену у ћебе. Њена мајка је једва изнела трудноћу јер је била луда, неку чудну болест је имала. Затруднела је са власником имања и морала је да роди. Чим се породила бебу су склонили. Знали су да Зора нема деце и донели је њој. Убрзо након тога, чула је да су девојку одвели у лудницу. Вероватно је болест још узнатрдовала кад су јој узели њено чедо. Та девојка је била она са слике.

Не, још је рано да тако нешто исприча Таши. Слику је склонила па, кад порасте довољно да може то да схвати, рећи ће јој. То тад трудиће се да јој пружи несебичну љубав и дивно детињство.

СВЕТА ЦАКИЋ

Рођен је 1957., по занимању економиста; пише кратке приче и песме; заступљен у зборницима; живи у Параћину.

О ићи или не ићи

Наиђу некад тако нека чудна и смутна времена, наиђу бујице и воде, разне болештине и несреће, дођу, постоје неко време и оду. Оставе за собом пустош и бол. Па просто човек ко у каквојме бунулу не зна ни шта ће ни куд ће. У овојме свемирском пространству створена је планета Земља. Створена са својим биљним, животињским светом, са својим врлинама и манама, а на врху свега тога створила човека, људско биће који ће свиме овојме завладати, владати и злоупотребити. Злоупотребити све, биљке, животиње, воде, целокупно природно окружење, па и свемир, време и невреме, и самога себе. Кад када побуни се мајчица земља, природа у њој, уједине се и покушају да казне човека, да му скрену пажњу, да је он ту да живи и ужива у суживоту са њом а не да влада њоме. Да је користи и мења на бољитак свих, биљног и животињског света, Земље планете, космоса, времена као показатеља кретања и покретања сваког од нас и сваке и свакојакче честице. Али природа незна, не разликује људе по раси, боји коже, по вери, по њиховим државама, капиталу, знању ил не знању, по њиховим именима и презименима. Па када се побуни и реши да га казни, она просто кажњава све од реда њој знаног, кажњава људе, човека, пуштајући којекакве болештине. Без обзира на напредак цивилизације, науке, технологије, медицине, том малом и мајушном човеку, који мисли и умишља да је велики и једини сведржитељ свега и свачега, остаје да се брани и одбрани једним јединим средством као и пре сто и више година, као у средњем веку, или пак као када је живео и обитовао у природним рупама брда и планина, у пећинама. Да се од тог и таквог баука, планетарне несреће може сачувати само изолацијом једне од других. Па и тада у свим тим напорима спасење, велики број нестане, оде заувек, ненадано, надајући се да баш њега неће, надајући се у спас, баук смрти га предухитри и одведе са собом. А онда човек у свом том болу јада и безнађа, у губитку својих најближих вољених бића, у својој изолацији једне од других надајући се спасењу, просто задобије ударац од кога незна куда, како, а мисли све веће и теже, па просто падаш у суноврат од њих, немајући снаге ил жеље за даљим ходом напред. Све је стало, уствари земља се и даље окреће, биљке бујају, време се креће, а ти човече стојиш. А стајање, када се било шта креће и покреће, је ход уназад. Болан, тежак.

О томе се је причало међ људима, читало у штампима, гледало на телевизији, о томе што ни име не желим да јој поменем, свима се је чинило да је негде некуда далеко и да никада неће стићи до нас. Заборавља човек да је

својим технолошким чудесима да је планета земља постала једно велико село. Да и оно нај удаљеније место је ту, ту поред нас, да хиљаде и хиљаде километара даљине нису даљине, већ близине и блискоти. Баук је кренуо да узима данак, да наплаћује људским животима за све оно што је човек свима па и себи самом, злоупотребио. А онда нас неко на тој плочи обавести да је он ту, тај вирус чије име не желим да поменем јер душу ми прли, објасниода морамо бити затворени међу четири зида, затворени као некакви највећи грешници, злочинци, док су се они кретали. Изоловани, изопштени, од свега. Али не да се човек, налази разне начине да испуни време, захваљујући напредним технологијама да комуницира, ради на даљини. А дани се нижу, ређају, пролазе радећи сваки свој посао, биљке свој, животиње, време, планета Земља, човек свој и вирус, проклети вирус свој. Негде више негде мање, али је радио, уништавао људске животе, не гледајући на старост особе, пол, веру, државу, за њу је важно да је људско биће. Нападе и ову моју малену и напаћену земљу, ничим изазвану моју фамилију, моје ближње, моја драга и вољена бића, сестру и сестрића.

“О бити или не бити – то је питање
дали је људског духа достојније
трпети праћке и стреле судбине насилне,
ил оружје дићи на море мука
и отпором их све заувек окончати
умрети, само уснути - и ништа више
и тим сном рећи да смо прекинули
наше душе бол и хиљаде оних јада
што их природа људска наслеђује.”

Чувени стихови у делима Шекспира, речи Хамлета које указују на вечито питање дали је боље живети и суочавати се са проблемима или умрети и ослободити се од њих на тај начин. Стихови који су ме свог обузимали, прожимали телом, чије сам значење и речи преживљавао свих ових дана, док су се догађаји низали као на каквој филмској траци, да сам се понекад питао јесу ли стварни или ја то живим некакав кошмарски сан. Четврти дан по одласку у болницу тешким гласом, испрекиданих речи, брат ми говори да је наш сестрић преминуо. Слушам а не чујем, чујем – не верујем, па он је тако млад. Не, није истина, па рекли су, ово је сасвим обичан грип, обичан грип од кога умиру на хиљаде у Италији, Шпанији, Америци, Бразилу, Русији, Индији, Кини, на целој планети, један сасвим обични грип у чију смртност не верују велики број људи. Људи који верују и мисле да је све ово политичка ујдурма, игра живота и смрти политичара на власти и опозицији. Не, не ово није игра. Ма није ни важно да ли је вештачки, природни, изашао из лабораторије јер се неко заиграо, или је настао у природи.... Важно је да он односи животе. Животе наше, наших вољених и најближих. Постављам питања, одговора немам. Мој сестрић, наш Дејан, још није дошао из болнице у Београду, сестру колима хитне помоћи возе у ту исту болницу, можда и у исти кревет свога сина, страдала су јој оба

плућна крила. О Боже, има ли те, клечим на коленима питавши га сав у сузама. Шетам око стола, мислим, бројим кораке, небројим, мислим, не мислим. Зовем сестрине питам не знам ни ја сам шта, тешим, причам, а утехе треба. Сазнајем дан сахране сестрића, о Боже, дали ићи или не ићи. Да ли бити у овој тамници соби или не бити. Питања, питања, питања, а одговора нема, а ако их има она су болна, недоречена. Па ја имам породицу. Треба мислити о томе, тај проклети вирус короне – ковида 19, које јој име не желим да поменем, узима животе, убија људе у највећим боловима. Преноси се лако. Па зар мојој деци да наудим. Не, нећу ићи на сахрану, не није мени до мене, мени је до моје породице, деце, жене. Ма ваљда неће, ићи ћу, та ко ће, ја сам му ујак, моја је то крв, син моје сестре, зарад свега тога и прошлих дана ићи ћу. И сада ми све јаснији постају Шекспирови стихови, питања, ићи или не ићи. После неспаваних дана и ноћи долази и дан сахране. Дотле, милион пута мењам одлуке. Знам, деца, и они већ одрасли људи остаће са мајком у својој изолацији, у својој тамници од собе. Ја полазим, одлазим који корак од зграде, срце јеца, душа плаче, сузе очи мију, враћам се. Не, неее... Шта сада бришем сузе, стишавам емоције, пре него што уђем у стан. Да ли ја могу ту нешто изменити, вратити сестрића са његовог пута ка небесима плавим, а могу ли, могу, нашкодити, унети вирус у свој дом, заразити децу, његову браћу, не он то сигурно не би желео. Миран улазим у стан, а бол тутњи и грми у мени. Сви ћутимо неми чекајући ноћ, да свако буде у свом кревету, у својим мислима, своје бунилу и сну. Ноћ никада дужа, зоре ниодкуда. Будим се и хитам ка гробљу, тамо само хрпа земље цвећа и крст. Између његовог брата који је настрадао у осамнаестој години, и њега, празно место. Не плачем, а сузе теку ли теку. Болне ли сте боли моји боли. Стижу вести од сестре, пала је у кому, не дише, интубирали је, на респиратору, сада машина дише за њу. Следећих дана и ноћи живимо у магновању, у молбама Богу да је сачува, али не, да ли је он тако хтео, или то живот тако пише, моја сестра умире петог дана у петом месецу у пет сати ујутру. Тачно на четрдесети дан смрти свога сина. Да ли је можда у дубокој коми она тако хтела. Сахрањена је ту, између два сина, млађега Ненада, који је настрадао пре двадесет година и старијег сина Дејана. Она, моја сестра Зорица ту, између њих. Између своја два сина. О сестро, срећна ли си сада у тој својој несрећи...

Ово је само болна прича о једном времену када баук смрти кружи овом нашом планетом и убија на хиљаде мртвих у једноме дану. А они што осташе живи, јесу ли живи или то само њихова љуштура живи.

СВЕТЛАНА АНДРЕЈИЋ

Рођена је 1962. г у Гњилану, где је завршила основну школу и гимназију. Члан је књижевног клуба „Мирко Бањевић” у Параћину и „Душан Матић” у Ћуприји.

Издала је роман *Замке наивности* 2019. године. Осим прозе пише и поезију.

Добро је

У зеници ока
мрви се плесниво јутро.

Трептај ока региструје сивило,
који паде до дна душе.

Сиви видици окупирали простор,
започела владавина сивила.

Почех да тонем лагано, да нестајем,
и стапам се са сивим простором.

Но напрегнух ипак
титрајем дамара покренуте мисли.

Широм отворих очи,
да бар зрачак светлости угледам.

Појави се светлост, у њој ти!
Добро је! Добро је !

Тренутак ухваћен у пламену

Далеко од родног прага,
нас две у далекој земљи
седимо уз логорску ватру.

Звуци гитаре призивају сету.
Титрав пламен, приковао нам погледе.
Лутају мисли, полете некуд,
затим траже место где ће слетети.

На тренутке, тихи звуци гитаре
заустављају ток мисли.
Пламени језици причају своју причу.

Месец се помоли изнад шуме,
само да провери јесмо ли ту.
Затим се нечујно сакри иза облака.

Још много очију око ватре
упија овај тренутак,
акордима гитаре, титрајем пламена
отргнут од времена.

Јутро

Јутрос ми је срце лако,
лаке мисли, лака душа.
Чини ми се, данас, нико
неће моћи да ме спута.

Сав је простор сунце златно
обасјало својим зраком
па допрло до дна душе
ко посуте златним прахом.

Обасјало сунце поља
озима се трава блиста
ко драгуљи капи росе
О! Како су поља чиста!

Јасно сунце, чисте шуме
мирис земље омамљује.
Сва сам лака као перо,
ово јутро песму снује.

СВЕТЛАНА ИЛИЋ

Рођена је 13. јуна 1948. године у Косовској Митровици. По занимању економиста, живи у Нишу. Пише поезију дуги низ година. Њени радови су објављивани у многим зборницима књижевних удружења. Стварати и писати никада није касно, па је тако 2019. године изашла из штампе и њена прва збирка поезије *Детелина среће*. У припреми је за штампу њена друга збирка поезије. Члан је и Удружења писаца *Чегар* из Ниша.

На платну живота

На платну живота стихове ткам
У појилу сна и росе снове сањам
Разливају се зраци сунца
Док дашак разгвигора
У тврдом храсту налази себи скут.

Ткам песме од светлости моје душе
Чије грабљивице лете високо.
Хтеле би да се приближе Богу
До моје душе и до плена лако би да дођу
Бог воли честите и до њега допрети не могу.

У љуљашци зоре пева пролеће
Шуштање лишћа носи моје речи
У освиту распукле зоре
Оно што ткам платно ће ми рећи
Хоће ми још која шара из душе потећи.

У појилу од росе и распуклог јутра
У љуљашци зоре стихове ткам
Док поље бехара мирисе божура шири
У сунчаном праскозорју развигор пири
Блажи ми чежњу што пара ми груди.

Цветајте усахли божури
Док с планине ветар као бура
Разноси ми уздисаје и мисли
На разбоју живота стихове ткам
Док у појилу росе и зоре снове сањам

Носталгија

Времена прођоше давна
а мене још боли иста рана,
што погреших, што оставих тебе,
у срцу те носим поносно.

Тебе мој родни крају,
где се за другог и животи дају,
где цвета лимун жут,
овде је живот сиров и љут.

Радо се сећам давних времена
и клупа испод старог кестена.
седели смо, игре осмишљали,
за играчке нисмо ни знали.

У давна прошла времена
родитељи нису имали,
остајте испод неба свога
тешка је туђина без рођенога.

Кад орлови небом лете
на давна времена ме сете,
на небу и они су сами,
носталгијом нису отровани.

Тамо где си, то је земља твоја
у мени ће живети сећања моја
Леп је свет, сваки поток, сваки цвет,
земља она или ова, под стопалом је твоја
нека ти буде пејзаж свих дугиних боја.

СЛАВАВИЦА АГИЋ

Агић Славица (1958, рођ. Влаисављевић, Бачка Паланка). Пише поезију, прозу, афоризме, сатиру и песме и приче за децу; објавила је збирку поезије „Башта живота” и књигу афоризама „Цвет без мириса”, песме су јој превођене на стране језике; заступљена у више антологија и зборника; вишеструко похваљивана и награђивана за поезију, приче и афоризме у земљи и иностранству. Члан је и Удружења књижевника у отаџбини и расејању (УСКОР) Београд, и Књижевнок клуба „Дис” Бачка Паланка. Живи и ствара у Бачкој Паланци.

Глоса

Ти си мој тренутак и мој сен
И сјајна моја реч у шуму, мој корак и блудња,
Само си лепота колико си тајна
И само истина колико си жудња.
(Јован Дучић, Песма жени)

Песма теби

Ја нисам ја,
нити таква сама не постојим.
Тек наговештај зоре, благи обрис њен,
Ти си мој тренутак и мој трен.

Ти си све што желех од рођења тек,
осмеси зора и варљивог срца дах,
кад телом проструји ватра, па нагла ћутња,
И сјајна моја реч у шуму, мој корак и блудња.

И управо таквог тебе створих себи,
у мислима сликом, опијена ликом,
у погледу твоме сија звезда сјајна,
Само си лепота колико си тајна.

Ево, сада ти постојиш,
ту си, самном ноћи бројиш,
то је сада љубав, а не само блудња,
И само истина колико си жудња.

Човек

Да би човек разумео сиротог
морао би и он
некад гладан бити,
жедан вапити,
можда би онда могао схватити.
Да би човек разумео сиротог
морао би
бар једном од јада
пасти на колена,
онда би тек схватио
колико је нечија бол болела.
Тешко је неком
коме тече млеко и мед,
да назре, наслути,
колико боле муке и јед.
Коме бар мало
утробу није парало муке сврдло,
не схвата, не разуме,
за туђе боли
његово срце је отврдло.
Да би човек
могао човек бити,
морао би бар некад
муку мучити, јад јадити,
бар једну чашу жучи попити.

СЛАВКА ЖАКУЛА СТАНИКИЋ

Рођена је у Бања Луци, 21.01.1950.г. Основну и средњу школу завршила у Београду. Године су пролазиле, а никако да почне наставити са писањем док није схватила да је песма њена радост туга и смех. Књига је њено биографско дело и највеће богатство.

Црна ноћ

Црна ноћ ме опиала
Над главом ми лебди
Аура какву небески
Анђели носе на помолу је
Животна прича исписана
Даље гледам
Аветињску ноћ
Плашећи се да ме
Не повуче к себи
Сузе ми лију као
Кад киша пада
Оте ми се крик
Растера црну ноћ а небом
Засијаше звезде
Бисер се окруни
На моје лице кану
Божији еликсир
Мелем за рану
Од које ми се
Разведри у души
Звезде у трену
Запалиле бесконачност
Месец, кандило држи
Да осветли пут
Твог даљег живота.

Ружа

Прођох поред твоје
Вечне баште и угледах
Црвену ружу расцветалу
Мени милу и страсну
Кад загледам боље
Видим твој осмех
Чувај је и брини се о њој
Црвена ружа је љубав
Још увек ме желиш
Доћићу ти она ће ме чекати
Дотле је чувај
Нежно је загрли
Да осетиш мене
Заливај је сузама
Пољупцима јер та ружа
Сам ја.

СЛОБОДАН МИЉАНИЋ

Слободан Николин –Туров Миљанић рођен је 1934. године у Бањанима – Никшић. Радио је у привреди и органима државне управе 36 година на економско – финансијским -књиговственим пословима. Уз рад завршио је економску и вишу економску школу у Новом Саду и Економски факултет у Суботици.

Објавио је књигу *Изворне анегдоте* (2012), романе: *Браћа са тремеће* (2013), *Повратак Марка Јешина* (2015), *У освет зоре* (2016), *Ђердана* (2017); Књигу *Сећања* (2017); роман *Судбине миле и недраге* (2019). Приређивач је изворне црногорске лирске поезије коју је објавио у Књизи *Изворне црногорске и лирске пјесме*, 2020. године.

Живи у Новом Саду.

Из Романа „Судбине миле и недраге”

Сусрет у осам са Каћом био је топао. Она се извине и пренесе поздрав од сестре и мајке. Јанко је то прећутно примио држећи је за руку и примијети да јој је рука знојава, на челу грашке зноја. Марамicom обриса зној и даде знак да прошетају. Без ријечи корачају уз улицу. На раскршћу улице Каћа га повуче за руку и показа клупу уз крошно дрво. Сједоше. Каћа му узне руку. Стиском је привуче на груди, погледа га и уз благ тон рече:

- Јанко! Судбина је моја у рукама твојим. Имам више љубави према теби, него што испољавам. Такви су моји гени. Из јајашца, нас две угледасмо светлос' дана, у једном сату. Рече ми мајка да сам ја прва плач показала. Тако и желим да угледам мужа и ако Бог да дјецу, своју. Мајка ми је говорила и савјете дала: од судбине се не може побјећи. Ако наумиш, коракнеш и одлучиш, твоја је. С њоме у души и срцу носиш радос' и жалос'. Знади, и други познати – непознати носе своје бремене, своју судбину. На нама је, да се бар огласимо ријечима, а у души се то не види, као на очима кад крену сузе. Сузе од радости и туге говоре, тада је човјек искрен, служи се истином.

Још ми је рекла и савјете дала: слушај и говори до границе разума људскога, јер истине и лажи нису сестре. Јанко се за моменат занио у неку своју мис'о, далеко, а близу. Окрену се Каћи и хоће да исприча да се лажи увијек лијепе за истину:

- И ја сам слушао приче моје стрине Маре. Преносила је то нама, да будемо људи без лажирања. Тако ће нас средина прихватити и савјет вазда тражити. Запамтио сам: „Вјеровало се у причу Анђе, да

је бременита, а она празна к'о врећа без дна. Ето, како лаж умије да лаже, па се сама стиди”.

Послије недељу дана, сусрет у осам, означио је њихову причу о будућим односима. За чудо, у подсвијести „носе” прве приче и привидно их стављају. Све зарад, да сазнају што више, да ли им се визије поклапају. Али, не лези враже.

Каћа се отворила са питањима и одговорима. Ставила му руке на рамена.

- Сад си мој момак, а сутра муж. Желиш ли то да прихватиш? Судбина је у мислима рекла да припадам теби. Душе нам то говоре. Бићу ти вјерна доживота. Не оклијевај. Имаћеш ме у свијетлу праве жене. Жељела бих да живимо тамо далеко, и толико близу, да нас душе и тијело грију. Како рекох, ово је моја видовита судбина, а наша ће бити стварна.

- Каћа, па ти ме „ожени” на сред улице. Сачекај који дан, имаћемо разговор са укућанима. Нека нам стрпљење буде од помоћи. Мајци сам обећ'о да ћу дозидати собу и предсобље. Зато кажем, треба стрпљења.

.....

Мајка приђе сину, пољуби га и рече:

- Сутра ће стићи намјештај. Уз њега и бешика. Да уз наше жеље и милос' божију, за годину дана чујемо плач дјетета. Имаш мој благослов. Одлучи, кад ће сватови довести младу у овај дом.

И тако десети дан стигли сватови пред дворе Бабића. Дочекују их домаћи и свадбари. Сви у свечаном стилу одјевени, поздраве, љубљење, а нарасве здравице. Пред кућом пјесма одлијеже:

*„Дивна ли је ова тројка
два ђевера и ђевојка.*

*

*Стари свате дигни чашу
за лијепу снашу нашу.*

*

*Са истока кличе вила
Ерцеговино наша мила”.*

Тај весели обичајни чин, није могао да прође без убрзаног откуцаја срца и сузе радоснице у оку. И данас, наслеђени односи давали су импулс, да млађе генерације не забораве одакле им је „корен” – зван родна грудa. Вјеровали, или не, владало је неко потајно мишљење, да се млади не вјенчавају, док се не види, да ли је млада

понијела подпас. Кад се то примијети, иде се на вјенчање, оно, како се каже, двојно. То је поштов'о Јанко, уз савјет мајке.

Ти потајни погледи и сазнања, отварају су причу, наслоњену на девет својих прича. Да су биле истините, било би већ рођено деветоро, што мушке, а што женске дјеце. Судбина ће то 'наква довести у ред, када... „Сила није у јапији (грађи), него у сили подизања”, сјећам се ријечи моје тетке Зорке.

Каћа се у кући понашала радно, послушно. Свекрву је увијек слушала. Била је брижна. Облачила се у нове свилене хаљине, наглашене по ширини. Вријеме је одмицало. На њој се не примјећује промјена у расположењу. Колијевку- бешику помјерала је дан код једног прозора, дан код другог. Јанко је то примјећивао, али се трудио да буде смирен. На послу са Жиком, често је говорио: „Ајде куме, додај ми глијето...” код кума без ујма”. Све је то говорио да у себи нађе одушак, неки мир, да би наду себи дочарао као срећу и тако прошлост да заборави. Ипак, прошле и садашње судбине не дају, но се препријечиле, као да једна другој не дају за право.

Јанко, јутром кад устане, покретом руке зањиха колијевку у нади, како ће то чињети, ако Бог да, „убрзо”... Није скид'о шалу, да каже Каћи: - Кад се тићи лијегу, па излете, не дај да полете. Вријеме је одмицало, већ трећи месец, Каћа није показивала неку нервозу. Гајила је наду, да ће... и кренути. Шес' мјесеци је прошло, а њега нема. Шале стижу од снајке, свекрве, а „зрно” још није проклијало. Нада и сумња теку упоредо. Осми је мјесец. Каћа наговара Јанка да пођу код доктора. С прегледима, лијековима, па и народним чајевима, нада се код њих продужила, у знаку „надоће”, кад није прије, а оно ће у времену испред нас. Медикаменти с надом, нису донијели наду, но сумњу, која тиња у њима. А она боли, поболијева, па опет боли. У тој психи, настају мисли, питања, шта треба чињети. Каћа моли, говорећи, да ће уз помоћ Свевишњег постати мајка. Јанко то примјећује., тјеша је. Себи у подсвијести говори: - Еј, судбино моја, шта то чиниш, да не могу сна на око имати. Гдје ја то погријеших”...?

Двадесет и други мјесец слоге и љубави не даје жељи милу судбину, но на исчекивање. Јанко је осјетио да му је Каћа из свих околности пуно привржена, брани њега од себе. А он проклиње „накву судбину”, кад јој се обећа. Устане јутром и мисли претвори у глас:

*„Еј судбино што си така,
да ми не даш птомака”.*

Чула је то Каћа у два – три пута. Мисли су јој кренуле да му каже, а суза кану, као да каже, не немој, рано је. Нек Бог чује још једном моју молитву. Он је био далеко. Није могао да услиши њену жељу. Каћа је била храбра кад га је „запросила”... „имаћеш ме у свијетлу праве жене”. Сада јој се храброс' удвостручи, да каже чудну, необичну, у народу нечувену истину, баш на равних 30 мјесеци њиховог брака.

- Јанко, кад тићи не слећеше, нек соколови теби срећу донесу. Ожени се. Ја ћу ти бити вјерни слуга. Уз божију помоћ, помајка твоје дјече. Не знам, кад је судбина то одредила. Она је ту са нама. Игра се, и мила и недрага. Знаш душе и тијела, била су једно, а у игри су двојна, далеко и близу.

- Срећа се не може сабрати. Она је растегљива као живот, али када човјек осјети да му срце куца и „зове”, да га неко посјети, низ тијело му струји благи осмјех. Тада се чини, да је на моменат срећан. Не смијем мајци рећи твоју намеру. Она је више но хумана, храбра и човјечна. Та непостојећа жена за сада, кад би дошла у ову кућу, ко би вас скрасио, умирио, да би живот био подношљив. Волио сам те, твоју нарав, ријечи и лијеп однос према мојој мајци. Твој наум граничи се, како би то народ рекао, исхитрено, добио би похвалу лудости. И „произвео” би причу да је генерације спомињу, али без одговора.

Шта се то у психи те жене родило да испољи: „ожени се”... Сара је чула приче, па се пред кућом прекрстила у тихи изговор: „Бог сами и Анђели Божји, шта се ово „плете или расплиће” у мојој кући. Жена га своја хоће да ожени. Звала је Каћу да чује, је ли то њено или Јанково „масло”, да се преокрене у неку нову судбину, за коју ни „мелема” нема, а камоли...

Јанко је приметио да му мајка теже говори, па у тишини чује њене ријечи: „Боже мили не расплићећи плетиво, руком женском с љубави плетено. Нек остане у цјелини да се име његово увијек помиње”. Чуло се то у улици насељеној гласинама дичним, понекад дрчним 'Ерцеговцима да жена удата хоће да ожени мужа. Чудан, упитан глас се ширио као да ће надалеко, да донесе срећу неком. Тај ехо, допирао је до унуче Ђеда Мијата. Она послушкује, а не пита, нити се чуди причи више пута испричаној. Сад се код ње буди ријеч изречена пред ђедом и мајстором Јанком... - Мани се свиђа... Та спонтана ријеч, сад је код ње нарасла, да јој се зенице и груди шире. Мисли с њоме и у даљини кроје и шију планове. Богу се моли, он то не чује, далеко је. Хоће да се смири и размисли. Узбуђена је, сва гори и жури да сазна исход.... Жели жељи да угоди, да га бар сад напремасе „види” покретом десне руке. Корача, али га не сусреће. У себи размишља, нека, нека, убраћу ја тај орал, кад зрелос' и милос'

прожимају шапатам: Узми ме, узми!

У породици је завладала нека шутња. Као да је живот „отишао” на онај свијет. Али није правио мислима планове, неком на срећу, другоме на тугу... Тако је то кад памет прозукне, па је никакви планински брзаци не могу испрати. Чудна је то психа људска, кад не може силом освету чињети. „Клетва стиже, да и мајчинско млијеко прозукне”, ријечи су моје тетке Зорке. Шутњом Сара поболијева, што од себе, што од другога. Сустиже је бол у грудима. Она себе брани од себе, „да у свијести”, како је умјела рећи, оде на онај свијет. Јанко је то примијетио, ћутао је, план спремио да на гробљу мајци и њему... за живота изради пирамиду за вјечни починак. Учиње то сам, без помоћи, како је умео рећи „свог” кумашина, али, кад соко надлијеће и види и тиће своје, опет надлијеће. Савета се кришом примицала мајстору, бар толико да га види, звиждуком да скрене поглед на себе. Он, звуком чекића и глијета, није то примијетио. Вратила се у кућу, сва тужна, безвољна и себи косу скратила. Примаче столицу и сједе:

- Ћеде, свиђа ли ти се моја нова фризура? Сан ме је на то позв'o.

- Свиђа, свиђа... Тако се ђевојке пред удају наређују. Ако си... кажи да се и ми наредимо онако како то доликује нашој кући.

- Немој по пјесми бјег чињети.

*

*Свиђе јој се момче младо,
па утече прије зоре,
на дворове Миланове...*

*

- Нећу, нећу, но по пристанку твоје и бакине жеље. Вријеме ће то покатази, кад судбина каже: да.

- Е, дијете моје, судбине су човјека вазда усмјеравале, мислима, коракоом, са жељом да буде сам или... Вољели би да то буде 'ође, а не далеко. Ако је далеко, жеља жељу стиже, па опет стиже. Греота би то било да се не виђамо...

СЛОБОДАН САВИЋ Бели

Рођен је 05.9.1939. године у Блажијевићима, општина Склани, БиХ, у селу које је спаљено деведесетих година прошлог века. Писањем се бави од седамдесетих година прошлог века, а интензивно тек од 2008. године.

Објавио је збирке песама: *Јецјај Дрине* (2010), *Живот је чудо* (2012), *Моје песме моји снови* (2013) и *Крик из дубине душе* (2016). Аутобиографију *Од пакла до незнаађа* (2016).

Жал

О, Боже
Што ме врати
Из астрала
У овај несретан свет
Да цео свој живот
Гледам и лежем
У празан кревет
док бехо млада
То ми нормално би
Како растох у мени се
Нешто чудно и тихо
И нечујно да се дешава
И уди када почеше
Да ми расту груди
Све се више у мени буди
Тело ми почиње као
Да тихо ватра гори
Још не знам шта се то
Са мојим телом збива
Упитах стару мајку
Да ми каже шта је то
Ех, кћери моја, постајеш
Од сада зрела жена

Сада треба да нађеш
Себи друга да гаси
Ватру што у твоје телу гори
Кога да нађем мајко мила
Кад свако хоће само једну ноћ
Да легне и поваља постељу
моју
Ех, мајко, ја то не могу
Зато када свако вече
Идем у постељу сама
Из очију ми кану сузе
Јел моје тело хоће миловање
Ал не само за једну ноћ
О, Боже године пролазе
Дал ће у моју постељу
Прави доћи да гаси
Мога тела жар
Што гори у целом телу мом
И милује набујале груди
И усне топле као жар
Тако ће се угасити ватра
Што у моме телу гори

Сета песникова

О, Боже
Дође ти песник поново
Ал га дочека нека тишина
Чини ми се да је нека туга
Нема више смеха
Само му и тишина
У том случају
Колико ће терапија помоћи
Тако скрханој души
Ал да буде за песника
И болно нема му више
Плава жене каја се
Крила иза дебелог стакла
Нестала му је жена
Његова великог сна
Да му улепша ове
Летње суморне дане
Где ли је одлетео
Шарени лептир песников
Нема је да слети на
Његов старачки длан
Где ли је нестао

његов плави анђео
Не да му Бог
Да буде вечно
Плави анђео његов
Нема му Маје
Да се креће
Стазом кроз дрворед
Старих липа опточених
разнобојним цвећем
Дал јој се одмрзла суза
У њеном оку плавом
Ал у песниковом оку
Стаолно ће остати
Да по нека кане суза
За женом вољеном
Где му је песник сада не зна
Ал му остаје нада да ће се ипак
једном
Срести у парку бањском
Пуном предивног дрвореда
Ех, Мајо, ко те сакри
Од ока песникова
Зато му само оста
У души велика туга и бол

СЛОБОДАН ТОДОРОВИЋ

Слободан Тодоровић Токи је рођен у мајској далековини Смедеревске Паланке 1946. Одмах је ослобођен именом. Од кума. Какав необаћевајући почетак.

До сада је објавио *Паланачку трилогију*, романа: *Видово вириште*, *Окоштавање разума* и књигу есеја о мајсторима киста *Бојење казалица*.

Кад је био мали, родитељи су га саветовали: „Сине, не играј се ватром”.

Кад је био велики, то исто су му говорили људи који су седели у фотељама и уображавали да су ватра.

Данас, у гњилим годинама, може слободно да се игра ватром, и дању и ноћу, јер преко пута његовог вилајета станују ватрогасци.

Живи у једнини.

Загуб кадрил

Уметничке душе су посебна врста човечности. За вјеке! По много чему се разликују од обичних земљана. Њихова арт духовност чисто и лепо види кад се астрални трепет ухвати за шиљаве ручице у велико и мало коло. Да се, то, занебески цупка. Еј, мала и велика кола ударају небесни кадрил. Тресе се издаљица. Обични људи, пролетери свих земаља, такво, душ, упризорење закаче, ју, ју, ију, ју, на концертима културно-уметничких друштава, на „сигри” панађурској, свадбама, веридбама, прошевинама... И, је ли, на отужним поврћајима.

Кад су у тешкој блудној патњи, људи и жене, од уметности, то болују некако суптилније, изгубљеније. Госпе, од кичице, на пример, никада не би могле да живе са човеком који је одлепшао у нови загрљај, а корифеји то могу. Одметну се у бојне, да вино пију виљушком и, шта фали, ‘ајд живели друшкане! Да не забораве либидо. Песници стихотворе расходувано љубље у вечност.

Има примера кад се у брачном двоуглу сусретну два загуб случаја. До кућних пријатеља не допиру пориви уметности, али то им ни мало не смета да на сва варошка уста кликћу:

- Нашли се!
- Какав ми је, па, то брак?
- Надвлаче љубавну вренгију!
- Свако тера на свој вински муљач.

- Уметничке душице! Даве бриге вином.

Отац, загуб, у недељу, на сабајле, одвео дечицу у зоолошки врт. Да у Јагодини упознају претке. Онако, зближавања ради. Време је наопако. Отуђујемо се.

Мајка, загуб, прича, у поверењу, пријатељици, у летњој башти камене улице, да не чују душмани:

- Жено, ови моји отишли у Јагодину, а мени, сад, кад могу, какав сам баксуз, ни прељуба не полази од руке.

- Слатка, прељуба не полази од руке.

- Него?

- Од неверног срца.

- Море, све сам испробала. Не иде. И-Бог!

- Ти, онда, имаш најстабилнији брак у чаршији.

- Ију, жено, журим, хвала ти на разумевању.

Један брадати младић, за суседним столом, црк'о. Ко рајсфершлус на фармеркама. Уби се, богзна колико, од смеја. Налик лудисти на брашно.

Милостиве госпе платише капућино, топлу кафу и, уз шапат пољупчића, одоше, свака у свој загуб случај. Време је да се слети у обожавано породично гнездо. Требало би сложити храну и вино. За недељни ручак.

Дах белосветских новотарија инацијски заогрнуо и, глеј, варошане, опходе староковце, кол'ко год се затупо одупирали у временском дангубљењу мрша нагодиналих година. Хрле лицем за мраком, али, мало по мало, купују лап-топове и шврљају се сокацима фејсбука и забитима интернета. Твитујууу! Дотерали свет у лични дневни боравак. Доста се слушао Глас Америке и Грга Златопер. Све је ту, такорећи на длану, а нема ни бркате бабе и њене свевидеће кугле. Мушкарци, ако довеслају до фебруара, живе у нади да ће срести патицврк мацу свог живота. Госпама је довољна куповина. Из шлафрока.

Елем, заседела седа брада, са цвикерима, испред монитора, временски заљубљеник у уметност и уметнине. Шврљају никад крај. Кад, гле, варошки маестро, Зоран Тодоровић, проф. Тодор има изложбу у Галерији модерне уметности. Отварање заказано за деветнаест часова. Баш лепо – рече у себи грандомански его колекционара и протеже се из трчи-столице на точкиће. „Ионако немам никакве обавезе, таман ћу, фино, натенане, да се упознам са најновијим остварењима. Забога, пријатељи смо”!

У прави час, слуга уметности, креће из вилајета. Држао је, од кад зна за себе, до тачности. Време мора да се поштује. Кроз пасаж је избио на главну улицу, а онда правац галерија. Отпоздрављао је знаним ликовима. Наша варош је мала. Сви се знамо! И у фалинку. Ухватио се за кваку, оп, пријане, врата замандаљена. Звирнуо је кроз стакло, нема слика на зидовима. У излогу стидљиво обавештење. „Изложба у припреми”. Још један пораз у животу - помислио је, док се покуњеним корачјем враћао. Јадан је губитник. „Како је то могуће? Лепо сам видео” - одзвањало је у малом мозгу.

Главна улица пуна као око. Народ изишао да узме дах летње расхладе. У башти ћевабџинице седе новинари; Драгољуб Јанојлић и Никола Владисављевић. Пију кафу с ратлуком и малом киселом водом. Са мерак алалом!

- Ооо, откуда ти?

- ‘Ајде, седи, Мицооо, још једну кафу!

- Идем из мале галерије. Видех на фејсу да је вечерас отварање Тодорове изложбе. Оно, чабар!

- Јесте, вечерас је отварање његове изложбе, али у Горњем Милановцу!

Сазвежђе заиграло загуб кадрил.

СЛОБОДАН ЦВИТКОВИЋ

Рођен је у Срему, у малом селу Батровци на Марков дан 1950 године. Животни пут, или боље рећи животна страдање, одредила ми је грешка лекара, када сам због погрешног лечења у деветој години живота остао без дара слуха. Завршио сам Гимназију и цео радни век, све до одласка у пензију провео у Шиду. Поезију и прозу сам заволео још у детињству, али сиромаштво, недостатак слуха, школовање, радно место, стварање породице и градња куће и учестале многобројне болести су захтевали много времена, стрпљења, физичког и психичког напора, тако да сам се тек са одласком у пензију могао више посветити тој својој љубави. Песме и кратке приче су ми објављивани у великом броју часописа и Зборника. Добитник је многобројних награда и признања. До сада је издао две самосталне збирке песама, *Босут Сремом тече*, и *Дах еузоране земље*, као и роман *Преци и потомци*. За свој допринос средини у којој живим, као и за целокупан књижевни рад, за 2019. годину награђен је “Шестодецембарском наградом” што је највеће признање које се додељује поводом дана ослобођења.

Две чаше

*Чашу меда јошт нико не попи
што је чашом жучи не загрчи;
Чаша жучи иште чашу меда
Смијешане најлакше се пију.*

Петар Петровић - Његош

Кад мраз стеже и ветар завија,
и кад сунце зној са лица топи
из крчага охолог властодршца,
чашу меда јошт нико не попи.

Од обести поглед му се мрчи.
Одјек звона са храма не слуша.
Чак ни молитвену не казује реч,
што је чашом жучи не загрчи.

Лажних пророка се он не стиди,
а Православље као напаст гледа.
Неће силник да схвати и види,
чаша жучи иште чашу меда.

Светосавцима, мачем брани
да две чаше братски налију,
мање жучи више слатког меда.
Смијешане најлакше се пију.

Људи без душе

Живот ми казује горку истину;
„Немој заборавити, има људи
којима си поклањао цвеће,
ал' сваки жели да ти суди,
и чело главе пали свеће.

Свуда окол, има људи
којима ублажаваш муке,
али се никада не потруде
да чују твога срца јауке.

Ту поред тебе, има људи
које твој осмех боли и пече.
Показујући опасне ћуди,
своју завист и сујету лече.

Међу ближњима има људи
којима што постојиш смета,
па се у теби понос пробуди
а инат пркосно процвета”.

Животу искрен одговор дајем;
„Знам да некима сметам јако,
Али мене то ништа не чуди.
Њима опраштам то нису људи.
Не може душу имати свако.

СНЕЖАНА ШОЛКОТОВИЋ

Професор је разредне наставе. Писање јој је хоби. Објавила је песме и приче за децу и одрасле у деветнаест књига: - *Песма је мој живот, Од срца срцу, У знаку љубави, Сурове судбине, Извор живота, Кад проговори душа, Шапат ветра, Дечја заврзлама, Зврка, Тамо, Смицалице*, двојезичној збирци, српско- енглеска, *Хоризонти љубави Horizons of love*. Заступљена је и у двојезичној српско-италијанској збирци Зов огњишта (IL RICHIAMO DEL FOCOLARE) и Зора живота (L'ALBA DELLA VITA), русинско- српској збирци песама Поезија душе- ПОЕЗИЈА ДУШИ, Шолски ктуак- Школски куцик. Објавила је и тројезичну књигу прича, српско, енглеско, румунску: STAZA ŽIVOTA (THE PATH OF LIFE-CAILE VIETII), Шапат душе - hisper of the soul. Неке од њених песама превођене су на бугарском, енглеском, арапском и македонском језику. Мноштво песама и прича заступљено јој је у многобројним антологијама, зборницима и часописима. Освојила је престижне награде на домаћим и међународним конкурсима.

Погледај Боже...

Погледај, Боже, шта нам то раде
у шта се претворио твој дом,
отрови нас гуше, околину би да загаде,
човек више није сигуран у дому свом.
Погледај на шта личе реке...,
пијаће воде је све мање,
уништише све због амбиције неке
оно што беше мир, љубав и благостање.
Погледај како се свакакве болести шире
злоба љубав покушава да надјача
комшије се свађају,
због ситница би друге да окриве
све је више егоизма и плача.
Погледај Боже дом свој
шта смо били, шта од нас чине,
страх је тај који обузима и неспокој
сваки рат и сукоб опомиње, штреца и брине...
Где је та љубав
коју немилице газе,
поштовање
које је према родитељима била одвајкад,
погледај Боже где воде наше стазе
шта смо били, а шта смо постали сад.

Ко авети чаме већина села
нема ко да слави кућног свеца
пред иконом је угашена свећа,
огњишта су опустела,
над празном колевком ветар јеца...

Пут ме кроз даљине води

Пут ме кроз даљине води
и пружа нове изазове и видике,
али души једино годи
стари крај и његове прекрасне слике...
У срцу има значајно место
увек ме на лепоту своју подсећа,
зажелим га се често
тамо налазим смирај, тамо ме чека тиха срећа...
Често се запитам шта ме то к њему вуче
која чаролија чежњу душом ствара,
при самој помисли срце у грудима брже туче
тамо ветар уме да ме заговара.
Тамо су простране ливаде и лековити извори
пашњаци посути шареним цвећем,
у крошњама воћака лишће раздрагано шумори
док неуморна пчела у чежњи на цветак слеће...

Било где да ме животни путеви воде
недостаје ми стари крај
тамо ме чекају дечје враголије и згоде
тамо радост замењује очај...
Не знам шта се тамо скрива
шта ме то толико привлачи,
тамо ми се чини да добијам крила,
осећам да сам жива
да ми сваке стопе траг подједнако значи...
Пут ме кроз даљине води
и пружа нове изазове и видике,
али души једно само годи
стари крај и његове прекрасне слике...

СПОМЕНКА ДЕНДА ХАМОВИЋ

Рођена је 1955. год. у Мостару где је одрасла и школовала се. Прве песме су јој штампане у мостарском листу *Слобода* још у основној школи, а после дугог периода писања само за своју душу песме и приче су јој објављиване у књижевним часописима: *Суштина поетике*, *Звездани Колодвор*, *Сретања*, *Српска вила*, *Сизиф*, *Сцена Црњански*, *Ада*, *Космајска вила*, *Неказано*, *Поезија СРБ*, *Јесењин*, *Умно*, новинама *Српски глас* из Аустралије, међународним збиркама, поетским сајтовима, порталима, зборницима, лексиконима. Заступљена је у антологијама савремених песника 21. века: *James Joyce na Mediteranu* – Часопис за уметност и културу *Звездани колодвор* (2018), *Antologija srpske poezije i proze* – Удружење слободних уметника Аустралије (2018), *Raindrops of Love (First rain of first love)*– Др Brajesh Kumar Gupta Mewadev (Индија, 2019). Песме су јој преведене на руски, бугарски, енглески и француски језик.

Објавила је збирке песама: *На крилима лептира* (2015), *Срце из камена* (2018).

Од 1992. године са супругом Драгољубом и ћеркама Марјом и Тиханом живи у Београду.

Звездано

Исконске таласе
покренуо си
у себи – у мени.
Пупољају кринови,
цветају на путу.

Загризи корен
у себи – у мени.
Као сан сласно
да расте страсно,
гран̄а горостасно.

Зашумеле су реке
моје у теби –
твоје у мени.
Љуља се луна,
Роје се звездице!

Сновиђење

Измигољена из постељице
у сновиђење лебдим,
у чаури склупчана
паучине црне.

Из семена у грудима ничу
огромни пупољци мака,
ноздрве се шире,
све замириса.

И заплесаше вилењаци
на звезданој путањи,
у сазвежђу сенки
око те слути,

у ледени прах комете пију,
у земљу незнану носе
где ме грле муње
дугиних боја

и чауру отварају, рађају ме
у давно завејано време
и неке модре пејзаже
међу четинаре.

Везана сам нити свиленом
за невидљиво стабло
с којег капа смола
и облива ме.

Моје тело од смоле
вилењак обгрли –
блесак ме пије
рођену!

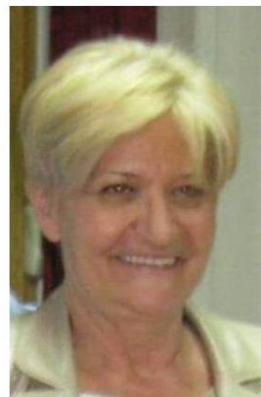
СТАНКА ЂАЛАСАН

Рођена је 1947. године на Жабљаку (Црна Гора). По завршетку студија српскохрватски језик и југословенска књижевност на Филолошком факултету у Београду радила је као професор у Фочи и Новом Саду.

Пише поезију, прозу, књижевну критику. Објавила је збирке пјесама: *У тишини* (2016), *А витлају пламени мачеви* (2016), *Тамо и отуд* (2019), и збирку пјесама за дјецу *Анђели дечјег срца* (2017); збирке приповиједака: *Живот је планина* (2017) и *Додирни честичу падалице* (2019). Члан је и УКС, ДКВ, редован члан Матице српске, КЗЈ.

Објављивала је у Књижевним новинама, листу за књижевност и друштвена питања, УКС; *Златној греди*, листу за књижевност, уметност, културу и мишљење, ДКВ; суботичкој *Лучи*, часопису за културу, уметност и науку; штампаним и електронским зборницима. За објављене радове добијала је награде, дипломе и похвале.

Живи и ствара у Новом Саду.

Не бој се

Друга нечија ријеч,
Или нешто,
Буде варница за твоју ријеч.

И склизне спонтано.
Несмишљашје,
Да би славопој право.

У пламичак се развије.
Буде буктиња...
емоција.

Емотивац,
Ако си.

То се не може сакрити.
Порицати.
Иза стаса заклањати.

То ниси Ти!

Срце Ти је врело.
Душа од памука.
Не бој се!
То мана није.
Врлина је...

Заборав

Понесена носталгичном жељом за завичајем и родном кућом, па кад ми се већ указала прилика, полетјех, с надом да ћу затећи све онако како је некада било. Из малог мозга живе слике извлачим. Прескачем времена и своју старосну доб. У сјећању ми драги ликови, па једва чекам да се с њима сретнем, да се загрлимо и изљубимо.

Ту сам, али пред забрављеним, затрављеним вратима. Они који су ме с љубављу дочекивали одавно су у својим вјечним кућама.

Кртица земљу изровала, ледина црна. Тек понека зелена травка провирила.

Дјецу смо школовали да би боље живјели. Успјели смо, а и они су успјели да досегну до остварења својих циљева. Свијет их зове: одмори - егзотичне дестинације. А, ако их туда пут нанесе, као кроз маглу им прострује сјећања на оних недељак дана распуста. Ништа их друго за ту грудку земље не веже.

Ми старији смо је, првим падом на тјеме, првим оглашавањем и првом невином сузицом залили. Обиљежили. Како онда да је се одрекнемо?!

Отворам забрављена врата. Језа ме обузма. Запухну ме буђ и мемла.

„Откада ватра није наложена?“

Зидови од влаге потклобучили. Малтер опада. По ћошковима мртви мишеви и мишјаци. Жижак ламперију трасирао. Сипи прашина у млазевима. Прекрила оно мало покућства што ту самује док и оно не иструне. Из утробе ми јецај крену.

На јави, годинама с погледом упртим у испразне илузије. У ноћним бдјењима, чекање првог зрака који ће дан обојити надом да још једном оживим успомене.

Побјегах, стварношћу покошена... Одох до потока. Око њега трава још није свела.

Распрсле мисли лебде отвореним простором. Изула сам се и ноге спустила у похладну воду. Прија ми. Вјетар наноси мирисе уткане у моје биће, тијело. Руке њушкам да их вратим.

Истина, потоком отиче, а празнина остаје.

Потражићу.... заборав у сну.

СУЗАНА ТОДОРИЋ АСКОВИЋ

Рођена је у Дервенти 1978.године. Основну школу је завршила у Дервенти. Средње образовање је стекла у Параћину. Живи и ствара у Параћину. Заступљена у више зборника.

Живот је леп

Диге се магла ко копрена сива
над мојим очима, мутним од
бола,
видим ствари како то обично
бива
које сам некад виђала до пола.

Полако се диже животна струја
попут ветра, који све носи.
И опет у мени све цвета и буја
и срећа тугу постепено коси.

И мој осмех чист као дан,
чист као најлепше пролећно
свитање.
Живот је леп као сан!
Одговор је на ваше немо
питање.

Снови

И одоше снови
однесе их време.
Гледам за њим
ко да нису моји
и притиска ме неко
невидљиво време.

Али човек сања
све док ваздух дише,
мада снове слабије
све мање... и тише.

У једном трену,
кад угасну наде
појави се један,
мен у крило паде.
Сан један
али вредан

ТАЊА ТРАШЕВИЋ СПАСИЋ

Рођена је 19. 03. 1969. у Нишу. По занимању је професор српског језика, а ради и као наставник верске наставе. Члан је удружења писаца „Чегар” у Нишу и СКОР-а у Нишу.

Објавила књигу *Гамбит принцезе Атех (о „Хазарском речнику” Милорада Павића)* (2003) и збирку песама и кратких прича *Каледоскоп* (2020). По многобројним зборницима, часописима и листовима има објављене песме, кратке приче и књижевно-научне, као и књижевно-критичке текстове. Има награђене радове (међу наградама и Грамата са конкурса „Белоцветне вишње” у Бугарској из 2014. године).

Песнику

Свет ти Бог дао као на длану.
Рођен под заштитом Свете Марије Магдалине.
Ехо Божијих благослова нека се умножи и нека те прати.
Ћуди земне да ти Богом служе.
Анђели да те с хоровима верних здруже.
Нек те срећа и блаженство обогати.

Радост и здравље да ти прожме биће.
Оде писао и плодове Божје умножио.
Ђетићу дивни, витеже драги!
Едем ширио где крочио.
Наду и добро у људима добио.
Дан и благослов увек славио,
А ноћ озвездану у очима носио.
Нацрте Божије у дело спроводио.

Пресветој Владичици нашој

Славити Тебе у сваком тренутку,
једина је исконска и права слава.
Сведоци тајне и светиње Твоје ми смо,
што из Твог бића исијава.

Премудрост Твоја путоказ је нама
и уточиште од земне туге.
Светлост неискрпна душама знана,
у наслеђе потомку Адамовог дана.

Љубави наше да су благословене
у Тебе само поуздање имамо.
На икону Твоју да се угледамо
ис Тобом вечан живот живимо.

ЧЕДНА РАДИНОВИЋ ЛУКИЋ

Чедна Радиновић Лукић, рођ. Лалић, Далматинка, живи у Београду. Поезију пише годинама. Мајка је троје одрасле деце, супруга поморца. Члан је Удружења књижевника Србије, као многих других књижевних клубова у Србији и окружењу. Председница је огранка Савеза књижевника у отаџбини и расејању за Београд и потпредседник Савеза. Члан је и Хрватског књижевног друштва. Издала је три збирке поезије до сада: *Рефлексија једног танга*, *Расплетиви верси* и *Реминисценција епизодних носталгија*. Збирка песама под називом *Реминисценција епизодних носталгија* је добила престижну награду Књижевно перо у Хрватској, као најбоља збирка поезије за 2019. годину, изван Хрватског издаваштва. Песма *Жена*, из збирке *Рефлексија једног танга*, је добила прву награду на конкурс града Панчева. Три песме су јој штампане у Антологија српских песника рођених у периоду 1946 – 1996. год. Песме су јој штампане у више антологија, разним зборницима, затим су превођене на бугарски, мађарски и енглески. На Београдском сајму књига 2018.године добила је признање од удружења писаца Поета, као и признање за допринос афирмацији писане речи од Књижевног салона Стенка.

Ако ми одеш

Ако ми одеш ти,
коме ћу ја остати?
Да ли теоретичарима суровости,
некаквих интелектуалних снова
лишених умности,
јер – можда су вођени
улагивањима некаквим,
ласкавим,
или су део
позорница царских?
Ако ми одеш ти,
коме ћу ја остати?

Инес

Одрасло лице моје Инес, девојчице,
у шкоолу хита,
дане не пита куда то јуре,
године их ноосе,
а, она, школарац пламених очију и
косе,
осмехом све отпоздравља.

Ранац јој леђа краси,
у њему се крију и понеки уздаси,
међу листовима свешчица и књига
стоји и понека брига.

Бebано моје мило,
увек те чува ово мајчино крило,
па и уздах и та брига нека
неће довека.
Кад ранчић на земљу спустиш,
крила ћеш себи да приуштиш,
као птица полетећеш, одлетећеш,
али, из очију мајчиних никад
нећеш.

Умрла сам ти оче

Умрла сам ти, оче,
Будити се не желим,
Све самоће овог света
у недрима мојим стоје.
И сви отужни крици галебова
Постадоше спој светова мојих.
Умрла см ти, оче,
и само себе облацима носим,
оголелом истином,
кистовима их бојим,
истину да у њима свијем,
сунце да скривају, тамнују,
кад год се мене сете.
Не дадоше, оче.
Умрла сам ти, оче,
песник несхваћени,
мачем рођењем забоденим,
тугом за срцем заденутим,
тишином, самотном, осуђеном,
уз све те вихоре пролазне,
камен од њих пуца.
И врба сам ти постала,
она отужна,
коснате гране воид спуштала,
изворе јој чистотне бистре тражила,
да макер из њих искру испијем.
Не дадоше, оче.

САДРЖАЈ

РЕЧ УРЕДНИКА.....	4
АРАНКА КИШ, Суботица.....	6
БИЉАНА ВУКАЛЛОВИЋ РИСТИЋ, Нови Сад.....	8
БЛАЖЕНКА КАЛДЕСИЋ - СПАСОЈЕВИЋ, Нови Сад.....	10
БОГДАН ЈЕВТИЋ, Крушевац.....	13
БОРКА ДРАГОЉЕВИЋ, Нови Сад.....	15
БРАНКА ДАЧЕВИЋ, Ср. Каменица.....	17
БРАНКА ТИРНЕНИЋ, Крњево.....	20
БУДИМИР РАКИЋ, Београд.....	22
БУДИМИР ФРКА, Нови Сад.....	24
ВАЛЕНТИНА ВУЛИЋ, Врбас.....	26
ВЕРА АЛЕКСАНДРИЋ, Нови Сад.....	29
ВЕСНА КРНИЋ, Нови Сад.....	31
ВЛАДИСЛАВА МИЛИЋЕВИЋ-БЕЛИН, Београд.....	33
ВЛАДО СПИРОСКИ, Јагодина.....	35
ГОРДАНА МАРКОВИЋ, Ћуприја.....	37
ГОРДАНА ОПАЛИЋ, Нови Сад.....	40
ДАНА РАДУЛОВИЋ, Нови Сад.....	42
ДАНИЈЕЛА МИЛОСАВЉЕВИЋ, Нови Сад.....	45
ДАРИНКА Бела ТОМИЋ, Београд.....	48
ДЕЈАН ЦРНОМАРКОВИЋ, Тајланд.....	50
ДРАГАН САВИЋ, Бечеј.....	52
ДРАГАНА ДЕСПОТОВИЋ, Ниш.....	55
ДРАГАНА МИЉКОВИЋ, Лесковац.....	57
ДРАГАНА МЛАДЕНОВ, Нови Сад.....	60
ДРАГИЦА ГРУЛИЋ, Мали Радинци.....	63
ДРАГИЦА ДОБРИЈЕВИЋ, Смедерево.....	64
ДРАГИЦА ЖДРАЛИЋ, Петроварадин.....	66
ДРАГИЦА САВИЋ Бека, Бач. Паланка.....	67
ДРАГОЉУБ ЈАНОЛИЋ, Смед. Паланка.....	69
ДУШАН КОВАЧЕВИЋ Батуља, Мали Радинци.....	71
ДУШИЦА ГАК ГРАОВАЦ, Кула.....	72
ЂОРЂЕ СЕКУЛИЋ, Бачки Јарак.....	73
ЖИВКИЦА ПОПОВИЋ Мила, Ниш.....	75
ЗОРАН ПАВЛОВИЋ, Параћин.....	77
ЗОРАН РАШКОВИЋ, Бела Црква.....	79

ЗОРКА ЧОРДАШЕВИЋ, Франкфурт, Немачка	81
ИГОР САДРИЈА, Рума	83
ИГОР СТАНКОВИЋ, Нови Сад.....	85
ИЛИНКА МАРКОВИЋ, Београд	87
ИРЕНА СРЕТИЋ, Ниш.....	89
ИСКРЕН ГМИТРОВИЋ, Пожаревац	91
ЈАСМИН Р. АДЕМОВИЋ, Суботица.....	93
ЈАСМИНА ЋИРКОВИЋ, Панчево.....	94
ЈЕЛИЦА ДЕВРЊА РАДОЈЧИН, Нови Сад	96
ЈОВАНКА РОКВИЋ МАТИЋ, Н. Сланкамен	98
ЈОКА ЋЕТКОВИЋ МИЛОШЕВИЋ, Београд.....	100
ЉЕРКА РАДОВИЋ, Нови Сад	101
ЉИЉАНАГУТИЋ КОВАЧЕВИЋ, Мали Радинци	103
ЉИЉАНА З. ТЕРЕНТИЋ, Смедерево	105
ЉИЉАНА ФИЈАТ, Нови Сад.....	107
ЉУБОМИР ГЛИГОРИЋ, Нови Сад.....	109
МАЈА ГРАЧАН Ливада, Рума	110
МАРИАНА КУНБАР СЕЛМА, Израел.....	112
МАРИЈА Маца ЈОТИЋ, Ниш	115
МАРИНА ХОМА, Нови Сад	117
МАРЈАН ВИГ, Суботица.....	119
МИЛА МАРКОВИЋ, Параћин	121
МИЛАН ДОБРОВОЉСКИ Ранчер, Маглић	123
МИЛАН М. ТРИВУНЧИЋ, Шипово, Р. Српска	124
МИЛАН ЧОРАК, Вуковар.....	126
МИЛЕ КОСТИЋ Дубница, Врање.....	128
МИЛИЈАНА М. ЈОВАНОВИЋ, Ниш.....	131
МИЛИЦА ТОШИЋ, Београд.....	134
МИЛОВАН Мићо ПЕТРОВИЋ, Смед. Паланка.....	136
МИЛОРАД Мишо КУЉИЋ, Стари Лединци	138
МИЛОСАВ ПЕТРОВИЋ, Ниш	140
МИЛОШ Б. ИВЕТИЋ, Футог	142
МИЉАНА ИГЊАТОВИЋ КНЕЖЕВИЋ, Ниш.....	144
МИОМИР СПАЛЕВИЋ, Нови Сад	146
МИРЈАНА МИЛАНКОВ, Нови Сад	148
МИРЈАНА МИЛАЧИЋ БАЈИЋ, Београд.....	150
МИРЈАНА ШУЉМАНАЦ ШЕЋЕРОВ, Нови Сад	153
МИРОСЛАВ БАКРАЧ Мишо, Ниш.....	155
МИРОСЛАВ НИНКОВИЋ Бата, Рума	157
МИРОСЛАВА Мира ЦВЕТКОВИЋ, Смедерево.....	159
МОМЧИЛО ЈАЊИЧИЋ Момос, Инђија.....	160

НАДА ЈОВАНОВИЋ КРУПЉАНИН, Нови Сад.....	162
ОЛГА АРАНЂЕЛОВИЋ, Параћин.....	164
ОЛИВЕРА ШЕСТАКОВ, Београд.....	166
ПЛАМЕНКА ЂОГОВУЛИЋ, Београд.....	168
ПРЕДРАГ СТАНАЋЕВ, Београд.....	170
ПРЕДРАГ ЦВЕТКОВИЋ, Смед. Паланка.....	173
РАДИСЛАВА С. БОКШАН, Козјак.....	176
РАДМИЛА МИЛОЈЕВИЋ, Параћин.....	178
РАДОСЛАВ ФЕЛБАПОВ, Нови Сад.....	180
РАМИТ АДЕМОВИЋ Љубињец, Суботица.....	182
РАТКО Рале БЕЛИЋ, Суботица.....	183
САВКА КОЗИЋ, Беочин.....	185
САЊА ОБРАДОВИЋ, Ср. Каменица.....	188
САЊА ТРНИНИЋ, Панчево.....	190
СВЕТА ЦАКИЋ, Параћин.....	193
СВЕТЛАНА АНДРЕЈИЋ, Параћин.....	196
СВЕТЛАНА ИЛИЋ, Ниш.....	198
СЛАВАВИЦА АГИЋ, Бачка Паланка.....	200
СЛАВКА ЖАКУЛА СТАНИКИЋ, Београд.....	202
СЛОБОДАН МИЉАНИЋ, Нови Сад.....	203
СЛОБОДАН САВИЋ Бели, Вукошић.....	208
СЛОБОДАН ТОДОРОВИЋ, Смед. Паланка.....	210
СЛОБОДАН ЦВИТКОВИЋ, Шид.....	213
СНЕЖАНА ШОЛКОТОВИЋ, Корбово.....	215
СПОМЕНКА ДЕНДА ХАМОВИЋ, Београд.....	217
СТАНКА ЋАЛАСАН, Нови Сад.....	219
СУЗАНА ТОДОРИЋ АСКОВИЋ, Параћин.....	221
ТАЊА ТРАШЕВИЋ СПАСИЋ, Ниш.....	222
ЧЕДНА РАДИНОВИЋ ЛУКИЋ, Београд.....	224
САДРЖАЈ.....	226

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

821.163.41-14(082.2)

821.163.41-32(082.2)

САЗВЕЖЋА 20: антологија. – Нови Сад: Савез књижевника у отаџбини
и расејању, 2020 (Земун : Горапрес). - 230 стр. : илустр. ; 25 cm

Тираж 150. – Садржи биобиблиографске белешке о ауторима с њиховим
сликама.

ISBN 978-86-7970-176-3

COBISS.SR-ID 23588361

